

Betrekken bij
PS-vergadering van
13 april 2022

Transcript (woordelijk verslag)

**van de vergadering van de
Statencommissie Financiën, Cultuur, Bestuur en Economie**

gehouden op 30 maart 2022

Transcript

Vergadering van de Statencommissie Financiën, Bestuur en Economie

Woensdag 30 maart 2022

Locatie: Statenzaal

Aanwezig:

de heer S.J. Vegter (voorzitter)
mevrouw B. van den Berg-Slagter (ChristenUnie)
de heer T.P. Blinde (JA21)
de heer B. van Dekken (CDA)
mevrouw G.J. Dijkers (SP)
mevrouw H.T. Haan (GroenLinks)
mevrouw S.D. Kort (STIP)
de heer R. du Long (PvdA)
de heer H. Loof (PvdA)
mevrouw W.M. Meeuwissen-Dekker (VVD)
de heer R.C.R.J. van der Meijden (SP)
mevrouw C.M.J. Mentink-Broekhuis (CDA)
de heer H. Omlo (JA21)
mevrouw S.J. Peeks (Partij voor de Dieren)
de heer S.R. Pormes (GroenLinks)
de heer H. Post (ChristenUnie)
de heer H.J. Pragt (D66)
mevrouw J.A. Roggen (PvdA)
de heer A.K. Schoenmaker (Sterk Lokaal Drenthe)
de heer J.H. Steenbergen (Sterk Lokaal Drenthe)
mevrouw A. Udinga (VVD)
mevrouw S.J. Uildriks (D66)
de heer N.A. Uppelschoten (PVV)
de heer C. Vianen (VVD)
de heer G. Zuur (CDA)

de heer J. Beerlings, statenadviseur

Voorts aanwezig de leden van GS:

mevrouw N. Vedelaar (PvdA)
de heer H. Brink (VVD)
de heer H.G. Jumelet (CDA)
de heer J.N. Kuipers (GroenLinks)
de heer T. Stelpstra (ChristenUnie)

Afwezig:

de heer H.R. Nijmeijer (GroenLinks) (hij wordt vervangen door de heer E. Bos)
de heer H. Velzing (Forum voor Democratie)
mevrouw R.R.M. Zuiker (Partij voor de Dieren)

1. Opening

De voorzitter: dames en heren in het publiek, de pers, de fractiemedewerkers de willekeurige bezoekers, Statenleden, bestuursadviseurs gedeputeerden, technisch ondersteuners, allemaal welkom bij de vergadering van de commissie FCBE van 30 maart 2022. En uiteraard ook de mensen die thuis met ons meekijken of later meekijken, welkom. Even de absenten doornemen. Mevrouw Zuiker van de Partij voor de Dieren is afwezig. Wie er wel is, is mevrouw Peeks, dus dat gaat goed. De heer Velzing van Forum voor Democratie is afwezig. Als het goed is zouden we mijnheer Bos moeten zien zitten, ergens, van Forum voor Democratie. Nog niet. Dan is mijnheer Nijmeijer afwezig en die wordt ook vervangen door mijnheer Bos, maar dat is dan een andere, die meldde zich al. En mijnheer Schoenmaker had wat technische problemen, dus die loopt nog even heen en weer met de techniek. Ah, het is al gereed. Twee duimen omhoog, geweldig. U heeft het al gezien, we proberen de anderhalve meter afstand nog een beetje vol te houden met elkaar. Als er behoefte is, er staan doekjes op het kathedr. Dus wie wil schoonmaken... Dat mag en dat kan achteraf en dat kan vooraf. U redt zich daar vast mee. Vandaag zit er een nieuwe Statenadviseur naast mij. Nou, zo nieuw is die nou ook weer niet, want hij zat ook al bij de commissie OGB, maar dat heeft alles te maken met het vertrek per 1 augustus van Ria Veenstra, die dan echt andere leuke dingen gaat doen. Jeffrey Beerlings, welkom hier en dat gaat helemaal goedkomen. Ja.

2. Vaststelling van de agenda

De voorzitter: Vaststelling van de Agenda. Zijn er op- of aanmerkingen op deze Agenda? Wijzigingsvoorstellen? Dat is niet het geval.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 3, de Mededelingen. Ik heb twee mededelingen. Eentje van de heer Uppelschoten en eentje van gedeputeerde Stelpstra. Het woord is aan de heer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Fijn, dank u wel mijnheer de voorzitter. Dat heeft te maken met het feit dat in de OGB door Bert Vorenkamp aangekondigd dat wij een agendapunt zullen maken van het onderzoek naar het Deltaplan van het Noorden. Daar is een hoop informatie gekomen en dat we er een agendapunt van zouden maken. En dat betekent dan automatisch behandeling in OGB. Maar ik heb het idee dat het onderwerp zo is dat we het ook in FCBE zouden moeten behandelen, want het gaat natuurlijk ook over de economie en van alles hier in het noorden. Dus hierbij de aankondiging dat wij ook de bedoeling hebben om het hier dan te agenderen. En dat we misschien in het presidium moeten kijken hoe we zo'n algemeen onderwerp überhaupt moeten bespreken. Maar het is te gek dat het alleen in OGB is en niet ook in FCBE. Dat is eigenlijk de mededeling.

De voorzitter: Dank u wel. De voorwaarden voor agendering zijn u bekend en het presidium zal daar ongetwijfeld een besluit over gaan nemen.

De heer Loof: Voorzitter, mag ik daar nog een vraag over stellen?

De voorzitter: Een vraag van de heer Loof van de Partij van de Arbeid.

De heer Loof: Ik heb even een vraag aan u mijnheer Uppelschoten. Komen er ook twee verschillende onderbouwingen? Want anders gaan we de discussie natuurlijk exact hetzelfde voeren. Dus u zou misschien een andere invalshoek voor deze commissie dan voor OGB kunnen kiezen. Gaat u dat doen?

De heer Uppelschoten: U stelt moeilijke vragen aan het begin. Het enige dat we hebben: Het onderwerp zou behandeld moeten worden in allebei de commissies, maar misschien moeten we mensen van de ene commissie uitnodigen bij de andere commissie, dat we het daar dan algemeen behandelen. Dat kan ook. Of dat we twee verschillende invalshoeken nemen. Eentje voor hier en eentje voor de OGB. Maar ik zou willen, laten we daar alsjeblieft in het presidium over praten. Maar zoals nu lijkt, want het was een ingekomen stuk bij OGB, dat het alleen in OGB behandeld zou worden en niet in FCBE, dat lijkt me niet juist.

De voorzitter: Dank u wel. Uw microfoon mag weer uit mijnheer Uppelschoten. Dan is er een mededeling van gedeputeerde Stelpstra, die een mededeling wil doen met betrekking tot het afstoten bedrijfsonderdeel bij Enexis. Het woord is aan de heer Stelpstra.

Gedeputeerde Stelpstra: Dank u wel. Het heeft ook al in de pers gestaan, maar ik kan me voorstellen, het was een klein berichtje... We hebben bericht gekregen van Enexis dat zij van plan zijn om het onderdeel Fudura B.V. te gaan afstoten. Dat is het onderdeel dat zich op de zakelijke dienstverlening richt en het optimaliseren en verduurzamen van de energievoorziening van 22.000 klanten. Enexis wil dit verkopen, omdat ze zich echt helemaal op een eigen corebusiness willen gaan richten. Er zijn ook een aantal wettelijke beperkingen. Die verkoop, de boel staat nu in de etalage heb ik begrepen, is wel van die omvang dat die waarschijnlijk via de algemene vergadering van aandeelhouders zal moeten. Dus dat is het proces. En afhankelijk van de opbrengst is er natuurlijk... daar zullen aandeelhouders ook naar kijken. Wij hebben 2,39% van die aandelen overigens. We zullen kijken, wat betekent dat eventueel voor een dividenduitkering en wat gaat er met de opbrengst van dit bedrijf gebeuren. Dus daar zullen we u nader over informeren. Maar ik denk dat het goed is dat u dit alvast weet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie geen vragen.

4. Besluitenlijst van de vergadering van 2 maart 2022 en de lijst van toezeggingen

De voorzitter: en dan gaan we verder met het volgende onderwerp. Agendapunt 4: De Besluitenlijst van de vergadering van 2 maart 2022 en de Lijst van toezeggingen. Iemand iets te melden over de Besluitenlijst? Dat is niet het geval, dan is die bij deze vastgesteld. Is er iemand die iets wil zeggen over de Lijst van toezeggingen? Ook niet het geval. Dan nemen we dat voor kennisgeving aan.

5. Ingekomen stukken

De voorzitter: Dan hebben wij de Ingekomen stukken, Agendapunt 5. De volgende vragen zijn binnengekomen. De fractie van de VVD heeft een vraag gesteld naar aanleiding van de brief onder A.3, Afronding EFRO-project DroneHub Groningen Airport Eelde. Ik geef kort het woord aan mevrouw Meeuwissen.

Mevrouw Meeuwissen: Dank u wel voorzitter. Het is heel jammer dat vanwege de wet- en regelgeving de ontwikkeling van de DroneHub eigenlijk stagneert en dat het college heeft moeten besluiten daarmee verder te stoppen op de huidige manier en het onder te brengen bij het vervoerprogramma @north van Noord-Nederland. Onze vraag daarover is: Om die ontwikkeling toch mogelijk te maken, is die ruimere wet- en regelgeving nodig? En we vragen het college: Blijven wij, of is dat een opdracht voor @north, of op een andere manier, blijven wij ons inzetten om die wet- en regelgeving te verruimen? Voeren wij daar een actieve lobby op?

De voorzitter: Het woord is aan gedeputeerde Vedelaar.

Gedeputeerde Vedelaar: Voorzitter dank u wel. Het antwoord is: Jazeker. Het is een hele belangrijke, want wil je verder komen met al deze innovatieve ontwikkelingen, dan zal ook die wet- en regelgeving daarop aangepast moeten worden. Dus het gesprek met Den Haag is belangrijk. De DroneHub Noord, ondergebracht in Samenwerking Noord heeft drie hoofdtaken. Ten eerste is zij het aanspreekpunt en gesprekspartner voor alle partijen in het Noorden maar ook in Den Haag. Het tweede is: De promotie en bewustwording is een belangrijke taak. En de derde hoofdtak is het zien van de maatschappelijke kant voor de regio en die agendasetting. En binnen deze hoofdtaken speelt de gewenste versnelling in wet- en regelgeving een belangrijke rol. Dat zei ik al en daar wordt op meerdere plekken, in meerdere verbanden, op aangedrongen bij het ministerie van I&W. En zo voert de DroneHub samen met onze gesprekspartner en belangenbehartiger in diverse settingen bij bijvoorbeeld You Space Kennisplatform, de Dutch Drone Council en ook in het kader van de lobby van GAE, gezamenlijk gesprekken over de toekomstige ontwikkeling van GAE maar ook over de droneontwikkelingen daarin. Dus dat hebben we gewaarborgd en dat zullen we ook verder waarborgen totdat we daar de benodigde ruimte in gevonden hebben met elkaar.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een vraag bij mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: De nieuwe club laten we maar zeggen, die ontstaan is, gaat die ook subsidies bij ons indienen of doet die het helemaal zonder geld? En hoeveel geld is het eigenlijk, dat wij in dat project hebben gestoken dat mislukt is? Of mislukt is, wat helaas gestopt is.

Gedeputeerde Vedelaar: U overvraagt mij een beetje. De DroneHub, onderdeel van de portefeuille van de heer Brink, is nu overgebracht naar mijn portefeuille in de vervoersontwikkeling van allerlei modaliteiten. Dus het totale bedrag, dan zou ik even terug moeten, dat staat wel in de nota. Er is een over gebleven bedrag geweest, waarvan we hebben gezegd: Die kunnen we niet meer vorderen, want zij hebben dat geld niet uit de markt kunnen halen. Er is nu geen nieuwe subsidie. Dit is gewoon onderdeel van die samenwerking, waarin we vooral met de bestaande inzet van alle deskundigheden die daar zitten en de samenwerkingen die we daarin hebben, een gezamenlijke lobby opvoeren. Dus dat zit in bestaande middelen. Ik kijk heel even naar mijn collega of ik daar de goede dingen zeg. Volgens mij klopt het zoals ik het nu verwoord.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, ik zit even na te denken hoeveel geld erin gegaan is, want dat is de vraag van de heer Uppelschoten. Er is toen een EFRO-subsidie volgens mij ingegaan vanuit de provincies Friesland, Groningen en Drenthe. Ik heb het niet scherp. Ik wil het wel even opzoeken en als dat voor het eind van de rondvraag is, dan meld ik dat nog even.

De voorzitter: Dat is een uitdagende opmerking. Mevrouw Meeuwissen is uw vraag voldoende beantwoord?

Mevrouw Meeuwissen: Ja. Het is wel zo dat ik heel benieuwd ben of daar vorderingen in komen en zo, en dan komen we er zeker nog wel eens op terug. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heeft de fractie van de Partij van de Arbeid en trouwens ook de fractie van GroenLinks vragen gesteld naar aanleiding van de brief onder B.1 van de heer Van Essen van 20 maart, over het Behoud van apotheehoudende huisartsen om het landelijk gebied leefbaar te houden. Even kort het woord aan mijnheer Du Long.

De heer Du Long: Dank u wel voorzitter. En inderdaad, de fractie van GroenLinks heeft vergelijkbare vragen gesteld en in afstemming met de heer Pormes stel ik dan ook de vragen namens GroenLinks. Ja, het gaat inderdaad over het verdwijnen van de apotheehoudende huisarts, de zorgen daarover van een aantal organisaties. Allereerst is de vraag aan de gedeputeerde of hij kennis heeft genomen van die brief, maar ook of hij inzicht kan geven of dat in Drenthe speelt. Dat is de tweede vraag. En drie tenslotte dan, of bijvoorbeeld in het kader van de Sociale Agenda, de Gezondheidstafel, specifiek aan dit probleem aandacht kan worden geschonken. Met andere woorden: Of de gedeputeerde de zorgen van de schrijvers deelt? Dank u voorzitter.

De voorzitter: Het woord is aan gedeputeerde Kuipers. Uw geluid doet het niet.

Gedeputeerde Kuipers: Bij deze microfoon heb ik 1.58 min zie ik. Dank u wel voor het stellen van deze vraag. Ik had inderdaad ook kennisgenomen van het manifest dat u is aangeboden. Ik had dat vorige week al zien staan, dus toevallig heb ik er ook nog even contact over gehad met een apotheker die ik toevallig ken. Maar meteen is dus mijn beeld, dat het beeld in Drenthe niet heel anders zal zijn dan het landelijke beeld dat hier wordt geschetst. En ik deel die zorg ook wel. Het gaat natuurlijk altijd om de balans tussen het leveren van goede zorg en de bereikbaarheid voor onze inwoners van die zorg. Maar als dit een grote trend dreigt te worden, dan deel ik absoluut de zorg van de schrijvers. Ik stel me zo voor dat we dit bespreekbaar maken aan de Gezondheidstafel, omdat daar diverse partijen vertegenwoordigd zijn. Dat we daar voorafgaand even contact opnemen met de opstellers van dit manifest, om dat ordentelijk te doen bespreken op de Gezondheidstafel, en dan vervolgens kijken wat we kunnen doen om deze oproep te ondersteunen. Dus ik antwoord eigenlijk overal ja op, behalve dat ik geen inzicht heb over de exacte situatie in de landelijke gebieden van Drenthe. Maar ik stel voor, als we toch contact opnemen met deze organisaties, dat wij hen vragen om u dat aan te leveren. Tot slot, ik zag in het manifest een mooi oranje blokje met een quote van bijzonder hoogleraar Bettina Bock. Nou wil het geval dat zij vanmiddag om 14.45 uur in deze zaal aanwezig zal zijn bij de bijeenkomst over krimp, demografie en leefbaarheid. Dus mocht u hier nog vragen over hebben aan mevrouw Bock, dan nodig ik u van harte uit om toch echt aanwezig te zijn bij de sessie vanmiddag. En ik hoop dat wij ook onze agenda kunnen afronden, zodat we daar bij aanwezig kunnen zijn. Dus 3x ja en 1x geconditioneerd ja. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een vraag bij mijnheer Van Dekken en ook bij mijnheer Van der Meijden. Het woord is aan de heer Van Dekken van het CDA.

De heer Van Dekken: Voorzitter dank u wel. We willen de fracties van PvdA en GroenLinks bedanken voor inderdaad deze vragen. We hebben er behoefte aan om deze brief toch te agenderen in de komende FCBE. De toelichting die de gedeputeerde geeft is voldoende voor ons. Maar even los van de ontwikkelingen in Gelderland, dit is een belangrijk onderwerp, ook voor de gezondheidszorg in Drenthe. Dus we hebben er behoefte aan om ook samen met de andere fracties nog eens te verkennen welke oplossingsrichtingen we zien. En we zullen overeenkomstig onze motivering op dit punt, waarom we de brief willen agenderen, de griffie doen toekomen.

De voorzitter: U gaat zorgen voor een tijdige onderbouwing van die agendering. Dank. Mijnheer Van der Meijden van de SP graag.

De heer Van der Meijden: Dank u voorzitter. Ik heb ook even op het punt gestaan om deze brief te agenderen. Wij delen natuurlijk ook de zorg, maar ik heb wel enige navraag gedaan. Ik denk dat het niet alleen het vertrek betreft, maar dat het ook te maken heeft met de kwaliteit van de thuisapotheken binnen de huisartsenpraktijken. En dat lijkt mij een heel ingewikkelde discussie, om te praten over de kwaliteit van de apothekhouders. Dus vandaar denk ik dat het goed is om ons nog eens te verstaan met Zorgbelang Drenthe. Die kunnen daar waarschijnlijk wat meer over vertellen, want die ontbreken ook op de brief, en die hebben mij aangegeven dat zij niet onsympathiek staan tegenover het verhaal, maar dat er meer achter zit dan alleen dit.

De voorzitter: Ik hoor verder geen vraag bij mijnheer Van der Meijden, maar de gedeputeerde wil toch graag reageren, zie ik.

Gedeputeerde Kuipers: Voorzitter, ik ben het ook wel eens met de heer Van der Meijden. Daarom zei ik: Het is altijd een balans zoeken tussen de kwaliteit van zorg en de bereikbaarheid van onze inwoners. Soms moet je de zorg naar de inwoner brengen, soms moet de inwoner naar de zorg. Dat is een balans. Maar als dit een grote trend dreigt te worden, dan moet er wel een andere oplossing voor komen minimaal. En in de richting van de heer Van Dekken. Het is natuurlijk uw goed recht om het voor de eerstvolgende commissievergadering te agenderen. Ik kan me voorstellen dat we even kijken wanneer de volgende Gezondheidstafel gepland is en dat u de commissie kiest die daarna plaatsvindt, want dan kan ik u ook wat meer vertellen dan ik nu op dit moment doe. Dat is uw recht, maar laten we daar even contact over hebben. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Van Dekken even een reactie hierop.

De heer Van Dekken: Voorzitter, volstrekt redelijk. Gaan we doen.

De voorzitter: Dank u wel en dan nog een vraag van de heer Schoenmaker van Sterk Lokaal.

De heer Schoenmaker: Dank u wel voorzitter. Ja, een korte toevoeging. We zijn blij met de agendering van het CDA en de vraagstelling vanuit de PvdA en GroenLinks. Dit onderwerp is voor iedereen belangrijk en als we het CDA kunnen helpen met de agendering en onderbouwing zullen we dat zeker doen. Dus dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar....

De heer Du Long: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Du Long om te vragen of...

De heer Du Long: Nou een soort afronding zeg maar. Dank de gedeputeerde voor de beantwoording van de vragen. En in aansluiting daarop en ook wat de heer Van Dekken zei. De Gezondheidstafel, dat is dan het ding, het evenement, waarop het geagendeerd zou kunnen worden. Wat dan tot de vraag leidt wanneer de volgende Gezondheidstafel is. En dat zou dan nog wel interessant zijn om te weten. Dank voorzitter.

De voorzitter: De volgende Gezondheidstafel is 30 mei, krijg ik net door in mijn linkeroor. Bent u weer op de hoogte. Dan gaan we verder met de brief onder C.1. Dat is een voorhangprocedure. Het gaat over de verdeling van coronaschade gelden. En artikel 3 lid 3 van de Subsidieverordening geeft aan dat als daar een bedrag van boven de € 150.000 uitrolt, dat het hier even langskomt. Zoals u ziet is er aan Biblionet Drenthe het voornemen om € 152.000 subsidie te verlenen. Is er iemand die daar iets over wil zeggen? Dat is niet het geval. Dan kan dit gewoon doorgaan en kan overgegaan worden tot subsidieverlening. Gedeputeerde Brink wil voor het einde van de rondvraag, maar die begint nu en is ook meteen weer afgelopen. Maar het kan dus. Mijnheer Brink krijgt nog even kort het woord.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, door uitstekende hulp van de linkerkant kan ik melden dat wij € 90.000 subsidie hebben verleend aan het project. Er is ongeveer € 900.000 SNN-subsidie ingegaan, maar daar heeft nog een keer een korting op plaatsgevonden van 5%. Onze subsidie is ook wat bijgesteld in 2020, daarom is het wat een ingewikkeld antwoord, maar naar € 56.000. En als je dan kijkt, dan hadden we, en dat stond ook in die brief die erbij was, € 15.000 kunnen terugvorderen. Gezien de situatie was het voorstel om dat niet te doen, want dat zijn de kosten die gemaakt zijn voor het totale project. En het project was natuurlijk hoger, maar dit is even vanuit de SNN en onze subsidie. En ik heb al gezegd: Groningen en Friesland hebben daar ook subsidie voor verleend. Voorzitter, dat was het antwoord richting de heer Uppelschoten van de PVV.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is nog eens service verlenen, zou ik zeggen, aan de Staten.

7. Digitaliseringsvoucher Drenthe, Statenstuk 2022-46

De voorzitter: Dan gaan we verder met Agendapunt 7. Dat is de digitaliseringsvoucher Drenthe, Statenstuk 2022-46. En het gaat erom een bedrag van € 600.000 euro beschikbaar te stellen voor deze subsidieregeling en uiteraard met het gebruikelijke dekkingsvoorstel. Net als bij alle andere agendapunten vandaag hebben de fracties steeds 2 minuten spreektijd. En het enthousiasme om te spreken bij de diverse onderwerpen is groot, want ik heb een zeer volle sprekerslijst. En dat is ook goed, want dan kunnen we goed van elkaar vernemen hoe we erin zitten. En ik geef bij dit agendapunt als eerste het woord aan de fractie van het CDA. Het woord is aan de heer Zuur en daarna aan de SP, mijnheer Van der Meijden.

De heer Zuur: Dank u wel voorzitter. Voor ons ligt een voorstel over een subsidieregeling om de digitalisering bij de Drentse MKB te bevorderen. Deze vloeit voort uit de vorig jaar vastgestelde Digitaliseringsagenda. Ik citeer daaruit: 'Als provinciale overheid kunnen wij niet bepalen of en in hoeverre onder andere ondernemers meegaan in de digitale transitie. Wat we wel kunnen

doen is faciliteren, stimuleren, verbinden, aanjagen en ondersteunen. En dat gebeurt met deze regeling. Hiermee wordt bijgedragen aan een digitaal vaardig en toegerust MKB. Het versnelt ook deze voor het Drentse MKB wenselijke en noodzakelijke ontwikkeling. Uit het voorstel blijkt een gedegen voorbereiding met de meest relevante spelers op dit terrein. Daarnaast hebben ervaringen ertoe geleid dat er een ruimere mogelijkheid is voor benutting. Het voorstel komt overigens ook niet helemaal uit de lucht vallen. Reeds bij brief van 26 januari dit jaar over de terugploegmiddelen NOM, naar aanleiding van vragen uit de Staten, werd dit als het meest concrete voorbeeld voor de hieruit te financieren zogenaamde 'structuurversterkende projecten' genoemd. Onze fractie kan zich niet dan ook niet aan de indruk onttrekken dat toen al aan deze regeling werd gewerkt, hoewel er, en ik citeer uit diezelfde brief: 'Toen nog geen concrete plannen bestonden voor de besteding van de Drentse middelen.' Maar goed, het wordt tijd dat dit potje van € 4,2 miljoen uit 2016 recent weer is herontdekt en hiervoor, althans voor een deel, wordt gebruikt. En wat onze fractie betreft, dus een aansporing voor meer structuurversterkende projecten of acquisitie. Wij vragen de portefeuillehouder of hier al zicht op is en we gaan er ook vanuit dat EZK ook akkoord gaat met deze besteding. Dat is dan ook onze tweede vraag aan de portefeuillehouder. Onze fractie draagt het MKB en met name familiebedrijven een warm hart toe. Zij zijn een bijzonder belangrijke pijler onder de Drentse economie en hebben het moeilijk, gezien de gevolgen van de mondiale ontwikkelingen. Vanmorgen was daarover nog berichtgeving in het nieuws. Wij hopen en verwachten dat deze regeling dát steuntje in de rug is dat ondernemers nodig hebben om digitaal nog beter toegerust te zijn voor de toekomst. Daarmee worden dataficering en digitalisering in plaats van zelfstandige naamwoorden nu werkwoorden, ook voor onze MKB-ondernemers. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, we gaan verder met mijnheer Van der Meijden van de SP-fractie en u wordt straks gevolgd door mijnheer Blinde. De heer Van der Meijden sprint naar het spreekgestoelte.

De heer Van der Meijden: Dank u voorzitter. Het voorliggende Statenstuk betreffende Digitaliseringsvoucher Drenthe, of hoe je het ook noemen wilt, heeft de uitstraling van een sympathieke regeling, speciaal voor het midden- en kleinbedrijf. De onderbouwing van dit voorstel roept nog enige vragen op bij ons. Ten eerste. De 1e vraag is of de provincie nu de geroepen instantie is die met publiek geld het verdienmodel en de omzet en de winst van het MKB moet bevorderen. 2. Digitalisering is niet nieuw en speelt al jaren. Je kunt je dus afvragen: Loopt het MKB dan zo achter? 3. Als het MKB niet in staat is zelf een subsidiebedrag van max € 3000 op te hoesten, kun je nog vraagtekens zetten bij de vitaliteit van deze bedrijven. Er wordt in de onderbouwing weer geschermd met positieve effecten voor de werkgelegenheid. Er wordt niet aangegeven welke positieve effecten het kunnen zijn, niet in kwalitatieve zin en niet in kwantitatieve zin. Kan de gedeputeerde wat concreter zijn en aangeven wat wij nu feitelijk mogen verwachten met betrekking tot de werkgelegenheids- effecten? En dan als laatste vraag nog even. Bij totstandkoming van deze regeling hebben ondernemers VNO-NCW, MKB, en IBDO vermeld onder het hoofdstukje 'Participatie' het belang van deze regeling te onderschrijven. Dat is ongeveer hetzelfde vragen aan een kind of die een snoepje wil. U weet wat het antwoord zal zijn. Hoewel de SP het MKB ziet als een ruggengraat van de Drentse economie en de grootste banenmotor, lijkt het ons verstandig voor toekenning van de subsidie na te gaan of een bedrijf het wel nodig heeft gezien de financiële situatie van het bedrijf en het voortbestaan ervan. Cadeautjes geven is een leuke bezigheid, maar omdat het ook om publiek geld gaat, moet het wel verantwoord zijn, zodat de burger kan begrijpen waarover het gaat. Is de gedeputeerde bereid hierop nauw

toe te zien? Tot slot wil ik niet ongenoemd laten, dat naar onze wijze gezien, de sociale ondernemingen, impactondernemingen, bij deze uitvoering een voorrangspositie zouden kunnen verdienen. Ik dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van JA21, de heer Blinde en die wordt straks gevolgd door de heer Post van de ChristenUnie. Het woord is aan de heer Blinde.

De heer Blinde: Dank u wel voorzitter. Dat was een uitstekende bijdrage van SP, behalve dat laatste over die impactondernemers, daar denken wij anders over. Goed. Wij dachten even toen wij dit stuk onder de aandacht kregen, dat we per ongeluk in de archieven waren beland. Is dit een voorstel uit het jaar 2000? De digitale revolutie heeft namelijk sinds het begin van de 20e eeuw bijna alle gebieden van het leven getransformeerd en heeft geleid tot een digitale wereld. Net zoals de industriële revolutie dat 200 jaar eerder heeft gedaan, wat leidde tot de industriële samenleving. De noodzaak van dit stuk is ons daarom volledig onduidelijk. Mkb'ers die dit nu nog nodig hebben, lopen gigantisch achter. Dus ik ben even gaan rondbellen in mijn netwerk. En wat blijkt? Dit is een volledig aanbodgedreven voorstel. Dat blijkt ook uit de motivatie, want die luidt: Voldoen aan het coalitieakkoord. Maar ik zal het u verder toelichten. IT, marketing, sales et cetera, het is onderdeel van ieders bedrijfsvoering, net zo vanzelfsprekend als het koffiezetapparaat. Dus wat gaat er met deze voucherregeling gebeuren? Bedrijf X heeft een nieuwe update nodig van Microsoft Teams, dat kost € 3000, maar met al die nieuwe vriendjes is het wellicht leuk als je ook wat extra training en adoptie kunt ontvangen voor jouw team. Dat klinkt leuk toch? Dus allerlei accountmanagers klimmen in de telefoon met het volgende aanbod: Update komt eraan. Maar als je nou die training en adoptie wil, wat normaal € 3000 kost, dan kunnen we dat nu gratis voor je regelen. De provincie Drenthe maakt namelijk graag geld over naar ons en jij geeft je team een impuls. Doen? Moet je wel snel wezen, want het aanbod is gelimiteerd. Het potje zal op deze manier rap leegraken, ik ben bijna klaar voorzitter, en uit de evaluatie zal dan blijken dat het een groot succes is. Maar even serieus. Digitalisering is iets wat we als provincie kunnen ondersteunen en faciliteren door een goede infrastructuur aan te leggen, wat de provincie gelukkig ook heeft gedaan met betrekking tot glasvezel. Dat was uitstekend. De rest moet je echt aan de bedrijven zelf laten. Laat hen innoveren, concurreren en excelleren en dus niet bezig zijn met subsidiepotjes leegtrekken, want daar is de Drentse economie niet mee gediend. Subsidies maken economie immers zelden concurrerender.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de fractie van de ChristenUnie, de heer Post, die inmiddels ook al onderweg is, en dan straks mevrouw Haan van GroenLinks. Het woord is aan de heer Post.

De heer Post: Dank u wel voorzitter. Je komt wel aan je stappen zo trouwens, dat is wel mooi. Voorzitter, de ChristenUnie kan op zich kort zijn. We zijn blij met het voorstel en willen dat graag ondersteunen. En dat doen we met name als het gaat over het vergroten van de digitale weerbaarheid van ons mkb. Dat vinden we wel heel erg belangrijk. De heer Blinde heeft natuurlijk gelijk. Digitalisering is gemeengoed geworden, al van voor 2000, maar ik ben dan ook iets ouder dus dat mag ik dan ook wel zeggen, en tegelijkertijd is de digitale weerbaarheid en de criminaliteit steeds groter aan het worden. Dus wij zouden dat wel een heel belangrijk accent vinden. Tegelijkertijd gaan wij daar niet helemaal over. Maar we zijn wel benieuwd naar de impact en het effect van die subsidieregeling. Kan gedeputeerde Staten aangeven of en hoe dat wordt gemonitord en toezeggen dat de resultaten deel uitmaken van onze P&C-cyclus? Ik zou het wel belangrijk vinden dat we ook zien dat dit soort subsidieregelingen het gewenste effect hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, dan gaan we naar mevrouw Haan van de fractie van GroenLinks en daarna naar mevrouw Uildriks van D66. Het woord is aan mevrouw Haan.

Mevrouw Haan: Digitalisering is niet weg te denken in de huidige tijd. En het is van groot belang dat onze Drentse ondernemers zich hierin verder ontwikkelen. Tijdens de coronapandemie is al gebleken dat veel ondernemers extra stappen hebben ondernomen in de digitale ontwikkeling, zoals het maken van websites, aanschaffen van pinkassa's en ontwikkeling van digitale kaartverkoop. Het is dan ook belangrijk dat deze ontwikkelingen worden voortgezet. Deze digitalisering draagt bij aan de groei van de Drentse bedrijven. Het kan zorgen voor meer omzet, efficiëntere bedrijfsprocessen, beter contact met klanten en een grotere marketing bedrijven. GS reserveren € 600.000 voor deze vouchers en kan daarmee 225 tot 250 ondernemers ondersteunen. Mocht er meer belangstelling zijn voor deze vouchers, dan zijn GS ook bereid om hier meer geld voor uit te trekken. GroenLinks vindt het een goed idee dat de provincie Drenthe ondernemers met deze digitale vouchers wil aanmoedigen om te investeren en te digitaliseren en gaat akkoord met dit Statenstuk.

De voorzitter: Helder en duidelijk. Dank u wel mevrouw Haan. Dan gaan we verder met de fractie van D66, mevrouw Uildriks, en die wordt straks gevolgd door mevrouw Udinga van de VVD. Het woord is aan mevrouw Uildriks. Voorzitter.

Mevrouw Uildriks: voorzitter, met een bedrag aan subsidie van maximaal € 3000 kom je als mkb-ondernemer nog niet zo heel ver als het gaat om digitalisering. Het kan echter wel net een ondernemer over de streep trekken om dit pad te gaan bewandelen en nieuwe mogelijkheden en kansen te gaan grijpen. D66 ondersteunt deze stimulering voor ondernemers en vindt het een mooie ontwikkeling. Wij gaan akkoord met de begrotingswijziging. Waar wij ons als fractie wel druk over maken, is de participatie van mensen die digitaal laaggeletterd zijn in het arbeidsproces. Ogenschijnlijk gaan medewerkers allemaal mee in de digitale ontwikkelingen binnen een bedrijf. Maar er blijkt een steeds grotere groep te zijn van digibeten, die met pijn in hun buik zien dat er andere eisen aan hen worden gesteld dan voorheen. Zij kunnen deze ontwikkelingen niet volgen zonder een gedegen opleiding. Het gevolg: schaamte, wegduiken, verzinnen van smoezen en uitvluchten, hoge werkdruk, ziekteverzuim, lastige re-integratie in het arbeidsproces en geen kansen voor loopbaanverandering. Wij maken ons zorgen over deze mensen en de gevolgen voor het bedrijf. Vraag vanuit D66 aan de gedeputeerde is dan ook of deze voucherregeling ook daarvoor beschikbaar is. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van de VVD, mevrouw Udinga, en daarna mijnheer Upelschoten. Het woord is aan mevrouw Udinga.

Mevrouw Udinga: Dank u wel voorzitter. Digitalisering is en wordt misschien wel het belangrijkste onderdeel in het verdien- en exploitatiemodel van bedrijven. We zijn dan ook blij met deze goede aanzet vanuit het college voor de ondersteuning van verdergaande digitalisering bij ondernemers in Drenthe. De omschrijving in het voorstel geeft aan dat de subsidie vooral wordt ingezet voor mkb maakindustrie. Maar vergeet hierbij niet de zzp'ers. Zij vormen een groot deel van de economie, zoals bijvoorbeeld in de culturele sector en zelfs de IT. Kunnen ook deze ondernemers op basis van het uitgangspunt markinnovatie gebruik maken van deze financiële ondersteuning? En dan de andere voorwaarden. Ik wacht even.

De voorzitter: Interruptie van de heer Blinde van JA21.

De heer Blinde: Begrijp ik nou goed dat mevrouw Udinga dus zzp'ers die al IT-er zijn, in aanmerking wil laten komen voor de digitaliserings- voucher?

Mevrouw Udinga: IT-bedrijven inderdaad, die een verdere stap willen maken of die hun klanten misschien digitaal wijzer willen maken, daar mogelijkheden toe zien bijvoorbeeld op het gebied van digitale veiligheid, digitale weerbaarheid, daar is net ook al wat over gezegd, om dat verder te verspreiden. Ja, dat lijkt ons een goed idee.

De heer Blinde: Een IT-bedrijf een subsidie geven om zich verder te specialiseren in IT?

Mevrouw Udinga: Niet om te specialiseren, maar om het te verspreiden, om het bij hun klanten, hun netwerk verder kenbaar te maken.

De voorzitter: Laatste interruptie.

De heer Blinde: Dus dat is die accountmanager waar ik het over had. Die gaat dus rondbellen met dat voorstel van: Je kunt korting krijgen. Dank u wel.

Mevrouw Udinga: Nou, u bent zelf accountmanager in de IT geweest, volgens mij, dus u zult weten hoe dat gaat. Ik weet dat daar een boel behoefte aan is en dat dat een heel grote impact kan hebben, maar dan op een andere manier dan waar normaal gesproken het woord impact hier gebruikt wordt. Dan de andere voorwaarden. Wie het eerst komt, maalt het eerst, want op is op. In de provincie Overijssel is een vergelijkbare digitaliseringsvoucher ontwikkeld en daar moeten ondernemers zich binnen vier dagen melden en wordt geloot wie de subsidie krijgt. Is daar wellicht ook wat voor te zeggen? Het stimuleert ondernemers om snel te schakelen en iedereen krijgt een eerlijke kans. Wat vindt het college daarvan? En dan de hoogte van de subsidie? Deze bedraagt maximaal € 3000 per onderneming. In Overijssel is dit € 10.000 per bedrijf. In Drenthe is € 600.000 te verdelen. Kiezen we dan voor 200 bedrijven met € 3000 subsidie, of gaan we wellicht voor 20 bedrijven die € 30.000 kunnen krijgen en daadwerkelijk een stap kunnen maken en wellicht een voortrekkersrol vervullen. Graag horen wij de overwegingen van het college.

De voorzitter: Interruptie. Nog een vraag van mijnheer Van der Meijden van de SP-fractie.

De heer Van der Meijden: Ja, ik ben benieuwd wat mevrouw Udinga ervan vindt om goed te kijken naar de bedrijven die subsidie aanvragen, of ze dat ook daadwerkelijk nodig hebben. Als zij een goed draaiend bedrijf zijn en ze hebben goede winsten gemaakt en ze hebben wat kapitaal opgebouwd, dan lijkt mij dat niet zinvol. Maar ik zie in het stuk geen enkele controle terug om daarnaar te kijken. En dat je zomaar een cadeautje geeft, want zo komt dat bij mij over.

De voorzitter: Mevrouw Udinga.

Mevrouw Udinga: Ik denk een terechte vraag van de heer Van der Meijden. Daar ben ik ook benieuwd naar het antwoord van de gedeputeerde. Ik kan me daar wel iets bij voorstellen, ja. Wat de VVD vooral positief ervaart, is dat de provincie Drenthe ondernemers wil ondersteunen en daarbij echt betrokken is. Als op deze manier overheid en bedrijfsleven samen optrekken, ontstaan begrip en vertrouwen over en weer. Laten we er samen voor zorgen dat ondernemend Drenthe zo snel mogelijk op de digitaliseringstrein stapt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Udinga. We gaan verder met de PVV- fractie, mijnheer Uppelschoten. Hij kan alvast aan zijn sprintje beginnen en u wordt straks gevolgd door mevrouw Kort van de fractie STIP. Het woord is aan de heer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Die € 3000 die gegeven worden, dat is een incidentele ondersteuning. Het is een druppel. Als bedrijven of mkb-bedrijven niet al begonnen zijn met digitalisering en ze hebben € 3000 nodig om ermee te beginnen, dan kun je je afvragen wat de levensvatbaarheid van dat bedrijf nog is naar de toekomst toe. Dus het zijn cadeautjes die nu uitgedeeld worden. Het is leuk dat de provincie zich zorgen maakt over heel veel dingen, maar dat hiermee de digitalisering bij de mkb-bedrijven in Drenthe van de grond zou komen of gestimuleerd zou worden, dat is een illusie, temeer daar dit steeds incidenteel is. Als we dan iets zouden willen doen, zouden we het structureel moeten doen en er is natuurlijk wel een idee voor. We hebben de IT-hub in Hoogeveen. De IT-hub in Hoogeveen zou structureel iets moeten doen, een steunpunt moeten zijn voor mkb-bedrijven, waar ze altijd naartoe kunnen gaan om hulp te vragen, hulp te krijgen, om te digitaliseren. En dat is dan een voorziening die je treft in de provincie Drenthe en altijd beschikbaar voor het mkb-bedrijf. Maar cadeautjes uitdelen, € 3000 en dan het idee hebben dat daarmee de digitalisering van de grond komt, dat is niet alleen onnozel, maar ook heel erg naïef.

De voorzitter: Dank u wel voor uw razendsnelle bijdrage mijnheer Uppelschoten. Dan is nu het woord aan mevrouw Kort van de STIP-fractie en zij wordt straks gevolgd door mijnheer Du Long. Mevrouw Kort.

Mevrouw Kort: Voorzitter dank u wel. Wij kunnen positief zijn over de digitaliseringsvoucher. Wij zien ook dat het een vraag is die vanuit de markt komt en we zien ook dat het de duidelijke route is die de ondernemers moeten gaan volgen. Ze kunnen via de benchmark digitalisering een scan laten invullen en vandaaruit blijkt waar hun bedrijf behoefte aan heeft en waar dus de voucher ook direct ingezet kan worden. Het is voor ons een heel duidelijk signaal dat wij onze ondernemers willen ondersteunen in hun stap en als ze ergens tegen aanlopen, dat wij hen nu de mogelijkheid geven om dit samen met hulp van de provincie op te pakken. Wij zijn hier heel blij mee. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel en dan gaan we meteen door met mijnheer Du Long van de Partij van de Arbeid en hebben we straks nog mijnheer Steenbergen. Mijnheer Du Long.

De heer Du Long: Dank u wel voorzitter. Vorig jaar heeft het Drents Parlement de Digitaliseringsagenda vastgesteld. In het verlengde daarvan worden nu de digitaliseringsvouchers Drenthe voorgesteld, waarbij de overheid, de provinciale overheid, het bedrijfsleven voor een bedrag van € 600.000 een handje helpt om de digitaliseringsslag verder te maken. De PvdA heeft de Digitaliseringsagenda vorig jaar ondersteund, maar had wel een paar kanttekeningen. Eentje daarvan, en het is net ook genoemd door de ChristenUnie, ging over de digitale veiligheid. Want de digitale wereld is er niet eentje van uitsluitend jubelende heerlijkheden. Met name veiligheid is een te vaak onderschat probleem. Ook dat is door de oorlog in Oekraïne weer eens pregnant duidelijk geworden. Voorzitter, in principe steunen wij de vouchers, maar wat de PvdA-fractie betreft, vanuit onze rol als overheid, wordt met name aan digitale veiligheid daarin aandacht besteed. En we horen heel graag van de gedeputeerde of dit een vast onderdeel kan worden van de vouchers die gaan worden uitgegeven. Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel en dan als laatste spreker in de rij, de heer Steenbergen van de fractie van Sterk Lokaal.

De voorzitter: Voorzitter dank u wel. MKB is belangrijk voor de economie in de provincie Drenthe. En Sterk Lokaal ondersteunt en faciliteert dat graag. Sterk Lokaal zal dan ook positief reageren op dit voorstel, maar wel onder voorwaarden, door al meer mensen genoemd, door meer partijen genoemd, dat heel goed wordt gekeken of het aanvragende bedrijf dit echt nodig heeft. Digitalisering is noodzakelijk in de hele maatschappij en zeker in het mkb. Het mkb heeft vaak juist een extra steuntje in de rug nodig om een bepaalde drempel te nemen. Dat wij als provincie die nu gaan geven door het beschikbaar stellen van vouchers, zal het mkb in een stroomversnelling brengen om te gaan digitaliseren. En digitalisering is een must in de huidige tijd. Maar wat ik net al zei, wel op basis van echt nodig zijn en op die basis is het mooi meegenomen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Steenbergen. En daarmee hebben we de sprekerslijst gehad bij dit Agendapunt in eerste termijn en geef ik nu graag het woord aan gedeputeerde Brink, die binnen 6 minuten zijn reactie mag debiteren. Gaat uw gang.

Gedeputeerde Brink: Dank u wel voorzitter. Dank voor de steun. Ik denk dat ik daarmee begin. Volgens mij vindt iedereen het een goed idee. We houden toch wel een aantal kritische opmerkingen, maar ik hoop dat ik die wat kan nuanceren of mee kan nemen in de intentie achter deze regeling en ook kijken hoe de regeling in onze omliggende provincies werkt. Dat ik dat kan wegnemen, want ik heb gemerkt dat u met elkaar ook ziet dat het mkb de ruggengraat is van onze Drentse bedrijven en dat we af en toe een faciliterende en ondersteunende rol hebben als provincie. En dat is ook de intentie van deze regeling. Dus nogmaals dank daarvoor. Voorzitter, ik zal gewoon de fracties even bij langs gaan om de antwoorden te geven op de vragen, want het is wel een uitdaging om dat in 6 minuten te doen. De terugploegkorting. Ik heb daar inderdaad iets over gezegd richting de heer Zuur. Het is niet zo dat die herontdekt is. Het is alleen dat we er nu weer een aantal middelen uit halen. Dat hebben we al eens eerder gedaan. Ik heb toen ook genoemd bijvoorbeeld, kijk naar die TopDutch campagne die in het verleden gevoerd is. En nou ja, het is ook af en toe, dat heb ik ook in het verleden gezegd: We gaan af en toe kijken van waar past dat het beste uit? We hebben de REP- of FES-subsidies en we hebben de terugploegkorting nog. Het is even zoeken waar je het uit haalt. Maar het geld staat er gelukkig nog en ik denk dat we dat goed kunnen gebruiken in de tijd, zeker in de huidige tijd, waar sommige bedrijven het misschien ook moeilijk mee hebben. Dus we zullen best nog een keer terugkomen, ook met deze middelen. Maar u vraagt terecht aandacht hiervoor. EZK akkoord. Voorzitter, de SP. Wat is de rol van de overheid? Het is natuurlijk wel een beetje, misschien wel hier de vraag, maar ik denk dat de rol van de overheid is om een faciliterende rol te hebben richting onze inwoners en onze bedrijven. We hebben het hier bewust over die mkb-bedrijven die vandaag de dag misschien wel een duizendpoot moeten zijn, om alles, regelgeving en alles wat op je bedrijf afkomt, te kunnen doen. Zie, er is ook een voucherregeling, dat is de algehele voucherregeling, waar ze ook kennis en kunde in kunnen huren. Wij bieden ook hulp aan via 'Ik Ben Drents Ondernemer'. Kortom wij proberen ook deze bedrijven daarin te ondersteunen. We gaan niet op hun stoel zitten. Zij doen de bedrijfsvoering, maar ze zijn belangrijk voor de Drentse samenleving en wij zien dus als college daar wel een rol voor voorzitter, al was het maar om alle werkgelegenheid die het toch geeft.

De voorzitter: Interruptie. De heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u voorzitter. Ik zie de heer Brink als een zeer optimistisch man, die met veel verve het optimisme brengt, maar ik vond het een beetje te optimistisch dat iedereen achter die regeling staat. We moeten er een beetje afstand van nemen waar u mee begon. En daarnaast, de vraag is eigenlijk: Bent u ook bereid om te kijken of het daadwerkelijk zinvol is en noodzakelijk is, dat zo'n bedrijf recht kan doen gelden op zo'n voucher. Dat is denk ik het meest belangrijke. Het zomaar weggeven van een X-bedrag van publiek geld lijkt mij niet echt zinvol. Het lijkt mij ook zinvol om daar beperkingen en voorwaarden aan te stellen, want dat doen we ook met andere regelingen straks als het gaat om de energietransitie. Dan worden ook bepaalde groepen aangemerkt om daarvoor in aanmerking te komen.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, toch even. Die vraag is door meerderen gesteld: Hebben ze het nodig? Ik denk dat je voor een uitvoeringsregeling van € 3000 je goed moet gaan kijken wat voor uitvoeringskosten je daarvoor wil hebben en wat een ondernemer moet overleggen om dit te doen. Maar tegelijkertijd denk ik: We hebben hier een regeling gehad, en u zegt andere regelingen, volgens mij hebben wij een regeling gehad dat ieder dorpshuis middelen kreeg. En volgens mij hebben we niet gekeken naar welk dorpshuis het nodig had. Ik snap wel dat daar misschien een andere beleving bij zit, maar aan het eind van de rit is het wel hetzelfde. Als u een elektrische auto koopt, krijgt u daar ook een korting op. Volgens mij wordt niet gekeken of u die korting nodig hebt. En ik denk dat we juist bij deze regeling ook even moeten gaan kijken of de uitvoeringskosten, als wij zoveel vragen van een ondernemer, nodig zijn. Dat zit er niet in. Zo eerlijk moet ik zijn. Een ondernemer kan een aanvraag doen, een ondernemer moet daar natuurlijk wel spullen voor overleggen. Er valt controle op: Heb ik het geld goed besteed en dat soort zaken. Maar er wordt niet gekeken naar het vermogen of heb je het nodig. Maar dit moeten we ook zien voorzitter, misschien toch even het verhaal afmaken, als juist een steuntje in de rug van een ondernemer, dat de regeling er is. Er wordt over gesproken, er wordt over nagedacht en dan zeg ik ook maar richting de heer Blinde: Het is niet altijd vanzelfsprekend, ik heb niet voor niets gezegd dat ze 1001 dingen moeten doen, maar automatisering is wel degelijk van belang. Automatisering is het behoud voor hen voor de toekomst. En ik denk dat de automatisering ook helpt om slimmer en groener te kunnen produceren. En ik denk dat we daarom met elkaar dit juist onder de aandacht moeten brengen. Want de ondernemer onderneemt, maar voor € 3000 kunnen wij niet iets optuigen dat meer gaat kosten dan wat de ondernemer krijgt.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meijden nog?

De heer Van der Meijden: Ik blijf van mening dat je best voorwaarden kunt stellen om voor de regeling in aanmerking te komen. En daarnaast vind ik het ook een beetje contrair, want in het stuk wordt ook genoemd dat we ondernemers gaan ondersteunen met betrekking tot het optimaliseren van hun verdienmodel en winst. Ik zou ook graag winst maken en ik kan ook niet aankloppen voor een paar € 1000.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, volgens mij moeten we niet onze hele maatschappij door gaan lichten en kijken van wat je nou politiek wenselijk vindt, of het nou over huursubsidie gaat of we hebben het over de regelingen die er zijn voor een eigen huizenbezitter. Dus volgens mij kunnen we daar een hele boom over opzetten. Volgens mij is deze regeling, en daar heb ik brede steun voor gevoeld, bedoeld om aandacht te vragen voor digitalisering. Om te zeggen: Kijk naar je digitalisering, zorg dat je up to date bent. Dat je daar kennis voor in kunt huren, maar dat je er ook materialen voor kunt kopen, zodat je bedrijf naar de toekomst is ingelicht. De heer Blinde begon ook over glasvezel. Dat hebben we aangelegd, maar dan moet het ook goed

gebruikt worden. En juist die mkb'ers moeten dit goed gebruiken. En juist die mkb'ers moeten zorgen dat hun processen... Ik was afgelopen maandagavond op een bijeenkomst met de heer Stelpstra. En dan vraag ik aan de man van Fokker die daar zit: Wat is jullie grootste probleem? Dat is digitalisering. Er is een hack geweest en er zijn een half jaar lang materialen en onderdelen zoek. Dus er wordt terecht aandacht gevraagd voor cybersecurity, dat je er ook hier aandacht aan kunt besteden. En ik denk dat deze vouchers, deze kennis, ook via Ik Ben Drents Ondernemer, ook via de normale regelingen, juist die ondernemer moet helpen, want het is niet een automatisme zeg ik maar even in die automatisering. En daar moet deze regeling voor dienen. Voorzitter, ik zal toch proberen, want de tijd loopt, om snel bedrijf... Ik heb iets gezegd: Glasvezel, duurzaam produceren. Meten is door de ChristenUnie en door de Partij van de Arbeid aangegeven: Hoe gaan we daar mee om? Wij kunnen meten, SNN houdt veel gegevens bij. We kunnen rapporteren via de P&R-cyclus. Tegelijkertijd moet je het ook kunnen implementeren en kunnen zoeken. Maar ik wil wel, de vraag is goed begrepen, want ik snap ook en dat is terecht denk ik, dat alle regelingen die we hier doen en ook naar de middelen die we uitgeven, dat we ook kunnen en moeten controleren: Heeft dit effect gehad? En daar zullen we zeker in die P&R-cyclus op terugkomen.

De voorzitter: Een vraag van de heer Blinde van JA21.

De heer Blinde: Dank u wel. Ik vond het ook een uitstekende bijdrage van de heer Du Long volgens mij, over meer op veiligheid zitten. Daar zijn wij wel van de veiligheid bij JA21. Bent u bereid om bijvoorbeeld die regeling te vernauwen? Dus meer prioriteit aan die veiligheid te geven en dus iets minder breed. Digitalisering kan van alles zijn: Een appje installeren op je telefoon, of weet ik het wat. Maar dat we meer inzetten op veiligheid.

Gedeputeerde Brink: Volgens mij zit veiligheid ook in de regeling. Ik zie daar zelfs iemand ja knikken. Voorzitter, ik ben ook bereid om via Ik Ben Drents Ondernemer, die op al die bedrijven komt, dit nog eens onder de aandacht te brengen. Want nogmaals, er zit geen verschil van mening in dat veiligheid het allerbelangrijkste is. Ik noem u een voorbeeld van Fokker, en we hebben er denk ik meer, maar ik heb nog iets van Mediamarkt gehoord geloof ik afgelopen week, dus we hebben... Cybersecurity is een onderdeel hiervan. En ja, daar kan het voor gebruikt worden. En ik ben ook bereid om dit bij Ik Ben Drents Ondernemer nog eens onder de aandacht te brengen, dat die het ook meenemen. Want het is natuurlijk vaak wel dat men ook contacten heeft en dat men daar mee spreekt. Dus ik ben daar zeker toe bereid. Nog even kijken. Groen-Links dank voor de steun. D66. Voorzitter, iedereen moet mee kunnen doen. Daar zijn we het volstrekt over eens en ik heb ook al even met mevrouw Vedelaar gesproken, maar ik denk ook via de Sociale Agenda... Maar kijk naar bibliotheken, toen heel veel, om mensen ook digitaal weerbaarder te maken... Maar ik denk ook dat we met elkaar moeten kunnen kijken inderdaad in die onderwijs- en arbeidsmarkt, dat we daar volop op blijven inzetten en dat ook mensen in die veranderende omgeving en die veranderende skills die je nodig hebt, dat we ze daarin blijven ondersteunen. Maar ik denk dat een IT-hub daar bijvoorbeeld ook een onderdeel van is, maar ik besef dat dat op een ander niveau is dan wat u nou doet, is mijn beeld. Voorzitter, de VVD nog even. De voucher is voor iedereen die mkb'er is, of die aangesloten is bij de Kamer van Koophandel of ingeschreven staat. Daar is een regeling voor. U trekt nog even naar Overijssel toe. Met alle respect, € 2,5 miljoen, andere regeling. € 10.000, wij zijn wat bescheidener. Het is een steuntje in de rug, heb ik al gezegd. Wij geven niet in één keer heel veel geld weg, we doen dat gedoseerd. Maar voor ons gevoel, als je kijkt naar Groningen en Friesland, kunnen we hier wel het verschil mee maken voor een heel aantal mkb'ers. En Overijssel, dat is echt een andere regeling. De PVV, de druppel. Dat laat ik voor u. Volgens mij moeten we even afwachten of deze

regeling gaat werken, en dan is het aan de ondernemer zelf of het een druppel is. Ik vind dat u daar wel een wat snel oordeel heeft.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, PVV-fractie.

De heer Uppelschoten: De druppel heeft niet alleen te maken met dat het maar een hele kleine bijdrage is, maar ik bedoelde ook te zeggen: Het lijkt of het iets is dat eenmalig is, we moeten ze even een zetje geven. Terwijl ik denk: Het is een digitaliseringsproces, dit blijft lopen. We hebben nu al even gehoord waar het over kan gaan: Over cybersecurity, digitaliseren van de productie, misschien over werken met webshops. Ze zijn allemaal verschillend, maar ze lopen allemaal door.

De voorzitter: Wat is uw vraag mijnheer Uppelschoten?

De heer Uppelschoten: Die een eenmalig iets doen van € 3000, dat helpt dan niet. Mijn vraag was: Moeten we niet iets structureels doen? Is het niet veel belangrijker dat we een steunpunt hebben voor digitalisering, voor het MKB? U bent zelf een promotor van IT-hub in Hoogeveen, is dat nu niet iets bij uitstek dat daar zou moeten plaatsvinden? En dat mkb- ondernemers te allen tijde daarnaartoe kunnen gaan en ondersteuning kunnen krijgen? Misschien wel gratis, omdat wij dat mogelijk maken via de provincie. Maar dan hebben we iets structureels gedaan en niet cadeautjes van € 3000 uitgedeeld.

De voorzitter: Tot zover de vraag van mijnheer Uppelschoten. Mijnheer Brink.

Gedeputeerde Brink: Het is wat moeilijk om hem eruit te distilleren, maar ik ben het ermee... En nee, maar laat helder zijn, de IT-hub, daar kunnen bedrijven zich bij aansluiten. Dat doen we ook. Daar hebben zich bedrijven bij aangesloten, maar dan heb je wel een wisselwerking met kennis en met studenten. Daar moeten dan ook onderzoeksopdrachten uitkomen. Of dat nou helemaal voor iedere mkb'er is, dat vraag ik me af. Maar we zijn het erover eens, het is een eenmalige regeling. En ik snap ook wat u zegt: Automatisering ligt met die eenmalige regeling niet klaar, dat moet je bijhouden. Maar aan het eind van de rit... Ik heb net gezegd: Dit is een steuntje in de rug. Ze zijn er dan mee bezig, we kunnen ze helpen, dat ze ermee aan de slag gaan. Ze moeten het zelf wel bijhouden en ze zullen dat ook zelf, wat we ook al zeiden via onderwijs en arbeidsmarkt, om te kijken hoe blijf je je kennis omhoog houden. Maar dit zie ik als een extra steuntje in de rug, om in ieder geval daarmee aan de slag te gaan. En nogmaals, geen cadeautje. U had wat zorgen, die hebben wij ook wel eens. Voorzitter, STIP dank voor de steun. Digitale Partij van de Arbeid heb ik iets van gezegd. Ik heb al gezegd: Dat doen we via Ik Ben Drents Ondernemer. Sterk Lokaal, volgens mij ook een beetje van: Is het echt nodig? Ik heb al gezegd: We kunnen niet helemaal peilen of een ondernemer het echt nodig heeft. Dat zit ook niet in de regeling. Volgens mij heb ik al aangegeven: Dat zit in een heel veel zaken niet. Ondernemers kunnen hier een aanvraag voor doen, dat wordt gecontroleerd. Ze zullen dat zorgvuldig moeten doen en wij kunnen rapporteren wat het effect geweest is. Maar ik denk, als je ziet wat het effect geweest is in zowel Overijssel, Friesland als Groningen, is het enorm geweest en is de regeling snel uitgeput en zie je dat er behoefte aan is. Dat is ook voor ons de reden geweest dat we hiermee aan de slag zijn gegaan. En het klopt wat de heer Zuur aan gaf. Volgens mij hebben wij denk ik in februari gesproken over destijds 'vaché' waar wij een discussie over hadden en waren we inderdaad ook al bezig met deze regeling. Maar het moet ook zorgvuldig gebeuren. Er is

ook goed met het bedrijfsleven gesproken om te kijken: Is dit de regeling waar u op zit te wachten? Want het gaat er ook nog niet om of wij het alleen maar goedvinden, het moet een regeling zijn die werkt in de praktijk. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er nog een korte vraag van mijnheer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Voorzitter, ik had nog twee vragen gesteld aan de heer Brink. a) Met betrekking tot de positieve effecten met betrekking tot werkgelegenheid, zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin. Dat komt te vaak terug in allerlei subsidievoorwaarden, regelingen, maar wordt nauwelijks geconcretiseerd. En u kunt het ook helemaal niet controleren. En daarnaast hebben we ook nog een vraag met betrekking tot de sociale onderneming, of daar niet wat extra aandacht aan besteed kan worden, want dat zijn nou juist ondernemingen, denk ik, die qua geld erg krap zitten.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meijden, ik begrijp uw vragen, maar die kan je ook in tweede termijn stellen. Wellicht kan mijnheer Brink hier al...

Gedeputeerde Brink: Werkgelegenheid. Ik heb al aangegeven, we kunnen kijken wat de effecten zijn geweest van deze regel. Ik wil kijken hoe we daar met elkaar kunnen meten, maar tegelijkertijd een mkb'er... dat we de bedrijven behouden, dat de werkgelegenheid hier blijft, dat ze de race die er op dit moment toch is... maar ook om het slimmer en duurzamer te doen. Ik denk dat dat van belang is. Het gaat niet alleen om werkgelegenheid, het gaat om meer zaken. Dus ik wil daar wel naar kijken hoe we dat zouden kunnen doen. Maar ik zoek wel naar meetbaar. Het moet ook iets zijn waar u iets mee kunt aan het eind van de rit. Nou, daar zoek ik even naar. Voorzitter, ik wil nog een opmerking maken. Dit moet u toch zien. We hebben een voucherregeling, laagdrempelig, die goed loopt, waar een grote tevredenheid over is bij ondernemers. Wij krijgen een soort aanvullende voucher wat we hier doen. We proberen ook met collega Veldelaar een kennissysteem op te zetten waarin wij in brede zin ondernemers, maar ook studenten, onderwijs en kennisinstellingen met elkaar verbinden, om die Drentse samenleving, maar ook dat Drentse bedrijfsleven, maar met kennis en onderwijs, te ondersteunen. Wij hebben een IBDO programma. Het is een totaalpakket waarvan je kijkt: Hoe kun je als bedrijfsleven... En nogmaals, wij zijn niet de enige provincie die dit doen. Als we het niet zouden doen, durf ik te stellen, dan komen we achterop en dat mag en dat kan zeker voor ons mkb niet het geval zijn. Dan zeg ik maar heel eerlijk: Het is nog niet zo vanzelfsprekend dat je een Drent heel makkelijk van zijn bedrijf af krijgt en dat ze overal aan meedoen. Voorzitter, dat wil ik nog wel meegeven. Maar wij doen ons best, het gaat goed en dit past exact in ons hele ecosysteem dat we proberen voor het mkb te ontwikkelen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En terwijl ik toch wel brede steun proef voor het voorstel, vraag ik toch even of er behoefte is aan een tweede termijn. Nou, dat zie ik wel, dus laten we dat dan even gaan doen. Dat doen we even vanaf onze plek waar we zitten. En geeft u dan alstublieft ook aan of u er een A-stuk van wil maken, of eventueel met een stemverklaring wilt werken in PS, of toch nog een B-stuk. Mijnheer Zuur van het CDA.

De heer Zuur: Dank u wel voorzitter. De discussie en de argumenten zoals we ze aanhoren, bijzonder, want vorig jaar hebben wij met zijn allen de Digitaliseringsagenda met algemene stemmen aangenomen. Wij zien dit als een van de uitvoeringen daarvan. Daar is ook naar verwezen. Het is niet het enige wat er gebeurt, dus het lijkt ons goed te passen. Je ziet discussie over de

hoogte van het bedrag. Dit is dat steuntje in de rug, niet direct € 10.000 en er moet ook nog altijd 50% door het bedrijf zelf worden bekostigd, dus wij vinden dat passend voor deze gewenste ontwikkeling. Er is ook onderzoek naar gedaan, extern onderzoek, door de ERAC naar de behoefte. Nou, wie zijn wij dan om dat te bestrijden? Tot slot antwoord op een van onze vragen. Dat hebben wij zo geïnterpreteerd als, dat er nog geen verdere concrete voorstellen zijn voor structuurversterkende maatregelen die eventueel ten koste van de terugploeggelden zouden kunnen gaan. Hebben wij dat goed geïnterpreteerd, is onze vraag nog aan de gedeputeerde? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De SP-fractie, de heer Van der Meijden?

De heer Van der Meijden: Ja. Ik blijf op mijn standpunt staan dat het heel wel mogelijk kan zijn om goed te controleren of bedrijven het nodig hebben. En ik ben het niet eens met de heer Brink dat er ook andere regelingen zijn waar niet of nauwelijks wordt gekeken of de zin of onzin daar aanwezig is. Ik denk dat ook de burgers in algemene zin, als ze moeten gebruikmaken van regelingen, zich op een hele juiste en een hele adequate manier moeten verantwoorden. En ik heb ook nog geen antwoord op mijn vraag gehad met betrekking tot sociale ondernemingen. Graag zou ik daar ook nog even een opmerking van u willen hebben.

De voorzitter: En als u dat antwoord heeft gehad, gaat u dan mee met het voorstel?

De heer Van der Meijden: We zullen een stemverklaring afleggen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van JA21, mijnheer Blinde.

De heer Blinde: Dank u wel voorzitter. Wat wij nou juist het sterkst vonden aan de bijdrage van de heer Brink was, we gaan niet allerlei bureaucratische poespas optuigen voor subsidies van € 1500 - € 3000. Dan ben je straks een meervoud kwijt aan controle, terwijl we toch relatief kleine bedragen hebben. Dus juist die robuustheid van de regeling, dat is volgens ons gewoon prima. Maar wij proeven wel een beetje vind ik eigenlijk, toch concreet, dat er meer naar veiligheid toe moet. We vinden dat veiligheid namelijk wel een kerntaak van de overheid is. Dus ik zou toch concreet, dat daar meer die kant op... Dus, ik noem maar wat, dan maak je van die € 600.000 maak je € 300.000, dat moet naar veiligheid. Ik noem maar wat. Maar dat zou voor ons al een concrete stap in de goede richting zijn. Sowieso een A-stuk. Dank u wel voorzitter.

De heer Zuur: Voorzitter, mag ik daar nog op reageren?

De voorzitter: Interruptie mijnheer Zuur van het CDA.

De heer Zuur: Ik hoor JA21 hierover te keergaan, veiligheid, maar betekent dat nu juist niet als je een deel afzondert, dat je juist meer moet controleren, waar JA21 juist eerder van zegt dat ze dat niet zouden willen?

De heer Blinde: Nee hoor, je kunt het dan gewoon noemen veiligheids- digitaliseringsvoucher. En dan zeggen van: Je kunt hem in digitale veiligheid steken.

De voorzitter: De heer Zuur in laatste instantie.

Dat is een woordspelletje volgens mij. Volgens mij bereikt u daar niet mee wat u wilt. Dus ik vind het een beetje een lege huls.

De voorzitter: Mijnheer Blinde nog?

De heer Blinde: Dat mag hij vinden.

De voorzitter: Dan gaan we naar de ChristenUnie, mijnheer Post.

De heer Post: Voorzitter, we danken de gedeputeerde voor de beantwoording van de vragen en de toezeggingen. Wat ons betreft voldoende en een A-stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Haan, GroenLinks.

Mevrouw Haan: Wat ons betreft kan het door als A-stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Uildriks, D66.

Mevrouw Uildriks: Dank u voorzitter. Als ik de gedeputeerde goed begrijp, dan is het voor deze voucher inderdaad mogelijk om ook opleiding aan te bieden. En dat er ook vanuit andere instanties en regelingen iets gedaan wordt om digitale laaggeletterdheid tegen te gaan, is ons inderdaad ook bekend. Onze vraag is: Is dit voldoende als het gaat juist om het arbeidsproces en de draagkracht van kleine bedrijven? Hoe ze hier mee om moeten gaan, een maatschappelijk probleem, wat dan voor het bedrijf best een zware last kan zijn. Wij vinden het inderdaad een A-stuk en zijn benieuwd naar de beantwoording van de gedeputeerde. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de VVD-fractie mevrouw Udinga.

Mevrouw Udinga: Dank u wel. Ja, we zijn blij met de toelichting van de gedeputeerde. Inderdaad is in Overijssel de pot gevuld met € 2,5 miljoen, dus wij moeten het hier doen met een kwart van dat bedrag. Andere regeling, andere regels. Maar fijn dat wel het totale mkb gebruik kan maken van deze subsidie. En laagdrempeligheid gaat daarbij voor bij ons boven wanstouwen. Het zou inderdaad onwenselijk zijn dat een onderzoek naar de financiële draagkracht van een onderneming meer kost dan de subsidie zelf, zeker als het om € 3000 gaat. We mogen aannemen dat wanneer je de moeite neemt om deze regeling aan te vragen, het geld je niet over de plinten klotst. Maar juist hulp bij het vergroten van de digitale veiligheid wat niet met een commercieel interessant is, lijkt ons een prima initiatief en is zeker geen cadeautje met overheidsgeld. Dus voor ons is dit een A-stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de PVV-fractie mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Even vooropstellen, voor ons is het ook een A-stuk met stemverklaring. Ons probleem is dat het geen... want het is de bedoeling dat het een structuurversterkende maatregel is en dat digitalisering hierdoor een boost zou krijgen in Drenthe. Ik heb net al gezegd: Daar geloven we niet zoveel van. We zouden veel liever gehad hebben dat zo'n bedrag ter beschikking komt aan een steunpunt voor de digitalisering in Drenthe. Dan doen we iets structureels en kunnen diverse vragen, op wat voor gebied dan ook, daar gedropt worden en kunnen mensen hulp krijgen. Maar dit... Wij zijn niet voor cadeautjes voor het mkb, maar we zien het wel als een cadeautje.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van STIP, mevrouw Kort.

Mevrouw Kort: Dank u wel voorzitter. Wat ons betreft mag het door als een A-stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Partij van de Arbeid, mijnheer Du Long.

De heer Du Long: Dank u wel voorzitter. Dank ook de gedeputeerde voor de beantwoording. Voor alle duidelijkheid, wij pleiten niet voor een versmalling als het gaat om digitale veiligheid zoals JA21, maar wel, en daar heb ik de gedeputeerde nog niet helemaal goed over gehoord, een vast onderdeel van deze vouchers. Hij zei: We gaan het onder de aandacht brengen van Ik Ben Drents Ondernemer. Dat is mooi, maar dat betekent dan nog niet dat digitale veiligheid een vast onderdeel is. En wat ons betreft, en dan heb je het echt over een kerntaak van de overheid, is dat wel een hele belangrijke. Dank voorzitter.

De voorzitter: Maar u stemt op zich wel in met het voorstel?

De heer Du Long: Ik neem aan dat de gedeputeerde nog gaat beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan als laatste de fractie van Sterk Lokaal, mijnheer Steenbergen.

De heer Steenbergen: Voorzitter dank u wel. Dank aan de gedeputeerde voor de heldere beantwoording. En Sterk Lokaal kan volledig akkoord gaan en als A-stuk kan het verder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en dan is nu in tweede termijn het woord aan gedeputeerde Brink.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter dank u wel. Richting de heer Zuur. Er is geen plan voor, maar dat heb ik toen ook gezegd, maar er komen natuurlijk vast nog weer momenten dat wij een voorstel zullen doen wanneer wij gebruik gaan maken van die terugploegkortingsregeling waar die middelen nog voor staan. Voor mijn gevoel doen we dat zorgvuldig en kijken we constant waar we de middelen het beste uit kunnen halen. Richting de heer Van der Meijden. Sociale ondernemingen kunnen gewoon meedoen in deze regeling. Net zo goed als bijvoorbeeld ook een cultureel ondernemer. Als ze ingeschreven staan, doen ze mee, is het een onderdeel van. Veiligheid. Ik denk dat daar misschien nog even... En de Partij van de Arbeid als laatste ook nog even, maar ook JA21. Ik kan u melden, en daar komen we nog wel op terug, er komt een groot project in Noord-Nederland over cyberweerbaarheid. Dat is één. Daar doen we ook aan mee. En wat ik terugkrijg is even... maar dan kijk ik toch even naar links, daar komen we in april nog wat op terug. En tegelijkertijd kan ik melden dat we ook bijvoorbeeld projecten hebben als Skills for Future, dat door onderwijsinstellingen gedaan wordt, waar ook juist die cyberveiligheid en de veiligheid in zit. Nogmaals, veiligheid zit in een voucher, daar kun je hem voor gebruiken. We kunnen, ik wil ook zelfs nog wel kijken of ik een zinsnede kan opnemen over het belang daarvan in het stuk of in de regeling. Dat je zegt: We gaan bedrijven daar nog eens even extra op wijzen. Daar wil ik nog wel naar kijken tussen hier en de Statenvergadering. Want ik proef dat daar veel fracties aandacht voor hebben. Maar we proberen hier met elkaar niet om de regeling... maar voor mijn gevoel om de regeling sterker te maken. Ik waardeer dat. Als we op die manier kunnen kijken, dan wil ik daarnaar doen. Maar let wel, er zijn, dat scheelt voor Future en een nieuw project vanuit Noord-Nederland... maar die cyberweerbaarheid, dus we doen er best veel aan. Ik heb al iets gezegd over opleidingen. En richting de heer Uppelschoten: Die IT-hub is wat mij betreft de place to be als je vragen hebt, als je uitdagingen hebt en als het gaat om alles wat met

automatisering, digitalisering te maken heeft. Daar kunnen de ondernemers terecht. Of je er allemaal lid van wordt, een aantal willen dat wel, maar je kunt er altijd terecht. Dat moet de plek zijn wat ons betreft, waar het bedrijfsleven en kennisinstellingen elkaar vinden voorzitter. Ik heb al iets gezegd richting D66 van: Is het voldoende wat we doen? Ik denk dat we proberen op deze manier met een redelijk, bescheiden bedrag, als je kijkt naar onze omliggende provincies, toch een zetje in de rug te geven en toch te gaan kijken hoe we ondernemers daarin wat kunnen ondersteunen. En ik heb al gezegd, met de opleidingen proberen wij ook... Het is een breder pakket waar dit ook voor ons gevoel een onderdeel van is, maar wel exacte impact. Voorzitter, ik hoop hiermee de vragen allemaal beantwoord te hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik meld me nog even bij de Partij van de Arbeid omtrent hun standpunt op dit moment.

De heer Du Long: Dank u wel. Dank gedeputeerde voor de toezegging. Wat ons betreft, prima en kan het door als A-stuk. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is mijn conclusie nu dat de heer Van der Meijden er nog een vraag heeft.

De heer Van der Meijden: Even herinneren naar de heer Brink toe, het ging er mij om met betrekking tot de sociale ondernemingen, dat die extra aandacht krijgen, mogelijk zelfs als eerste in aanmerking zouden kunnen komen voor de regeling. En daarnaast zou ik naar anderen toe willen zeggen dat er een onderneming bestaat, Cybernetwerk, voor ondernemers in Nederland met betrekking tot de veiligheid. En daar kunnen alle ondernemers zich bij voegen. Dus het lijkt mij makkelijk om te zorgen dat veiligheid gewaarborgd is via dat soort clubs die voor ondernemers zijn ingesteld.

De voorzitter: Dank u wel. De conclusie is dan nu, dat de gedeputeerde nog overweegt om met betrekking tot cybersecurity nog een alinea of een paar regels op te nemen in het stuk, maar dat in grote lijnen dit stuk als A-stuk doorgaat naar de vergadering van PS, met van de fracties van de PVV en de SP een stemverklaring, zoals toegezegd. Dan is hiermee dit Agendapunt voldoende behandeld en gaan wij fietsen.

8. EK Wegwielrennen 2023; Statenstuk 2022-48

De voorzitter: Wij gaan het hebben over het mogelijk maken van de organisatie van het EK, Europese Kampioenschap Wegwielrennen in 2023, Statenstuk 2022-48. En de provincie Drenthe heeft een voorstel geformuleerd om € 900.000 daaraan bij te dragen met een dekkingsvoorstel. Wij gaan daar 2 minuten per fractie weer over praten. En ik ga de sprekerslijst hanteren, nu in omgekeerde volgorde. En dat doe ik, omdat sommige mensen erg laat waren en dan ook automatisch steeds als laatste aan de beurt zijn. En vanuit de gedachte bij sommige fracties dat vele laatsten de eersten zullen zijn, wil ik graag aftrappen nu met mijnheer Steenbergen van Sterk Lokaal, die dan gevolgd wordt door de Partij van de Arbeid.

De heer Steenbergen: Laat komen heeft soms ook zijn voordelen. EK 2023 naar Drenthe, dat lijkt ons een fantastisch goed idee. Vijf dagen topsport in Drenthe, wat zal dat een boost geven aan onze economie, aan de economie van Drenthe, waarbij zoveel mogelijk dorpen en steden worden aangedaan. Fantastisch. Het zet Drenthe ook weer op de kaart als fietsprovincie, maar ook

als recreatieprovincie. Het zal u niet verbazen, wij zijn volledig akkoord met het voorstel, inclusief de dekking. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, dan is nu het woord aan mijnheer Du Long van de Partij van de Arbeid en daarna mevrouw Kort.

De heer Du Long: Dank voorzitter. Ik was inderdaad laat, omdat ik het hele systeem van inschrijving al niet meer gewend ben. Dus.. Maar ik ben blij dat ik dan nu als een van de eersten... Ja, dat vergeet je dan. Dan kom je hier binnen en dan moet je alsnog je handtekening... en je inschrijven. Het EK. Net als Sterk Lokaal, prachtig natuurlijk dat in zo'n korte tijd, want vorig jaar hebben we het EK Veldrijden gehad, dat in zo'n korte tijd twee van dergelijke evenementen zich aandienen. En dat past wat ons betreft ook uitstekend in de gedachte en het streven om Drenthe als fietsprovincie en als sportprovincie ook en de combinatie daarvan, neer te zetten. Heel goed. Heel mooi ook. Maar we hebben wel een paar vragen en een paar opmerkingen. En allereerst eigenlijk, dat gaat bijna altijd kun je verwachten, over de kosten. En dat is in dit geval ook zo. Die kosten namelijk zijn nogal hoog. € 2 miljoen en bijna de helft daarvan, namelijk € 900.000, is een vergoeding, een fee, aan de eigenaar van het evenement, de UEC. Aan de gedeputeerde de vraag: Waar bestaat die vergoeding nou eigenlijk uit? Wat is zo'n fee? Want de helft van de kosten... of de helft van de totale begroting voor een fee komt op ons hoog over. Een tweede opmerking. In het bidbook, en dat zie je eigenlijk bijna altijd, wordt stevast verwezen naar de bestedingen in Drenthe. Als je dan kijkt naar de verantwoording van het EK Veldrijden, dat we in januari hebben behandeld, dan zie je dat die bestedingen worden genoemd, maar dat er geen enkele onderbouwing is. Is dat nou echt uitgeven in Drenthe? Hoe dan? Wie heeft dat dan gedaan? Waar? Wat? En in zijn algemeenheid, maar ook in dit geval, ziet de PvdA-fractie graag een betere onderbouwing van dat type statements. Als je dan besteed, geef dan ook aan hoe, wie, waar, wat. De laatste opmerking voorzitter. Oh, ik zit al door mijn tijd heen. Ik doe het heel snel, excuus. Bij dit soort evenementen valt op, dat het steeds de overheden zijn (landelijk, provinciaal, gemeentelijk), die de hoofdmoot bijdragen, terwijl de insteek voor een belangrijk deel economisch is. Kan de gedeputeerde aangeven hoe dat kan? Waarom dragen bedrijven die het meest profiteren niet veel meer bij? Dank voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Kort van de STIP- fractie en daarna met mevrouw Van den Berg. Het woord is aan mevrouw Kort.

Mevrouw Kort: Dank u wel voorzitter. Eigenlijk had ik me dit ritje of loopje hiernaartoe kunnen besparen, want de woorden van Sterk Lokaal zijn eigenlijk dezelfde die ik hier opgeschreven heb. Het is een 5 dagen internationaal topsportevenement. Ik zeg: Wat willen we nog meer om Drenthe in de kaart te zetten, om bekendheid te geven aan onze mooie provincie en om goed te laten zien hoe mooi wij zijn. Wij zijn voorstander. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord nu aan mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie en daarna aan mevrouw Mentink. Het woord is aan mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Het is weer gelukt om een mooi wielrenevenement naar Drenthe te halen. En hiermee kunnen we Drenthe als wielrenprovincie nogmaals op de kaart zetten. Ook draagt het evenement bij aan de Drentse economie en het bevorderen van een gezonde leefstijl van onze inwoners. We vinden het mooi dat er in dit plan dus ook veel aandacht besteed wordt aan dat dit echt een feest gaat worden voor iedereen. Veel plaatsen in Drenthe worden aangedaan. En ook is er in de plannen echt aandacht voor het stimuleren van

fietsen door onze inwoners. Toch sluiten we ook aan bij de vragen die gesteld zijn van de PvdA over de hoge kosten. We hebben ook nog een vraag over de € 300.000 die als bijdrage verwacht wordt uit de regio. Is er al zicht op die bijdrage en hoe gaat het als dit bedrag er niet komt? Het kan wat mijn fractie betreft niet zo zijn dat die kosten dan door de provincie worden betaald. Dan nog een vraag over de Investeringsagenda PLUS. We hebben nu van de € 2 miljoen die we beschikbaar hebben gesteld bijna alles belegd, op € 100.000 na. Komt er nog een plan voor de voor die € 100.000 die nog beschikbaar is? En hoe zit het met het de wielersbaan? We hebben 4 maanden geleden een brief gehad dat dat nog niet voor elkaar is, dat de gemeente Assen daar problemen bij ondervindt om dat voor elkaar te krijgen. Is er al nieuws over te melden? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Mentink van de CDA-fractie en daarna mijnheer Vianen. Het woord is aan mevrouw Mentink.

Mevrouw Mentink: Dank u wel voorzitter. Er doet zich een kans voor om het Europese Kampioenschap Wegwielrennen in 2023 naar Drenthe te halen. En complimenten voor het college dat dat met dit initiatief naar Provinciale Staten komt. Het is een evenement dat in Drenthe veel reuring zal veroorzaken en een grote uitstraling zal hebben. Niet alleen als wielerevenement, maar ook als promotie van onze provincie. Dit initiatief is gebaseerd op vrijwilligheid, naoberschap, beleving en beweging. De CDA-fractie kan zich vinden in de doelstelling die het college heeft geformuleerd, zoals een finish op de VAM-berg, door zoveel mogelijk dorpen en steden te fietsen en onze Drentse parels zoveel mogelijk in beeld te brengen. Toen ik dit voorstel doornam, dacht ik even aan al die wielrenners die de berg op klauteren en wat een geweldige prestatie ze wel niet moeten leveren. Ik dacht ook even aan een grote wielrenner, Gerrie Knetemann of Joop Zoetemelk, die maar wat graag op dit parcours hadden meegedaan. Ik dacht ook aan onze Drentse troubadour 'Wie döt mij wat vandage, nee ik heb ja niks te klagen'. Ik zie Daniel Lohues nog niet zo gauw meedoen in deze strijd, maar wie weet, misschien heeft hij ook nog andere talenten en kunnen die tijdens dit evenement ingezet worden. Dit vijfdaagse evenement zal veel aandacht opleveren voor onze provincie en een grote spin-off hebben. In veel opzichten gaan daar veel mensen van profiteren en zal het een enorme boost geven aan sportverenigingen. In het voorstel lees ik, dat toekenning van het evenement afhankelijk is van zekerheden omtrent de financiering. Gezien de omvang van de bijdrage van de provincie en de totale begroting, is de zekerheid omtrent de toekenning van middelen noodzakelijk om het evenement binnen te halen. Het treffen van een vorm van voorbehoud verkleint de kans van slagen. Voorzitter, kan ik deze passage uit het voorstel lezen als: Als PS akkoord gaan met dit voorstel, dan komt het evenement definitief naar Drenthe? Voor zover voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mijnheer Vianen van de VVD-fractie en daarna met mijnheer Omlo. Het woord is aan de heer Vianen.

De heer Vianen: Voorzitter dank u wel. Na het daverende succes van het EK Veldrijden is de fietsprovincie Drenthe nu kandidaat om een event dat 23 miljoen kijkers via de televisie in 9 landen trekt, te organiseren, namelijk het EK Wegwielrennen. De VVD zegt: Doen. Het EK Wegwielrennen is een event van formaat, waarmee we de provincie Drenthe goed op de kaart kunnen zetten. In het voorstel staat dat bijzondere sportevenementen de Drentse samenleving letterlijk en figuurlijk in beweging brengen. En dat is in dit geval ook letterlijk zo. De organisatie van het event werkt namelijk samen met lokale sportverenigingen en vrijwilligers. En de invulling van de spin-off en cijfers worden door regionale en lokale organisaties en het bedrijfsleven georganiseerd. De VVD vindt het een goed idee dat deze organisaties de verantwoordelijkheid krijgen en

pakken, om dit te organiseren. De gevraagde investering van € 900.000 zorgt daarbij voor een economische impact van minimaal € 1,8 miljoen, waar veel organisaties van kunnen profiteren. Het past daarnaast prima in de uitgangspunten van de Investeringsagenda. De procedure omtrent de toekenning van het evenement door de Europese Wielersportbond begint na het beschikbaar stellen van het budget. Het is daarom belangrijk om dit zo snel mogelijk te doen en voor deze keer ook af te zien van de voorhangprocedure. Complimenten aan het college, in het bijzonder aan gedeputeerde Brink, voor zijn inzet om het EK Wegwielrennen naar Drenthe te halen. De VVD ziet het evenement graag in Drenthe plaatsvinden en wat ons betreft is het ook een hamerstuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Omlo van de fractie van JA21 en daarna mijnheer Uppelschoten. Het woord is nu aan de heer Omlo.

De heer Omlo: Dank u wel voorzitter. Fietsprovincie Drenthe. Al jaren wordt er beleid op gemaakt en eerlijk is eerlijk, het is een sterk imago en werpt zijn vruchten af. Menig grote fiets- en wielerevenementen worden georganiseerd of zijn er georganiseerd. Laten we vooropstellen dat wij ervan overtuigd zijn dat er veel enthousiasme en organisatietalent aanwezig is om een dergelijk evenement tot een succes te brengen. Echter willen wij na het lezen van het voorstel en het bidbook enkele opmerkingen en vragen stellen. Het bidbook voor dit evenement ziet er hetzelfde uit als die voor het EK Veldrijden van 2021, opnieuw een zeer summiere opgave van kosten en opbrengsten. Aangezien deze organisatie inmiddels ervaring heeft van het veldrijden, zou er toch meer duidelijkheid gegeven kunnen worden over de te verwachten kosten en opbrengsten. Er wordt tevens belofte gedaan over een grote spin-off op de provincie en dat het bedrijfsleven ook flink investeert. Kunnen we een toezegging ontvangen over een iets uitgebreidere verantwoording na afloop van het event? In de argumenten komen we ergens in het stuk tegen: Energie en duurzaamheid. Ons is volledig onduidelijk waarom deze hier genoemd worden. Graag een toelichting hierover. Wat ons eveneens de wenkbrauwen heeft doen fronsen, is de passage 3.2 over de toekenning en de afhankelijkheid van impliciete en expliciete steun. Het afzien van de voorhangprocedure zal al een signaal zijn dat de toewijzing onzeker zal maken. Terwijl je juist in deze tijden van onzekerheid, oorlog, maar ook oog voor andere opgaven als overheid goed dient na te denken over de uitgaven. Indirect wordt hier gesteld: Niet te kritisch zijn, anders geen event. Tot slot voorzitter. Op de site van het UCI is Drenthe benoemd tot voor- aanstaand fietsregio. Dit gebeurde al in 2016. Volgens mij is het in alle contacten vanuit de provincie wellicht wel even handig om de UCI erop te wijzen dat Jack Tichelaar nu echt geen commissaris van de Koning meer is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Omlo. We gaan verder met mijnheer Uppelschoten van de PVV-fractie en daarna met mevrouw Peeks. Het woord is aan de heer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Dit soort stukken lezend, denk ik, wat is taal toch bijzonder geworden. Marketing, PR, maar klopt dat allemaal wat er staat? Grote wielerevenementen, is dat het imago dat wij van Drenthe willen hebben? Ik dacht dat we van Drenthe een fietsprovincie wilden maken: Een sportprovincie waar veel gefietst wordt, waar mensen ook veel fietsen. En dat daarmee niet de associatie moet zijn dat we een organisatiebureau € 900.000 betalen om een wielersportfeest te organiseren voor professionals, wielrenners, die een heel goede boterham verdienen door professioneel rond te fietsen. En de vraag die wij hebben is: Leidt dit nu echt tot een gezondere levensstijl in Drenthe? Wordt er nou in Drenthe meer gefietst? Komen er meer fietspaden? Komen er meer voorzieningen voor mensen die hier willen fietsen? Of is dat alleen maar marketingtaal? Promotie van Drenthe. De Drentse parels moeten

onthuld worden. Nou, zo langzamerhand hebben wij het gevoel: Ben je niet dom bezig als je die parels onthuld aan heel Europa en de hele wereld. Kun je parels niet beter voor jezelf houden? De zorg die wij hebben, is: Als je naar die € 900.000 kijkt, zou die € 900.000 ook niet gebruik kunnen worden om ervoor te zorgen dat meer jongeren gaan sporten en bewegen, dat er meer jongeren lid worden van sportverenigingen? We zien, en dat wordt gezegd, het is goed voor de organisaties in Drenthe, maar waarschijnlijk wordt bedoeld voor de horecaondernemers en de hotels. Maar of het voor de organisaties goed is, weten we niet. Dus het is iets wat heel sympathiek is, maar de woorden die gebruikt worden, als je daar een beetje doorheen leest, dan denk je: Is dat nou allemaal wel zo wat hier staat en zijn we niet gewoon bezig € 900.000 te geven aan mijn bureau, dat een grote evenement organiseert, waarvan vooral professionele wielrenners profiteren die al een heel goed salaris hebben. Dus wij zitten in onze maag met opnieuw dit voorstel, en ik denk met ieder voorstel dat te maken heeft met grote wielerevenementen die in Drenthe gehaald moeten worden. Dank u wel mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Uppelschoten. We gaan verder met de Partij voor de Dieren, mevrouw Peeks en daarna met mijnheer Pormes. Het woord is aan mevrouw Peeks.

Mevrouw Peeks: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, het plan is om een vijfdaagse internationaal wielertopsportevenement in Drenthe te houden en GS willen dit graag financieel ondersteunen. De Partij voor de Dieren kan zich echter niet helemaal vinden in de argumenten die aangedragen worden, met name het punt van economie en werkgelegenheid, wat ook al door andere partijen aangegeven is. Dit zijn aannames, want er zijn geen cijfers beschikbaar met betrekking tot de stijging van de inkomsten voor het mkb in Drenthe. Of zijn die er wel? Met andere woorden: Komen er daadwerkelijk meer toeristen naar Drenthe na het zien van het EK wielrennen en zo ja, om hoeveel gaat het dan? En ja, willen we dat ook? Dan het punt over de Investeringsagenda PLUS, die erop gericht is een lange termijn effect te genereren. Het wordt ons niet echt duidelijk wat die lange termijneffecten zijn met betrekking tot de breedtesport. Wij twijfelen erg of het verstrekken van € 900.000 aan één evenement veel doet voor al die kinderen die niet aan sport doen, maar wel zouden willen doen. De Partij voor de Dieren is voorstander van investeren in de breedtesport, zodat de drempel om aan sport en beweging te doen veel lager wordt voor iedereen. Voorzitter, voor u gaat denken dat de Partij voor de Dieren tegen wielersport is, dan vergist u zich. Maar zoals u weet is de breedtesport de basis van topsport en wij willen graag weten wat die verhouding tussen topsport en breedtesport is qua uitgaven van de provincie. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de heer Pormes van de GroenLinks-fractie en daarna met mijnheer Pragt. Het woord is aan de heer Pormes.

De heer Pormes: Dank u wel, voorzitter. In het coalitieakkoord hebben we afgesproken dat we topsportevenementen verwelkomen. Onze fractie is daar, zeker als het gaat om wielersportevenementen, altijd een groot voorstander van. Het is veel geld, maar zowel het voorstel als het bidbook geven aan dat het ook gaat om een impuls te geven aan de Drentse amateur wielersport. Voorzitter, het is goed om ook de anderen te hebben gehoord en te hebben vernomen dat er allerlei stellingen worden ingenomen die nauwelijks worden onderbouwd, maar ik doe het wel. Het sluit namelijk goed aan op de uitkomsten van het onderzoek in Utrecht. Weliswaar niet één op één, maar de vergelijking gaat zeker op. Het geeft een impuls voor het fietsbeleid. Dat is 1. Het moedigt aan om meer gebruik te maken van de fiets. En daarom verzoek ik ook om meer of voldoende fietsparkeervoorzieningen te plaatsen daar waar het evenement plaatsvindt. Maar ik noem drie zaken die opvallen in het onderzoek. Het sluit aan op het gebied van gezond

leven, waar het fietsbeleid onderdeel van uitmaakt. Het versterkt het beleid, een draagvlak om de infrastructuur te verbeteren en verbreden voor de sport, specifiek voor fietsen en wielrennen. En ja, toename van zakelijk en recreatief toerisme. En daarbij wil ik ook refereren aan het succes van het NK Veldrijden in 2020 en het EK Veldrijden 2021. Grote evenementen en professioneel neergezet. In binnen- en buitenland is men onder de indruk van de potentie van het Drents landschap voor het fietsen en eigenlijk kunnen we ook spreken over de Drentse Mont Ventoux. Voorzitter, het mag duidelijk zijn, de fractie van GroenLinks is er voor dat wij een substantiële bijdrage leveren aan dit evenement. Niet alleen het economisch gewin, maar ook als het gaat om het stimuleren van gezond gedrag. Voorzitter, ik heb een vraag tot slot. Wat betekent dat concreet? Het college noemt een aantal hele concrete uitgangspunten en doelstellingen, heel expliciet. Hoe het, en dan gaat het over beleven, bewegen en ontmoeten, hoe wordt dit verder uitgewerkt? En neemt u ons mee in het proces, zodat u de resultaten met ons gaat delen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Pormes. De heer Pragt van D66 is onderweg en als laatste dan straks mevrouw Dijkers van de SP-fractie. Het woord is nu aan de heer Pragt.

De heer Pragt: Dank u voorzitter. Het EK Wielrennen is natuurlijk een schitterend evenement en kan een positieve bijdrage leveren voor de promotie van Drenthe, zowel sportief als marketing-technisch. Het gevraagde bedrag van € 900.000 is een forse bijdrage. Maar gezien de omvang en positieve uitstraling van het EK Wielrennen wel acceptabel voor D66. Wat wij ons wel afvragen: Hoe een dergelijk groot evenement als het EK Wielrennen zich verhoudt en verdraagt met de stikstofregels? Het evenement vindt plaats op korte afstand van Nationaal Park Dwingelderveld. De omvang van de deelnemers, begeleiders en bezoekers zal vele malen groter zijn dan bijvoorbeeld bij het Pauperparadijs. Wij hebben begrepen dat de vergunningen voor het evenement aangevraagd dienen te worden. Verwacht de gedeputeerde dat het evenement zonder problemen een vergunning gaat krijgen? En hoe verhoudt zich dit nou met het Pauperparadijs, dat geen doorgang kon vinden vanwege stikstofregels? En als het niet doorgaat, wat zijn dan de financiële risico's voor de provincie mochten de vergunningen niet worden toegekend? We verneemen het graag van de gedeputeerde. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, en dan graag als laatste spreker in de rij mevrouw Dijkers van de SP-fractie, die misschien had gehoopt als eerste te spreken en die mag nu als laatste.

Mevrouw Dijkers: Dank u wel voorzitter. Dat klopt, want ik was extra vroeg. Ik denk ik zal niet weer als laatste op de lijst staan. Jammer, maar goed. Het SP standpunt is dat we in principe geen financiële steun willen verlenen aan grootschalige commerciële sportactiviteiten. Daar zijn we nooit voorstander van geweest. Waarom? Omdat hier uiteindelijk de commerciële jongens met de winst gaan lopen en de enige die profiteert de horeca en vrijetijdsondernemer is, maar niet de inwoner van Drenthe. Dat klopt niet, omdat dit evenement gesubsidieerd wordt met middelen die volgens ons een aantal doelen hebben. In de onderbouwing van dit Statenstuk lezen we, dat voor dit evenement een subsidievraag voorligt van € 900.000 en er wordt gerefereerd aan besteding ten behoeve van gezondheid, leefstijl en vrijetijdseconomie. Wij hebben als SP opnieuw een dilemma, want we zijn wel akkoord gegaan met de Investeringsagenda. Maken we hier een punt van? Wegwielrennen wordt wel door een breed publiek gewaardeerd. We vragen de gedeputeerde ons met een goede onderbouwing uit te leggen hoe dat effect op die gezondheid en leefstijl dan aantoonbaar gemaakt wordt. De economische effecten geloven we wel. Wie weet, kunt u ons overtuigen en kunnen we wellicht meegaan. Want wees eerlijk. Ei-

genlijk draait de belastingbetaler op voor miljoenen kosten. En als dat niet iets wezenlijks bijdraagt aan de versterking van de breedtesport, dan zijn er meer en betere goede doelen te bedenken. Nog een belangrijke vraag: Wie betaalt de extra inzet van politie en verkeersregelaars? Zit dat in deze begroting of komen deze vijf feestelijke dagen inzet daar nog bovenop? En tenslotte willen we graag uitgelegd krijgen waarom we bij dit Statenstuk een voorhangprocedure zouden hebben, waar we dan vervolgens vanaf zouden moeten zien? Want de gegeven toelichting heeft ons nog niet overtuigd. En voor morele chantage van de kant van de organisator zijn wij niet gevoelig. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Dikkers. Dat waren wel krachtige woorden zo aan het eind van uw betoog. Ik nodig de gedeputeerde uit om in eerste termijn te reageren op de bijdrage van de Staten. Het woord is aan mijnheer Brink.

Gedeputeerde Brink: En ik zie wel, voorzitter dank u wel, weer 6 minuten. Voorzitter, allereerst. Ik denk dat we, ook hier zeg ik toch maar even, volgens mij veel waardering en dank voor dat we dit evenement naar Drenthe zouden kunnen halen, een prachtig wielerevenement... Een wielerevenement waar 900 deelnemers ongeveer aan de start komen, 5 dagen fietsen in Drenthe en zoals het in het stuk staat, dat ook een wielerveest moet worden voor Drenthe zelf. Dus niet alleen voor die 900, maar voor heel Drenthe. Dat is wat we beogen, dat is ook wat het college beoogt en waar ook uitgebreid in het college over gesproken is en wat we met elkaar willen. Voorzitter, dan toch maar naar de kosten, want er zijn aantal opmerkingen over gemaakt. De fee van € 900.000 aan UEC. Voorzitter, de helft van het geld is al voor de faciliteiten die zij moeten hebben, voor de uitzendrechten, Eurosport gaat het uitzenden. We verwachten toch minimaal... Afgelopen tijd is het sterk groeiend dit evenement. Er is ooit begonnen met een paar miljoen kijkers 8 jaar terug, vorig jaar 25 miljoen kijkers en het is sterk groeiende. Daarvoor is het grootste deel van de fee. En verder natuurlijk voor de organisatie en een aantal andere faciliteiten zijn deze middelen nodig. En we hebben daar denk ik net de afspraken mee kunnen maken, afspraken kunnen maken die in lijn zijn met wat je mag verwachten. En ik durf de stelling aan dat het weinig geld is voor een evenement. Als we nog even kijken naar een aantal jaren terug: € 10 miljoen voor het WK. Dan staat negen € 900.000 voor dit evenement denk ik daar schril tegenover.

De heer Uppelschoten: Mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Gedeputeerde, zegt u nu dat er betaald wordt voor de uitzendrechten? Je krijgt toch meestal geld als je zo'n evenement uitzendt? U zegt nu dat de organisatie gaat betalen dat het uitgezonden wordt?

Gedeputeerde Brink: Ja.

De heer Uppelschoten: Ik dacht dat meestal andersom was.

Gedeputeerde Brink: Niet altijd. In dit geval...

De heer Uppelschoten: Zo'n groot evenement, 23 miljoen mensen.

Gedeputeerde Brink: De UEC organiseert dit, en de helft van dat geld, € 450.000, is onder andere uit Eurosport die in al die landen gaat uitzenden en ook voor alle faciliteiten die nodig zijn, let wel een helikopter. Het is natuurlijk niet zomaar iets wat je zo kan uitzenden, maar daar zitten voor een groot gedeelte deze middelen in. Leuker kan ik het niet maken. U kunt het er niet mee eens zijn, maar zo is het wel.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, als u wat wilt zeggen, dan mag de microfoon aan, als u klaar bent mag hij weer uit.

De heer Uppelschoten: Maar de Wielrenner unie zal toch wel miljoenen krijgen voor de uitzendrechten van dit evenement. Dan hebben we het toch niet over een helikopter die gaat rondvliegen.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, ik ga niet over het huishoudboekje van de Europese wielerbond. Maar de Europese wielerbond heeft een aantal inkomsten. Ik denk onder andere het organiseren van dit soort zaken, maar ze hebben nog heel veel kosten die ze moeten maken om het wielrennen in Europa op te zetten, om met elkaar de Europese Bond in stand te houden. En daar hebben ze... Dit is natuurlijk hun grootste evenement dat ze kunnen organiseren en daar staan dit soort bedragen voor. Nogmaals, ik durf de stelling aan dat dit weinig geld is voor een evenement dat we nu krijgen. Dat wordt ook algemeen gezegd. Als ik even toch in de wielerveereld... Voorzitter, toch maar even. Ik ben een gedeputeerde, maar die niet helemaal 100% ingevoerd is in deze materie of in deze wielerveereld. Maar algemeen wordt gezegd, dat dat voor dit evenement nu nog misschien de prijs is. De verwachting is dat het snel gaat stijgen, zeker gezien hoe het Europese Kampioenschap in die Wielerkalender staat en welke aandacht die krijgt en wat er voor staat. Dan durf ik nogmaals de stelling aan dat dit zeer weinig geld is.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, maar heel kort.

De heer Uppelschoten: Dat was de vraag niet. Ik vroeg alleen maar, omdat u zei dat de fee die betaald werd gebruikt werd voor de uitzendrechten, terwijl ik denk dat het andersom is.

Gedeputeerde Brink: 50% heb ik gezegd, voor onder andere de productiekosten van de organisatie om dit te kunnen organiseren. Voorzitter.

De voorzitter: De heer Uppelschoten gaat weer zitten. Gaat u verder.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, ik check nog even of ik wat... Nou ja, misschien toch nog de heer Uppelschoten, want die staat, want ik heb er wel wat moeite mee. U zei: Klopt het wat er staat? Met die woorden zaait u wel heel veel twijfel. En ik wil benadrukken, dat is door een aantal andere fracties gelukkig wel gezegd: Het EK en het NK, daar hebben wij verantwoording over afgelegd. Er is gedaan wat beloofd is. Het is zelfs sterker, het is een groot succes geworden. En u zegt dus: Er worden weer van die woorden gebruikt, maar klopt er wat er staat? Tot nu toe hebben we waargemaakt wat we hebben geschreven en daar hebben we ook over gerapporteerd. Ik zeg maar tegen alle andere fracties, tegen de hele Staten hier: Wij zullen, maar nogmaals, terecht wordt een aantal mensen... partijen die zeggen: Ja, € 900.000 en er moet € 2 miljoen ongeveer komen, komt dat andere geld wel? Wij hebben het volste vertrouwen, zeg ik maar even, dat het komt. Wij zullen daar... Ik heb daar geen enkele twijfel over. Als u ja zegt vandaag, dan mogen wij en kunnen wij dit organiseren. Daar heb ik de hand, voorzitter, van Enrico Della Casa, de voorzitter van de UEC, die gezegd heeft: Als deze Staten akkoord gaan, willen

we dat doen. Toen wij in januari hier overlegden, zeiden we: Hoeveel tijd hebben we? Eigenlijk hadden we in december moeten beslissen, zeg ik dan maar heel eerlijk, dat is ook de tijd die er voor is, maar ze hebben het ons gegund en we hebben de tijd tot nu, omdat u vandaag of volgende week, met 14 dagen er een antwoord op kunt geven. Maar de tijd om zoiets te organiseren, heb je nodig om de routes, om de veiligheid, om de politie, om alles met elkaar, de vergunningen, de stikstof- vergunning... Er is al een verkenning gedaan, ik pak toch maar even voor de stikstof er is een verkenning gedaan, en ook daar zien wij op voorhand geen grote problemen. Hebben we geen uitdagingen? Ja. Met dit soort grote evenementen, want het is een groot evenement, waar ik vind dat Drenthe recht op heeft als fietsprovincie. We hebben met elkaar niet voor niets in onze Investeringsagenda gezegd: Wij willen graag internationale en bovenregionale sportevenementen naar onze provincie halen. Wat kunnen we beter naar onze provincie halen dan een fiets- evenement? Waar zijn we goed in? draagt dit bij? Ik wil de heer Pormes niet herhalen, maar volgens mij wijst ongeveer alles uit, dat topsport bijdraagt aan de breedtesport. En dat is trouwens ook andersom. Mensen moeten geïnspireerd worden door topsporters. En dat kunnen wij hier in onze provincie laten zien, dat de besten van Europa hiernaartoe komen. Dat draagt bij aan meer fietsen, dat draagt bij aan meer gezondheid, dat draagt bij aan meer sporten. Dan zouden we, en dan gaat het niet om een paar wielrenners die misschien wel veel geld verdienen, hetzij zo, kan ik niks aan veranderen... Maar ik vind dat Drenthe recht heeft, en zeker toen we ook geprobeerd hebben het WK te krijgen, dat dit een prachtig evenement is, dat we met elkaar zouden moeten omarmen en waar we voor zouden moeten gaan. Maar waar we ook met elkaar een feest voor de Drenten van zouden willen maken. Voorzitter, hoge kosten, heb ik iets over gezegd. De € 300.000 uit de regio, ook daar hebben wij geen enkele twijfels over. Ja, we hebben wat contacten gelegd. Zekerheden zijn er niet. Hier staat geen gedeputeerde die vandaag veel garanties kan afgeven, maar wel een gedeputeerde die voor 100% en misschien wel voor 200% het geloof heeft, dat wij dit met elkaar gaan fiksen en dat we dit gaan doen en dat die middelen binnen komen, ook die € 300 miljoen uit de regio. Nog sterker, we hebben het even over stikstof. Ik heb de eerste ondernemers uit Drenthe al gehad, dit zou toch de eerste wedstrijd moeten zijn met allemaal elektrische auto's, dat we met elkaar een nieuw elan laten zien in Drenthe en dat we daarvoor willen gaan. Voorzitter, dat is de houding die ik merk van iedereen die wij hier kennen en die we hiervoor vragen. En ook hier heb ik geen twijfels over. Voorzitter, ik voel een vraag.

De voorzitter: Ik voel ook een vraag aankomen van de ChristenUnie, mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Ja, ik had eigenlijk twee vragen over die € 300.000. Is daar al zicht op? Nou, daar bent u wel redelijk van overtuigd, maar voor het geval dat niet binnenkomt, wie staat er dan aan de lat?

Gedeputeerde Brink: Wij hebben afspraken met de UEC, dat we het gaan organiseren als u ja zegt. Wij hebben zicht op... Er is met de KNWU gesproken met Wouter Bos, die daar voorzitter van is, en er is al een brief naar VWS over de bijdrage van het ministerie. We hebben een aantal grote sponsors bereid gevonden die mee willen doen. In de zin van: Kijk ook even bij het NK, toen hebben we contact gezocht met, dat ben ik even kwijt, die Cees Priem, zeg ik dan maar even, want die was daar de leider van, maar die heeft ook sponsors binnengehaald, dus ook hier hebben wij geen twijfels over. Er zit een risico in, maar het risico zit voor mijn gevoel niet in de € 300.000. Als ik heel eerlijk ben, laten we het nou maar gewoon met elkaar benoemen, het risico zit in tussen de € 900.000 die u beschikbaar stelt en de € 2 miljoen die er moet komen. Zijn die risico's groot? Ik vind ze verantwoord. Ik vind ze niet groot, maar ik zeg niet dat er geen risico's

zijn aan het eind van de rit. Maar we hebben ook gesproken met UEC over risico's, zeg ik maar heel eerlijk. Ik kan daar niet te veel over zeggen, maar daar hebben we wel over gesproken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter, ik zoek nu even toch een beetje naar, van, maar welk risico nemen wij hier dan met dit besluit als Staten? Gaat dit sec over die € 900.000 of kan het zijn dat er straks nog een eindafrekening achteraan komt?

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, u neemt hier een besluit over € 900.000, die wij beschikbaar stellen. Er werd trouwens door iemand opgemerkt, er is nog € 100.000 over in die Investeringsagenda, ik zou die nog even willen laten staan en zie dat bijvoorbeeld ook al als die is beschikt of in ieder geval door u al gealloceerd om dit voor dit soort evenementen beschikbaar te stellen. Die € 100.000 zou ik nog wel even willen laten staan. Dat is 1. Wij kunnen besparen, we kunnen het wat kleiner maken, we kunnen bezuinigen. We hebben nog niet gekeken of bijvoorbeeld gemeenten of andere overheden, wat heel gebruikelijk is... Ik zeg maar even, als de Ronde van Drenthe ergens start, wordt al heel snel gekeken, kan een gemeente... nee, die moet € 20.000 betalen om te starten. Volgens mij kunnen we het ook nog verbreden. Er is bij ons, toch maar even breed, kijk goed rond, geen twijfel over dat we dit geld niet kunnen binnenhalen. Zijn er risico's? Ja. Gaan we het organiseren? Ja. We kunnen bezuinigen en de risico's zijn alleszins overzichtelijk.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Ik kom er nog even op terug in de tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Brink gaat verder. Alhoewel, de heer Du Long van de Partij van de Arbeid ook een vraag heeft.

De heer Du Long: Dank u wel. Ik neem toch even het stokje over, want wat zijn nou risico's die je kunt overzien? Wat is de hoogte daarvan?

De voorzitter: Gedeputeerde Brink.

Gedeputeerde Brink: Die denkt. Ik heb net al gezegd, voor ons gevoel niet. In het ernstigste geval, als de ministeries straks zeggen: We hebben geen geld, dus je vindt geen sponsor. Dan zou het in het uiterste geval € 1,1 miljoen kunnen zijn. Maar dat is natuurlijk niet waar, want ik heb al gezegd, dan kunnen we bezuinigen. VWS heeft aangegeven, toch maar even voor hier... VWS sponsort evenementen die 1x in de 3 jaar op die discipline plaatsvinden, als het een Europees of een Wereldkampioenschap is. Er is al gecheckt door de KNWU, maar dat is niet het geval, op de categorie waar wij in zitten. Met andere woorden, VWS kan dit sponsoren. Is het geld er? Nee, het is er niet, maar het komt, ook dat soort dingen. Ik weet niet wat u van mij verwacht dat we doen, maar als wij een aanbesteding doen, kan het ook tegenvallen. Dit leven, zeker van deze gedeputeerde, zit vol risico's met wat ik doe. Maar de risico's zijn overzichtelijk, zijn voor mijn gevoel te nemen, meer als te nemen. En ik durf nog steeds te stellen voor die € 900.000 die wij er nu in steken: Wij gaan ervan uit dat we het rond krijgen. We kunnen bezuinigen, we gaan ervan uit dat we sponsors kunnen krijgen. Ik kijk toch even, ik zocht de naam van Libema, heeft voor meer dan € 200.000 - € 300.000 aan sponsors gehaald voor het EK Veldrijden, dat een totaal ander evenement is dan waar we het nu over hebben. Dus laten we met elkaar dat ook even in proporties zien. Ik vind het prima dat we in een soort doemscenario terechtkomen 'Wat als', dan zou ik bijna zeggen, kan ik wel stoppen. In de economie zijn geen garanties en ook voor

sportevenementen zijn geen garanties. Maar wel een garantie is dat we er met elkaar voor gaan en de rug eronder zetten, dat we hier 5 dagen een fantastisch wielerevenement kunnen neerzetten. En daar wil ik mij voor sterk maken en daar ga ik voor. Ik denk dat we dat ook zouden moeten doen in Drenthe, om dat met elkaar te doen. Maar nogmaals, ik denk dat ik voldoende over de zekerheden heb gezegd voorzitter. Er wordt iets gezegd, ook daar... begroting summier. Ik heb al aangegeven: Wij hebben eind februari geloof ik gesproken met het UEC en dan moet dat nog in het college. Dan hebben we gesproken met Courage die het rechtstreeks vanuit de UEC gaat uitvoeren. Let wel, dan is de tijd tussen nu, maart, en januari niet zodanig dat u van ons mag verwachten dat er een 200 pagina's tellend stuk ligt, waar tot achter de komma staat wat er is. Hebben we nergens naar gekeken? Ja, we hebben veel uitgezocht, we hebben veel gekeken naar wat er de laatste jaren georganiseerd is. Wat kost zo'n evenement? Hoe zou je dat moeten doen met de ervaring van nu? Er wordt al gekeken naar routes, hoe zou je het kunnen indelen? Waar zou je kunnen starten? Hoe moet je het doen? Veiligheid is een issue. Ik heb al gezegd: Een scan met stikstof. Maar wat er nu ligt, is hetgeen dat we nu kunnen aanleveren. Maar ik heb al gezegd: Dit is zo'n groot evenement, het lijkt mij wenselijk. Ik zeg toe dat wij u bij wijze van spreken in ieder geval voor de zomer nog eens even weer meenemen. Waar staan we nu met sponsoring? Wat kunnen we doen? Dat we dat in de herfst nog een keer doen? Natuurlijk moet er aan het eind van zo'n evenement uitgebreide rapportages komen. Wat heeft het economisch opgeleverd? Wat heeft het aan spin-off opgeleverd? Wat heeft het Drenthe opgeleverd? Is er een impuls geweest voor sporten en fietsen? Kortom er zal een heel uitgebreid verhaal komen. Voorzitter, ik zoek nog even. Ik heb over de PVV al iets gezegd. Topsport-breedtesport, voor mijn gevoel hoort dat bij elkaar. Partij voor de Dieren, aannames. Volgens mij heel veel vergelijkbaar materiaal....

De voorzitter: Ik zie een vraag aankomen van de heer Pragt van D66.

De heer Pragt: Het betreft de stikstofvraag die ik gesteld heb. Als je kijkt naar het pauperparadijs, een kleinschalige evenement dat wel belangrijk is voor Drenthe, kon niet doorgaan vanwege de stikstofregels. Een grootschalig evenement als het EK Wielrennen, daar loopt u een beetje overheen dat dat geen probleem zal zijn en dat dat allemaal te regelen valt. Tenminste, die indruk wekt u.

Gedeputeerde Brink: Opnieuw trekt u een conclusie die volgens mij niet juist is. Ik loop er niet over. Ik heb gezegd, er is al een eerste verkenning uitgevoerd. En volgens mij, het Pauperparadijs, maar ik zou naar de heer Kuiper moeten kijken, het Pauperparadijs had misschien wel een vergunning kunnen krijgen, maar de vraag is of je dan nog tijd genoeg hebt om het Pauperparadijs op die manier in gang te kunnen zetten. We hebben hier wel iets meer tijd. En het is binnen ons college, toevallig hebben we het gisteren bij de kop gehad nog weer voor een ander onderwerp, vooraf, en ik kijk ook maar even naar de mensen die over stikstof gaan, altijd nemen wij stikstof mee, omdat we weten dat het gevoelig is en omdat we weten dat het geregeld moet worden. Hebben we stikstof nodig? Nogmaals, de berekeningen zien er goed uit. Ken ik de details? Nee. Maar we weten dat stikstof een onderdeel is van dit evenement. Ik loop daar niet gemakkelijk overheen. Nogmaals, dit college heeft genoeg informatie over stikstof en hoe ingewikkeld het is.

De heer Pragt: U verwacht dus bij de vergunningaanvraag geen problemen op dit gebied?

Gedeputeerde Brink: Ik heb niet gezegd dat ik geen probleem verwacht, maar ik verwacht wel een vergunning.

De voorzitter: En daar moet mijnheer Pragt het nu even mee doen. Mijnheer Brink, kunt u tot een afronding komen?

Gedeputeerde Brink: Volgens mij zit ik al dik in de min voorzitter. Ik kijk nog even van... Ik wil wel rechtdoen... Ik ben blij met de opmerking van de heer Pormes, die voor mijn gevoel terecht aangeeft hoe het zit. We hebben gezien hoe het een succes was, van EK en NK. Het wordt verder uitgewerkt, dat nemen wij hier mee, daar komen we op terug. Stikstof heb ik iets over gezegd. Pauperparadijs is voor mijn gevoel iets anders en laten we oppassen dat we nou geen zaken met elkaar gaan vergelijken. De mensen van vergunningverlening zullen hier volop bij betrokken worden. Gezondheid. Richting de heer Pormes, ook richting de SP heb ik denk ik ook alles van gezegd. Voorzitter, volgens mij heb ik de vragen beantwoord. Ik heb getracht u inzicht te geven in de zin van de zekerheden maar ook de onzekerheden die er zijn. Ja, die zijn er, maar die waren er trouwens ook bij het NK. Want we hadden er € 10 miljoen voor beschikbaar gesteld, maar de totale kosten waren daar ook het dubbele. Kortom, er ligt een mooie uitdaging voor dit team. Een aantal mensen van het team zit achterin de zaal en die gaan er vol voor en die hebben geen enkele twijfel. Deze bestuurder heeft geen twijfel, ik wil hier vol voor gaan. Ik gun Drenthe na zoveel jaar een fietsprovincie te zijn eindelijk zo'n mooi evenement en laten we daarvoor gaan.

De voorzitter: De gedeputeerde heeft daar geloof in, dat heeft hij al gezegd, maar mevrouw Dijkers van de SP heeft een vraag.

Mevrouw Dijkers: Ja, ik had nog een opmerking over die voorhangprocedure en dat we daar een beetje raar... Even voor mijn gevoel: Ik kan het niet goed duiden waarom we nou deze constructie zo kiezen. Ik heb de term morele chantage genoemd. Dat is een zware, die mag u weerleggen.

Gedeputeerde Brink: Praktische insteek in de zin van dat we met elkaar een besluit moeten nemen. Ik heb al gezegd, het UEC zei in januari al tegen ons: Eigenlijk hadden jullie in december een besluit moeten nemen, maar we waren al bezig vanaf het EK. Ik denk dat het zo'n groot bedrag is, dat het niet meer dan normaal is dat we hier met elkaar gewoon een debat voeren. Ik zou bijna zeggen: Dit is nog beter dan een voorhangprocedure. Dan krijgt u een brief en dan kunt u uw bedenkingen ook doen. En dit valt binnen de marges die zouden kunnen. Ik denk dat we op deze manier meer recht doen aan de zwaarte van het onderwerp en meer recht doen aan de discussie die denk ik noodzakelijk is. In een voorhangprocedure kunt u alleen maar een zienswijze indienen. U zou dit moeten toejuichen.

De voorzitter: Mevrouw Dijkers.

Mevrouw Dijkers: Dat was graag het antwoord dat ik in de begeleidende tekst had gezien.

De voorzitter: Dat antwoord heeft u nu ook gekregen, dus u bent sowieso tevreden.

Gedeputeerde Brink: Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: De heer Brink is klaar met zijn betoog. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ja, die is er. Dan gaan we even het rijtje af. Mijnheer Steenbergen.

De heer Steenberg: Voorzitter dank u wel. Wij willen als Sterk Lokaal toch nog een enorme pluim gegeven aan GS dat ze dit evenement hebben binnengehaald en de manier waarop het wordt neergezet. Wij zijn hier heel blij mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de Partij van de Arbeid, mijnheer Du Long.

De heer Du Long: Dank u wel voorzitter. Zoals gezegd, onze grondhouding is positief. We staan positief tegenover dit evenement. Het draagt volgens ons ook bij aan wat we als provincie Drenthe willen uitstralen en willen zijn: Sportprovincie, maar ook wielersprovincie. Alleen, er zijn toch nog een paar dingen die we terug willen leggen in de fractie. Wat ons betreft wordt dit een B-stuk. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Kort van STIP.

Mevrouw Kort: Dank u wel voorzitter. Wij hebben verder geen op- of aanmerkingen meer. Wat ons betreft zou het als A-stuk door mogen maken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Ook vanuit onze fractie is er een positieve houding tegenover dit voorstel, maar ook wij zouden het graag nog even terug willen leggen in de fractie als het gaat om het verhaal risico's.

De voorzitter: Mevrouw Mentink van de CDA-fractie.

Mevrouw Mentink: Dank u wel voorzitter. Voor ons is het een A-stuk. Ik ga ervan uit dat de gedeputeerde ons meeneemt wanneer er beperkingen geleverd zijn of worden. Dat heeft hij ook te kennen gegeven om ons te evalueren. Dus vooralsnog zijn we positief. En het is een A-stuk.

De voorzitter: Mijnheer Vianen van de VVD-fractie.

De heer Vianen: Dank u wel voorzitter. Ik hoorde het wel. Nogmaals complimenten voor het college en ook voor het andere team, dat hier echt de schouders onder zet om het evenement binnen te halen. Dat waarderen wij enorm. Nog even beschouwing op de eerste termijn van een aantal fracties die aangeven dat ze wat zorgen hebben over de brede sport en over regionale economie. Afgelopen EK Veldrijden ben ik daar geweest, op een zaterdag. Ik heb volgens mij weinig mensen gezien vanuit de Provinciale Staten, hoewel we allemaal een uitnodiging hebben gehad. Er waren bijzonder veel mensen uit de regio op de fiets die ik ken, uit de provincie. Dat was voor mij al een positief voorteken. Gisteravond heb ik hier een cursus 'Politiek actief' bijgewoond, een speeddatesessie met een aantal mensen dat politiek geïnteresseerd is. Daar heb ik ook over het EK veldrijden verteld. Eén van de deelnemers vertelde, dat met het NK in zijn dorp één groot feest werd georganiseerd met het bedrijfsleven, met organisaties, met vrijwilligers. En dat het gigantisch was en dat het echt regionale economie een boost heeft gegeven. Dus evalueren, dat is allemaal heel erg goed, moeten we ook zeker gaan doen. Maar ik zou u ook uit willen nodigen, gaat u vooral zelf kijken bij dit soort evenementen, want dat levert echt wat op voor onze provincie. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Omlo, JA21.

De heer Omlo: Dank u wel voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor de heldere onderbouwing. Toch willen wij, de fractie, dit ook nog even bespreken. Met name op het gebied van zekerheden wat betreft sponsors en de VWS zouden we iets meer duidelijk willen hebben. En ik weet niet of de gedeputeerde daar eerder uitsluitel over kan geven. Dat zal voor ons een punt zijn. Dank u.

De voorzitter: Dan de PVV-fractie, mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik denk dat het goed is... De gedeputeerde had het over misleiding, maar wij vinden het ook een groot wielerveest. Dat is geen enkel punt van discussie. Alleen, het is een groot commercieel wielerveest. Laten we het ook zo zien. En bij een groot commercieel wielerveest hoort ook dat wij geen feest betalen, maar dat de Europese Wielervedunie aan ons feest betaalt dat het hier georganiseerd wordt. Zoals dat altijd bij heel veel van die grote activiteiten is. En laat het dan gewoon zien als een groot commercieel wielerveest. En die verhalen over, dat het leidt tot een gezonde leefstijl, dat er meer gesport gaat worden, dat de breedtesport zal toenemen, laten we daar alsjeblieft mee ophouden. Het is gewoon een groot commercieel feest en daar hebben we het over. Dit soort verhalen vertellen we ook niet bij de TT, dat mensen nu ineens veiliger gaan autorijden of harder gaan motorrijden, of meer gaan autorijden. Onzin. Het TT is gewoon een heel mooie activiteit, zoals dit ook een hele mooie activiteit is. En al die andere dingen: Houd ermee op.

De heer Pormes: Voorzitter.

De voorzitter: Daar is een vraag. Nou moet ik opletten. Mijnheer Pormes van GroenLinks.

De heer Pormes: Staat u mij toe om een korte interruptie te maken. Ik ben het wel gewend van de heer Uppelschoten dat hij allerlei stellingen poneert zonder onderbouwing. Maar kijk, als je even de onderzoeken leest met betrekking tot evenementen en gezondheid, wielerevenementen, dan blijkt dat wel degelijk zo te zijn. Dus probeer dan ook dit soort stellingen te onderbouwen met bronnen en feiten.

De voorzitter: Dat is een stukje opvoeding van de heer Pormes bedoeld voor mijnheer Uppelschoten. Dat lijkt mij voldoende toch mijnheer Uppelschoten?

De heer Uppelschoten: Ik zou bijna zeggen, dat kan ik ook tegen de heer Pormes zeggen. Hij zegt dat het waar is wat in al die folders staat. Nou, ik ken geen onderzoeken waaruit dat blijkt. Dat wordt altijd wel gezegd en gehoopt. Maar dat uit de evaluaties blijkt dat er een leefstijl verbeterd is, dat er meer gesport gaat worden, dat de breedtesport...

De voorzitter: U mag er tussen de middag over verder praten. Mevrouw Peeks, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Peeks: Dank u wel voorzitter. Ik was eigenlijk ook even benieuwd naar die cijfers of die beschikbaar zijn, of er echt meer mensen lid worden bijvoorbeeld van de sportclub na zo'n evenement. De heer Brink gaf dat ook aan: Er komen echt veel meer mensen die gaan sporten. Daar zijn wij wel even benieuwd naar. En dan de vraag die ik nog had over de verhouding tussen de uitgaven van de provincie, tussen topsport en breedtesport. Of daar ook informatie over is. Dat tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer Pormes van GroenLinks nog.

De heer Pormes: Voorzitter, wat ons betreft mag het een A-stuk worden. Twee korte opmerkingen. Ik ben me bewust dat ik mijn collega's niet kan overtuigen als het gaat om de risico's. Dat noem je op het moment dat je van mening bent dat wij de eerste overheid zijn die een dergelijk evenement organiseert, want dan beschik je niet over informatie. Maar als je even kijkt naar Utrecht. Daar heeft men € 15,6 miljoen geïnvesteerd voor één evenement. En wat er is uitgerold: € 25,3 miljoen. Dat betekent dat er bijna € 10 miljoen winst is gemaakt. Dus ik denk dat die risico's, als je praat over € 300.000, te verwaarlozen zijn, gezien het feit dat eerdere evenementen hebben geleid tot geen risico's. In de tweede plaats. Voorzitter, de tweede opmerking met betrekking tot... met bijzondere belangstelling heb ik mijn collega van SP beluisterd. Kijk die € 15,6 miljoen die is vrijgemaakt in Utrecht, werd volledig ondersteund door de fractie van SP. Zij zaten niet eens in het college, maar in de oppositie en waren helemaal akkoord met € 15,6 miljoen. Dus, ja ik weet het niet, misschien is het goed dat beide fracties een keer met elkaar om de tafel gaan zitten, hoe ze aankijken tegen dit soort evenementen.

Mevrouw Dijkers: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Dijkers wil hier even op reageren. Logisch.

Mevrouw Dijkers: Ik ken de situatie in Utrecht niet, dus ik vind het wat lastig om hier nu een vergelijking te trekken en de conclusie dat wij het maar eens met Utrecht over moeten gaan hebben hoe wij onze mening zouden moeten herzien. Dat lijkt me een beetje kort door de bocht.

De voorzitter: Ik kom zo weer bij u. Mijnheer Uppelschoten.

De heer Pormes: Mijnheer Pormes, dit is een soort discussie die we volgens mij niet moeten voeren. U zegt van: Er is zoveel uitgegeven en er is zoveel binnengekomen. Maar het gaat erom: Wie is verantwoordelijk voor de uitgaven en waar komt het geld binnen? Het kan best zijn dat er € 50 miljoen is binnengekomen. Maar degenen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde uitgaven, als die het geld niet krijgen, dan loop je een risico. En dan € 15 miljoen vergelijking met € 30 miljoen, dat lost niks op. Misschien is er € 50 miljoen door het bedrijfsleven verdiend, maar is de provincie erbij ingeschoten. Dus dit zijn hele rare vergelijkingen.

De heer Pormes: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Pormes wil daarop reageren.

De heer Pormes: Kijk, ook al zou dat een omzet betekenen voor de regionale ondernemingen, dan levert dat ons natuurlijk veel meer op vanwege het betalen van belastingen et cetera. Dus ik begrijp u niet, dat is ook goed voor de regionale economie en lokale economie. Dat moet u toch erkennen. Ik hoorde u al vaker pleiten voor het mkb in de regio's en vooral niet mensen van buiten. Dan is dit toch een hele welkome aanvulling.

De voorzitter: Dank u wel, dan ga ik even verder met de tweede termijn. Mijnheer Pragt nog van D66?

De heer Pragt: Dank u. Ik was even verbaasd over de opmerking van de gedeputeerde over het Pauperparadijs, dat dat anders had gekund, met vergunningen wel door had kunnen gaan. Is dan mijn conclusie dat de afdeling kunst en cultuur minder slim is dan de afdeling sport? Of heeft de gedeputeerde zoveel tips en trucs die hij misschien meer moet delen in het college? Ik hoor graag van hem.

De voorzitter: Dat was de creatieve geest van de heer Pragt. En dan mevrouw Dijkers nog voor haar tweede termijn.

Mevrouw Dijkers: Dank u wel voorzitter. Ik begreep van de gedeputeerde dat er in december eigenlijk al druk uitgeoefend is. Dat we snel zouden moeten zijn en dan verbaast het me dat we eind maart onder stoom en kokend water nu een beslissing moeten nemen. Dus daar zou ik graag iets op horen. Verder hoorde ik in een soort terzijde opmerking, dat we het stikstofgeweld konden keren een aantal keren, door allemaal met elektrisch vervoer ons naar de happening te bewegen. Heb ik dat goed gehoord of was dat een geintje van de gedeputeerde? En de financiële risico's. Daar ben ik toch wel een beetje... Daar heb ik nog wel vragen bij, want het beluisterd nu een beetje zo van: Nou, we beginnen met € 900.000, dan moeten we maar afwachten hoe het uitvalt en we reserveren alvast die ene € 100.000 er toch een beetje bij, dus dan zitten we al op € 1 miljoen. Verder wordt het een groot feest, dus dat mag wat kosten. Dat verbaast mij. En dan de effecten. Ik hoop dat inderdaad het effect zoals het benoemd is, aan alle kanten ook werkelijk zal zijn. Maar ik zou daar toch wel graag wat onderbouwing bij wil zien. Dus wij nemen hem in ieder geval nog wel even mee terug in overleg met de fractie.

De voorzitter: Dank u wel. En dat laatste was u al niet de enige in. Het woord is nu aan gedeputeerde Brink voor zijn tweede termijn en dan kunnen we daarna overgaan tot een korte schorsing, dan weet u dit ook vast.

Gedeputeerde Brink: Voorzitter, om maar met het laatste te beginnen, dank u wel. Grapjes maak ik niet voorzitter, zeker niet als ik hier sta. Dat wordt dan misschien niet van ons verwacht. Maar ik heb gezegd dat stikstof met een eerste berekening er uitziet dat het haalbaar is. Ik heb daarmee gezegd wat ik ook gezegd heb als het over het enthousiasme ging van Drentse ondernemers die wel eens vaker een sponsoring gedaan hebben bij een Drents wielerevenement. Die zeiden: Het zou toch een fantastische uitdaging zijn om bijvoorbeeld zo'n wielerevenement met allemaal bijvoorbeeld elektrische auto's te laten plaatsvinden. Dat heb ik gezegd. Dus het ene versterkt misschien wel het ander, maar je moet het ook weer los zien. Volgens mij wil ons bedrijfsleven ons dat gewoon op een positieve manier laten zien als we zoiets gaan organiseren. Zo moet u die opmerking zien. Voorzitter, en dan toch richting D66, daar is iedereen nieuwsgierig naar merk ik hier. Volgens mij moet u het zien in de zin van, in de tijd die we nu nog hebben tot het organiseren van een evenement. Dat je meer tijd hebt om goed naar de vergunningverlening te kijken, wat heb je nodig en hoe kun je dat regelen, dan die er was, volgens mij een dikke maand terug, die toen bij wijze van spreken het oppopte. Dat het lastig bleek voor iets wat je deze zomer al vrij snel wil gaan organiseren. Dat heb ik bedoeld te zeggen. En wij, laat ik het maar even bij dit evenement houden... Nogmaals geef ik aan, er is een scan geweest dat het moet kunnen. Daarmee heb ik... Er moet een vergunning aangevraagd worden en dan moet blijken hoe het exact zit. Maar nogmaals, ik kan ook niet meer zeggen dan wat ik nu zeg. Wij verwachten daar geen problemen in en u blijft daarop doorgaan. Er zijn veel problemen met stikstof, dat is het college en ook mij bekend. Tegelijkertijd wil ik er ook voor waken dat wij nu op voorhand ongeveer alles uitsluiten van: Nou, het zal wel niet kunnen vanwege stikstof. Het is een beetje dezelfde vraag richting de heer Omlo van JA21. De aanvraag bij VWS begint hier en

nu. Als u ja zegt, dan gaan wij een formele aanvraag indienen. Maar als wij het niet gaan organiseren, dan hoeft ik ook geen aanvraag in te dienen. Maar ja, wij nemen u mee in alles wat wij doen: In de interesses, in de gelden die binnen komen. Dat heb ik al gezegd: Voor de zomer. Het is nu al op een dag na april voordat u het besluit neemt, dan komen wij terug, dan komen wij terug. Maar als u... Wij kunnen pas een definitieve aanvraag indienen als ik van uw Staten de bevoegdheid heb om dit evenement te gaan organiseren. Het enige wat ik u zeg, is dat de KNWU, niet de mensen, een brief heeft gestuurd naar VWS waaruit blijkt dat er niet een zelfde wielerevenement is, want anders zou het lastig worden binnen 3 jaar, en dat het kan en dat de KNWU ons ondersteunt. Anders hadden we het ook niet gekregen van de Europese Bond, als we niet de Nederlandse Bond achter ons hadden. Dus ook daar is goed mee gesproken. En nogmaals, als u ja zegt, dan kunnen wij de aanvraag indienen en dan hebben wij daar opnieuw geen twijfel over. Maar ik moet eerlijk zijn mensen, ik heb alles gezegd over de financiële zaken en ik wil nog een keer zeggen: Libéma, die zaak heeft voor € 300.000 aan sponsoring voor het EK Veldrijden binnengehaald. Toch even van een andere grootte. Ik wil wel een doemdenker zijn, maar dan weet ik één ding zeker, dan komt er in deze provincie niet veel meer van de grond. De heer Pormes heeft alles gezegd over de berekeningen in Utrecht. En het klopt dat GroenLinks daar het college leidt trouwens. Ik ken de wethouder daar in het bijzonder, want die was ook lid van de Tour de Force, een fietsclub in Nederland waar ik voorzitter van ben, en zeer enthousiast voor fietsen. En je ziet dat dit soort evenementen een bijdrage doen. En ja, wij kunnen een effectenmeting na die tijd doen. Maar de VVD-fractie heeft daar al iets over gezegd voorzitter, hoe het leeft en hoe het is. Kijk nog even toen wij de Vuelta georganiseerd hebben. Daar wordt nog regelmatig over gesproken en ik weet dat er dorpen zijn die dat graag nog een keer dunnetjes over willen doen. Dat is waar we met elkaar voor staan. Wij hebben een goede organisator, die ook vanuit het UEC dit kan en mag organiseren. Die is sport minded, maar de mensen die maken toch een beetje met elkaar van doen. En voorzitter, ik heb er vertrouwen in. Ik kijk nog even, een aantal fracties nemen het mee terug, mochten er nog vragen zijn, dan ben ik graag bereid om die nog te beantwoorden. Maar ik ga ervan uit dat wij hier met elkaar toch dit evenement naar onze fietsprovincie halen. De heer Stelpstra liet mij net nog heel snel iets zien dat er geloof ik vandaag weer ergens een berichtje staat, dat wij weer de fietsprovincie zijn geloof ik, samen met Groningen. Groningen onderaan, wij bovenaan. Neem daar even kennis van en laten we zo'n feestje dan ook een keer gaan vieren voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Wie döt mij wat vandage. Deze discussie eindigt dus met een doorsturen als B-stuk naar de vergadering van PS over 14 dagen op verzoek van een viertal fracties. En het is nu de hoogste tijd voor sommigen voor een kleine schorsing van 10 minuten. Dus we gaan verder om 11.50 uur.

9. Maatregelen tegen energiearmoede; Statenstuk 2022-49

De voorzitter: Dames en heren, de meesten van u zitten natuurlijk te popelen om verder te gaan met deze vergadering. Aan de orde is Agendapunt 9, Statenstuk 2022-49, Maatregelen tegen energiearmoede. Voor zover u nog niet op uw plaats zit, wil ik u toch vragen om in ieder geval dan uw mond te houden. Ik zou graag als eerste het woord gegeven aan de heer Blinde van de fractie van JA21, want die staat nog en dan kan hij meteen doorlopen. Het woord is aan de heer Blinde.

De voorzitter: Dank u wel voorzitter. Vele inkomens komen ernstig in de problemen door energiearmoede. Door jarenlang ondoordacht financieel beleid, gepaard gaande met extreem hoge

belastingen en Italiaanse begrotingsdiscipline met inflatie tot gevolg, en een tumultueuze buitenwereld, zijn we nu op een punt aangekomen, waarvoor vele sceptici al langere tijd waarschuwen. Mensen kunnen het simpelweg niet meer betalen. De euro wordt steeds zwakker en energie is onbetaalbaar geworden. Het was onvermijdelijk dat we op dit punt zouden geraken. En nogmaals, energiearmoede raakt veel meer mensen dan alleen de inwoners tot 130% van het sociaal minimum. Het raakt ook de hele middenstand en mkb. We hebben tegenwoordig zelfs een minister van armoede bestrijden. Dat is blijkbaar nodig, omdat de middenstand uitholt en verdwijnt. Dat is de bittere realiteit. De bekende 'werkende armen'. Daarom zouden wij de inkomensnorm uit het voorstel graag weggehaald zien worden. Dan hebben we daarnaast nog een wens qua wijzigingen aan het voorstel. Graag dit initiatief niet financieren uit de financieringsreserve. Als je wat extra's wil doen, dan schrap je iets wat onderaan je prioriteitenlijst staat. Dat is verantwoord begroten in tegenstelling tot Italiaans begroten. Wij stellen voor dat die miljoen die hiervoor uitgetrokken gaat worden, ten koste gaat van het programma 'Drenthe reist Duurzaam', dat is € 693.000. En die overige € 307.000 bijvoorbeeld uit het programma 'Frisse start na corona 2' te halen. Politiek is immers keuzes maken voorzitter. Eindeloos geld uitgeven, dat kunnen we allemaal. Dus mijn vraag is aan GS: Zijn jullie bereid deze logische aanpassingen door te voeren? Kijk, ik heb al één ja- winner zie ik. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dat is ongetwijfeld uw eigen ja van JA21. En dan gaan we verder met de fractie van SP, de heer Van der Meijden en daarna met mevrouw Roggen. Het woord is aan de heer Van der Meijden.

De heer Van der Meijden: Dank u voorzitter. De SP kan zich van harte vinden in het voorstel en derhalve ondersteunen. De vraag die echter opkomt, is of het begrote bedrag ad € 1 miljoen voldoende is gezien het aantal potentiële deelnemers: 2900 in totaal en buiten de Regio Deal nog een keer 1300. Met het genoemde bedrag kunnen ongeveer 400 rechthebbenden geholpen worden. Als alle 1300 geholpen worden dan is er € 3,25 miljoen nodig, inclusief de Regio Deal gemeenten totaal € 7,25 miljoen. Vullen de gemeenten dat aan, dat is eigenlijk de vraag, zodat alle 2900 huishoudens subsidie kunnen krijgen? De SP is van mening dat er geen uitzondering gemaakt mag worden voor zeg maar mensen die uitgesloten worden als het gaat om: Komen ze wel op tijd, komen ze niet op tijd, dus de een wel al dan niet. Hoe wordt dit bepaald? Is het wie het eerst komt, wie het eerst maalt? Hoe wordt deze werkwijze uitgelegd? De nood bij deze woningbezitters is allemaal even groot. En ik ben het eens met de heer Blinde dat dat misschien nog wel verder reikt dan alleen deze groep die op dit moment genoemd wordt. Derhalve stellen wij voor, linksom of rechtsom, alle aanvragers die voldoen aan de gestelde criteria wat betreft deze regeling, in aanmerking te laten komen voor de subsidie. Eventueel gefaseerd, gespreid over een paar jaar. Dat zien we wel. Ook de huiseigenaren, die 1600 die vallen onder de Regio Deal gemeenten, zouden daar integraal voor in aanmerking moeten komen. Is de gedeputeerde bereid om alles in het werk te stellen de rechtsongelijkheid te voorkomen en de regeling open te stellen voor alle 2900 woningbezitters? De SP stelt voor ook absolute prioriteit te bewerkstelligen bij woningbouwcorporaties, om huurders vallend onder de doelgroep in aanmerking te laten komen voor isolatie van hun woning. En misschien zelfs ook moeten laten kijken naar diverse huisjesmelkers. Maar dat is maar een losse opmerking. Dus alle mogelijkheden en instrumentaria die de provincie heeft in te zetten om dit doel, wat hier voorligt, te bereiken. Graag worden wij periodiek op de hoogte gesteld van de voortgang. Ik dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is nu het woord aan mevrouw Roggen van de Partij van de Arbeid en daarna mijnheer Bos van GroenLinks. Het woord is aan mevrouw Roggen.

Mevrouw Roggen: Dank u voorzitter. In de Statenvergadering van november jongstleden toen de wereld er nog anders uitzag dan vandaag de dag, is er onder andere door de Partij van de Arbeid in een motie gepleit voor een onderzoek naar aanvullende maatregelen om energiearmoede te lijf te gaan. Ondertussen is de wereld veranderd. Rusland valt Oekraïne binnen. Het ging en gaat ons voorstellingsvermogen te boven. Een oorlog, die er ook voor zorgt dat onder meer de energiekosten nog eens extra stijgen. Terug naar de motie waarin het college wordt gevraagd om onderzoek te doen. Het resultaat van dit onderzoek is het onderhavige voorstel om vloerisolatie en spouwmuurisolatie toe te passen, om zo te zorgen voor de verlaging van het energiegebruik en dus ook vermindering van de stookkosten voor eigenaren van 400 woningen. Kieren en gaten dichten, dat loopt natuurlijk altijd, maar we willen graag van de gedeputeerde weten of er nog meer maatregelen onderzocht zijn waar een grotere aantal mensen mee geholpen zou kunnen worden. We zijn ook benieuwd op welke wijze woningeigenaren die wel de beschikking hebben over middelen worden meegenomen in het isolatieprogramma. Er wordt samenwerking met de gemeenten gezocht voor de opzet en uitvoering van de regeling. De provincie gaat daarbij uit van een inkomen van 130% procent van het sociaal minimum. Weet de gedeputeerde ook of er gemeenten zijn die uitgaan van een percentage van 120%? Tot slot voorzitter. Nog maar een paar dagen geleden lasen we het in de Volkskrant van 23 maart: De Amsterdamse FIXbrigade laat jongeren en statushouders leer- en werkervaring opdoen in het isoleren van woningen. Wat in Amsterdam kan, kan vast ook in Drenthe. Ziet u mogelijkheden om hier in Drenthe ook iets mee te doen, zoals bijvoorbeeld in het kader van de Sociale Agenda of de Regio Deal? Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de fractie van GroenLinks, de heer Bos en daarna de fractie van D66. Het woord is aan de heer Bos.

De heer Bos: Ik zal hem opnieuw aanklikken, dan gaat de tijd lopen. Dank u wel voorzitter. Het belangrijkste deel in dit Statenstuk dat voor ons ligt, is volgens ons het zinnetje uit de begroting 'Zorgen dat iedereen mee kan doen.' En dat staat onder druk in Drenthe. De vorige PS-vergadering van december, waar de PVV ook al naar verwees, hebben we de gedeputeerde horen zeggen: We willen met een busje materiaal langs de woningen om de boel te verduurzamen. En we zien hier dan de uitwerking vanuit die uitspraak. En daar zijn we ook heel erg blij mee. Want armoede verlamd en juist deze gezinnen in deze inkomenscategorie zien vaak niet, kunnen niet overzien, wat de gevolgen voor hen zijn van de energieprijsstijgingen die gaande zijn. En juist zij kunnen goed geholpen worden met het voorstel. We zijn het er wel mee eens dat we moeten monitoren, blijven monitoren, en misschien wel met een beleidsindicator in de P&C-cyclus hoe deze regeling gaat lopen en of er eventueel in de toekomst meer budget bij moet komen. Dat is dan ook een vraag aan het college. Kunt u daar naar kijken, hoe we deze monitoring op touw kunnen krijgen? En daarnaast. We zien hier eigenlijk een mooi voorbeeld van, maar we weten de uitwerking nog niet: Hoe gaan we nou de bewoners betrekken en informeren en meekrijgen? En hoe gaan we ze ontzorgen? Dit is voor overige huishoudens eigenlijk ook van belang. Dus kunnen we die andere doelgroepen ook bereiken, door hen ook aan te reiken met concrete voorbeelden: Waar kun je financiering halen, wat kun je financieren, waar kun je subsidies binnenhalen? Kan dat ook meegenomen worden in dit programma? Voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Uildriks van D66 en daarna met mevrouw Meeuwissen. Het woord is aan mevrouw Uildriks.

Mevrouw Uildriks: Voorzitter, binnen de fractie van D66 hebben wij ons zorgen gemaakt om mensen die vanwege de sterk stijgende kosten voor energie en gas in de problemen zullen komen. Ahum. Excuus. Wij waren dan ook verheugd dat de provincie daar prioriteit aan geeft en geld ter beschikking stelt om woningen duurzamer te maken en energiebesparende maatregelen te stimuleren met een subsidie. Uit dit Statenstuk begrijpen wij dat met dit bedrag van € 1 miljoen ongeveer 400 woningen kunnen worden voorzien van spouwmuur- en vloerisolatie. Ook begrijpen we dat naast de woningen die binnen de gemeente van de Regio Deal vallen, er nog 1300 woningen zijn van mensen die voor deze subsidie in aanmerking komen. Wij vragen ons daarom af, of bij het vaststellen van het bedrag de mens leidend is geweest of de financiën. Graag horen wij wat er gaat gebeuren met de gegadigden die niet in aanmerking komen voor deze subsidie, omdat de pot dan leeg is. Laten we hen in de kou staan? Hoe gaat de SNN de toekenning regelen? Wie het eerst komt het eerst maalt? Daarnaast vragen wij ons af hoe de uitvoeringskosten van de SNN worden betaald. Inhoudelijk hebben wij aan de gedeputeerde nog een vraag waarom gekozen is voor spouwmuur- en vloerisolatie en of het ook mogelijk is om andere verduurzamingen aan de woning te laten doen, zoals HR++ glas bijvoorbeeld? Verder zijn wij benieuwd hoe de subsidie zich verhoudt tot de € 150 miljoen die door het Rijk beschikbaar is gesteld, en de regelingen die de gemeenten al ten uitvoer hebben gebracht. Is daar een overzicht van? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Meeuwissen van de VVD-fractie en daarna met mevrouw Peeks. Het woord is aan mevrouw Meeuwissen.

Mevrouw Meeuwissen: Voorzitter dank u wel. Het Statenstuk 'Maatregelen tegen energiarmede' leek ons sympathiek, maar riep ook vragen op bij onze fractie. En die hebben we als technische vragen gesteld en daar hebben we antwoord op gekregen. En graag neem ik u mee in een aantal van deze antwoorden, omdat die van belang zijn voor de beoordeling van het voorstel door de VVD. Allereerst hebben wij gevraagd: Hoeveel zoden zet dit miljoen nu aan de dijk voor de woningeigenaren met een laag inkomen? Het antwoord was dat de besparingen tussen de € 350 en € 700 per jaar aan lagere energiekosten oplevert. Het hangt een beetje af van het type huis en het hangt natuurlijk ook af van de energieprijzen. Dit was een wat ouder niveau, dus het zal nu wat meer zijn dan die € 350 tot € 700. Misschien wel het dubbele zelfs, misschien nog wel meer, en wij beoordelen deze verhouding als voldoende zoden aan de dijk. De tweede vraag die we hadden was: Kunnen de woningeigenaren niet de overwaarde van hun huis inzetten voor een lening voor isolatiemaatregelen? Natuurlijk is nu de situatie dat veel huizen meer waard geworden zijn, maar dat blijkt in de meeste gevallen niet mogelijk vanwege andere leningen en schulden of verplichtingen van de eigenaar. Dus daarmee was deze vraag van ons ook beantwoord. Verder hebben we ons afgevraagd net als, ik hoorde D66 diezelfde vraag stellen: Hoe verhouden deze maatregelen zich tot maatregelen van het Rijk, inclusief de nog te verwachten maatregelen en die van de gemeenten? Want er lopen overall allerlei initiatieven en hoe past dat nou in elkaar? Sommige maatregelen zijn wel duidelijk, andere nog niet. De provincie, werd ons verteld, werkt aan het verbinden van de maatregelen en wat ons betreft is dat heel erg belangrijk. Een goede samenhang van de regelingen moet zorgen voor een zo effectief mogelijk beleid, zonder overlap of grote onbedoelde gaten. Dat pleit er wat ons betreft voor om deze regeling wel zoals voorgesteld te starten, ook in de genoemde omvang van die 400 woningen, maar ook om ondertussen goed te volgen wat er verder allemaal gebeurt. Opdat we goed blijven aansluiten. En wij willen ons dus ook vooralsnog wel beperken tot de regeling zoals die nu voorligt, zeg ik dan ook maar in de richting van de SP. Tenslotte hebben wij vragen gesteld over de financiering. Is het nodig om hier aanvullend geld voor beschikbaar te stellen? En

waarom kan het niet uit de bestaande pot? Of misschien voor een deel door bijvoorbeeld bestaande middelen voor energieneutraal wonen anders in te zetten, namelijk gericht op dit probleem. Dat blijft ons nogal puzzelen voorzitter. Waarom er altijd iets bij moet en niet 'in plaats van' kan komen. Dat geldt niet alleen voor dit voorstel, maar ook voor andere voorstellen. Eigenlijk krijgen we elke maand er nu wel een flink verzoek bij. En we willen eigenlijk niet al onze laatste spaarcenten als provincie inzetten, hoe goed de ideeën en de plannen ook zijn. Dus ons voorlopige conclusie is dat het voorstel een goed middel is om mensen met een laag inkomen en een eigen woning een steuntje in de rug te geven bij het isoleren van hun woning en daardoor hun maandelijkse energiekosten te verlagen. En dat dat dit vooral gezien moet worden in aansluiting op maatregelen die andere overheden ook al treffen. En over de financiering wachten we de reactie van de gedeputeerde nog even af. Tenslotte nog één ding voorzitter. Het woord 'energiearmoede' vinden we erg vreemd. Eerder was de gedeputeerde daar ook niet enthousiast over, maar toch heeft dit woord de titel van dit Statenstuk gehaald. En dat bevreemdt ons. We hebben het ook niet over alimentatiearmoede, rookverslavingsarmoede, of wat voor ander uitgavenpatroonarmoede dan ook. En laten we dat vooral zo houden voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zal dan ook niet beginnen over mijn sokkenarmoede. We gaan verder met de Partij voor de Dieren, mevrouw Peeks en daarna met mijnheer Uppelschoten.

Mevrouw Peeks: Dank u wel voorzitter. Het voorstel om huiseigenaren te helpen bij het isoleren van de woning vinden wij zeer positief. Ook de regeling die voorgesteld wordt om de subsidie rechtstreeks aan de uitvoerder van het isoleren en verduurzamen van de woning uit te keren nadat het werk gedaan is, vinden wij een goede oplossing. De gedeputeerde gaat uit van huiseigenaren met een smalle beurs. En voor huurders in de sociale sector wordt er samen met de corporaties gezocht naar mogelijkheden. Maar hij heeft hij ook gedacht aan huurders die van particuliere verhuurders een huis huren, de zogenaamde vrije-sector. Door het tekort aan sociale huur en koopwoningen zijn er mensen met een relatief laag inkomen toch aangewezen op huur in de vrije-sector. En ook deze groep zou gebaat zijn bij ondersteuning bij het verlagen van de energierekening. Vooral omdat een groot deel van hun inkomen dus naar die huur gaat. Wij zouden graag zien dat de regeling uitgebreid wordt, ook financieel. Verder vindt de Partij voor de Dieren het van groot belang dat deze regeling goed gecommuniceerd wordt met de doelgroep, zodat iedereen die dat wil op de hoogte is en het huis kan laten isoleren. En verder kunnen wij instemmen met dit voorstel. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer Uppelschoten van de PVV-fractie en daarna mevrouw Mentink. Het woord is aan de heer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Het stuk heet inderdaad: Bestrijding van energiearmoede. Volgens mij hadden het beter kunnen heten: Subsidieregeling voor het isoleren van huizen van arme woningbezitters. Want daar hebben we de feiten het over. Dat vinden wij een goed idee. Maar, als we een regeling treffen, dan zou die voor iedereen die aan de voorwaarden voldoet beschikbaar moeten zijn. En dan hebben we het toch over die € 1 miljoen. Dat is maar 400 woningen, terwijl er 1300 zijn, als we even buiten de Regio Deal kijken. Dus, als we dit willen doen, dan denk ik dat we het bedrag moeten uitbreiden tot die € 3,25 miljoen die hier vermeld staat in het stuk, zodat iedereen die 130% heeft van het minimuminkomen gebruik kan maken van deze regeling en dat niet geldt wie het eerste er is, die mag ook het geld. Dat hebben we gezien, wat voor een rare toestand dat in Groningen opleverde, waar mensen de rij stonden om voor subsidie in aanmerking te komen. Het is gewoon een regeling en als je aan de voorwaarden voldoet, mag je hiervan gebruiken, het maakt niet uit of je de eerste of de laatste

bent. Dus dat gezegd. Een tweede is: Ik heb altijd begrepen dat de energiearmoede zich vooral voordoet met mensen die in een sociale huurwoning zitten en dat dat vooral huurders zijn. En het is goed dat de huiseigenaren in staat zijn hun huis te isoleren, maar ik denk dat de meeste mensen die met energiearmoede te maken hebben, huurders zijn. Er is hier al vermeld, er zijn huurders die zitten in woningen van de woningbouwverenigingen, maar er zijn ook mensen die elders woning huren. Ik heb het idee dat de huurders de grote groep is die problemen heeft. En daar vind ik niks over en ik zie ook geen... Ik begrijp wel, er zijn veel regelingen. De € 800 van de gemeente en het Rijk. Dit was bedoeld om de energiearmoede te bestrijden bij mensen. En ik vind het heel sympathiek dat er isolatiemaatregelen komen voor eigenaren van woningen, of arme eigenaren van woningen, maar dit is volgens mij maar een heel klein stukje van het probleem waar we over praten. Dus ik ben benieuwd of dit nu echt de energiearmoede, ik mag het niet zeggen, of de mensen die de rekening van de energie moeilijk kunnen betalen, dat dit het oplost. En verder een algemene opmerking.

De voorzitter: Wilt u afronden.

De heer Uppelschoten: Ik heb... Energie is heel duur geworden. Maar dat is geen verrassing, want we hebben dat een beetje verwaarloosd. Energiezekerheid was niet zo'n topic, maar dat is dus wel een topic. En dat het heel duur is doordat er nu energiearmoede, of gebrek aan energie is en dat we heel veel belastingen op de energie heffen. Dat we dan tegen dit soort dingen aanlopen, dat is niet verrassend. Dus het is ook iets dat we zelf gecreëerd hebben door een bepaalde nonchalance en door dat het niet erg was, dat we 'energie' heffen over energie, omdat dat voor een goed doel is. Maar ja, goede doelen kunnen soms verkeerd uitpakken.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan verder met mevrouw Mentink van het CDA en daarna mevrouw Van den Berg. Het woord is aan mevrouw Mentink.

Mevrouw Mentink: Dank u wel voorzitter. In november 2021 is door PS de motie 'Onderzoek aanvullende maatregelen tegengaan energiearmoede' aangenomen en dit voorstel is de uitwerking daarvan. In aanvulling op landelijke regelingen en subsidies zullen woningeigenaren met een laag inkomen meer ondersteund moeten worden bij het verduurzamen van hun woning. Deze subsidieregeling voor isolatie is een goed begin, hoewel het allereerste begin natuurlijk besparing is. Gedrag van mensen kan in veel gevallen ook tot besparing van energie leiden en de torenhoge tarieven voor energie zullen, hoe wrang ook, mensen nog meer met de neus op de feiten drukken. Er wordt nu voorgesteld om een subsidiebedrag te geven aan woningeigenaren die willen investeren in hun woning om zo energieverbruik te verminderen. Op zich een goed initiatief, maar ook een vraagteken. Voorzitter, begrijp me niet verkeerd: Het CDA is voor ondersteuning aan woningeigenaren met een klein inkomen. Maar ook de mensen in de huurwoningen moeten geholpen worden en de inzet van woningcorporaties kan hier en daar nog een duwtje in de rug gebruiken. Wat gaan we daaraan doen? Het Rijk heeft weliswaar een bijdrage toegekend aan gemeenten, waar gemeenten zoals nu blijkt niet eens genoeg aan hebben. Hoe ziet de gedeputeerde dit? Als deze subsidiemogelijkheid wordt opgesteld, hopen we natuurlijk dat er voldoende deelname is. Maar de vraag is of er voldoende bedrijven in staat zijn deze verduurzamingsmaatregelen uit te voeren en of zij de materialen en tijd hebben. We weten dat bouwbedrijven het erg druk hebben, gebrek aan vakmensen hebben en met langere levertijden van materialen te maken krijgen. Graag willen we hierop reactie van de gedeputeerde. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie en daarna mevrouw Kort. Het woord is aan mevrouw Van den Berg.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Na de motie die wij als Staten in november ingediend hebben, ligt er nu al een mooi en concreet plan voor. Complimenten daarvoor. Dit plan laat goed zien dat de provincie haar rol pakt. Samen met anderen, zoals de gemeente, kijkt ze wat ze kan doen om er voor iedereen te zijn. De voordelen van de energietransitie moeten wat de ChristenUnie betreft niet alleen ten goede komen aan de mensen die het kunnen betalen, maar juist ook aan de mensen met een kleinere beurs, want daar vallen de hardste klappen voorzitter. Hadden we het in november al over de hoge energieprijzen, nu is het helemaal een probleem geworden door de oorlog in Oekraïne. Naast verduurzaming is dit dus ook een heel mooie manier om een bijdrage te leveren aan de kostenstijging waar huishoudens mee te maken hebben. Heel praktisch door te beginnen met besparen van energie. Want wat je niet gebruikt, hoeft je ook niet op te wekken. Landelijk heeft de ChristenUnie samen met GroenLinks en het CDA een motie ingediend voor een nationaal isolatieprogramma. Daar ligt inmiddels ook een plan vanuit het Rijk. Graag horen we, net als een aantal collega's, of en hoe deze plannen op elkaar aansluiten. Ook vragen we als ChristenUnie aandacht voor het gebruik van duurzame materialen voor het isoleren van woningen om een volgende afvalberg te voorkomen. En tot slot voorzitter, in het voorstel lezen we tussen de regels door, dat er eigenlijk meer geld nodig is om alle mensen uit de doelgroep te kunnen bedienen. Klopt dat? En zo ja, heeft het college oog voor een eerlijk proces als het gaat om de toewijzing van deze subsidie, zodat iedereen evenveel kans maakt? Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met mevrouw Kort van STIP en straks als laatste mijnheer Steenbergen van Sterk Lokaal. Het woord is aan mevrouw Kort.

Mevrouw Kort: Dank u wel voorzitter. Het voorstel gaat over inkomens tot 130% van het sociaal minimum. Als we kijken naar het stuk, dan betreft het 2900 woningeigenaren die voor deze subsidieregeling in aanmerking zouden kunnen komen. Echter, hebben we op dit moment € 1 miljoen beschikbaar waarmee we slechts 400 woningeigenaren kunnen gaan helpen. In hetzelfde stuk wordt ook aangegeven dat er nog een bedrag van € 5 miljoen vrij wordt gemaakt binnen de Regio Deal. Zoals ik in dit stuk zie, staat daar: De provinciale middelen daarvoor zijn reeds vrijgemaakt binnen de Regio Deal. Is het niet mogelijk om deze € 5 miljoen bij deze huidige € 1 miljoen op te zetten? Hebben we een bedrag van € 6 miljoen, kunnen we bijna alle mensen helpen. Dan blijven er geloof ik nog 500 woningeigenaren over die net niet binnen deze regeling vallen. Dan maken we stappen. En dan gaan we mensen echt helpen. Dus mijn voorstel is om de vrijgemaakte € 5 miljoen binnen de Regio Deal bij deze regeling te betrekken, zodat we het grootste deel van de woningeigenaren kunnen helpen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, dan geef ik als laatste graag het woord aan de heer Steenbergen van Sterk Lokaal. Ik ben blij het woord te kunnen geven aan de heer Steenbergen.

De heer Steenbergen: Dank u wel voorzitter. Energie en hoe houden we het betaalbaar? Ik ken voorbeelden van huishoudens die de kachel niet meer durven aanzetten vanwege de kosten. En dikke truien en jassen aandoen en om 20.30 uur naar bed gaan. Schrijnende voorbeelden. Het besparen op energie is voor ieder huishouden in Drenthe maar ook in Nederland een must, vanwege de enorme hoge energiekosten. Om het doel 'minder energie' te bereiken, hebben de lagere inkomens vaak niet het budget om maatregelen te treffen om dat te bereiken, want ze

kunnen dat domweg niet betalen. Voorstel van het college is nu om € 1 miljoen vanuit de provincie beschikbaar te stellen om inkomens tot 130% te helpen. Maar zoals al eerder benoemd, met dit budget kunnen we slechts een beperkt gedeelte van de doelgroep helpen. Daarom vanuit Sterk Lokaal twee vragen: Zien GS dit voorstel als een eerste aanzet om te kijken of dit werkt en bij goede resultaten het budget beschikbaar te stellen, zodat de hele doelgroep geholpen kan worden? Want ik zie hier echt wel 'Wie het eerst komt, het eerst maalt'. Dan krijg je hele rare effecten. En daarnaast nog een andere vraag. Verwacht GS dat de doelgroep net boven de 130% wel in staat is om zelf maatregelen te bekostigen? Dit vragen we mede omdat de stille armoede met name juist vaak net boven de doelgroep van 130% zit, want die hebben nergens recht op kwijtschelding, nergens recht op toeslagen. Ik weet dat het daar ook erg schrijnend is. Voorzitter dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Steenbergen. En daarmee hebben we de eerste termijn gehad. En dan gaan we over tot de eerste termijn van het college. Het woord is aan gedeputeerde Stelpstra.

Gedeputeerde Stelpstra: Dank u wel. Ik kijk even of de heer Steenbergen goed aankomt. Even schrikken. Dank u wel. Ik zou bijna zeggen, mijn collega zegt altijd 'dank voor uw steun'. Dat is denk ik in dit geval wel heel erg duidelijk. In uw vragen roept u ook een aantal dilemma's op waar wij natuurlijk ook mee zitten. Dus we moeten eens even kijken of we daar een aantal stappen in kunnen zetten. Laat ik beginnen met op te merken: Dit voorstel is een reactie op de motie die vanuit uw Staten is ingediend. En die motie had ook de titel 'Energiearmoede' volgens mij. Dus we houden ons dan heel keurig aan dat soort titels. Maar ik ben het met u eens mevrouw Meeuwissen, ik vind het zelf niet de netste, dus ik wil er best een andere titel opzetten. Maar als wij naar buiten toe gaan communiceren, gaan we dat niet zo doen. Maar om nou hier apart een Statenstuk voor aan te passen, dat lijkt me misschien net iets te. Ik loop maar even een aantal vragen langs en ik zal ze uiteindelijk wel gaan clusteren door de sprekers langs te lopen. De heer Blinde heeft een algemene beschouwing gegeven. Die wil de inkomensgrens graag weghalen en dan zegt hij, haal het geld ook maar er ergens anders vandaan. Dat zijn twee grote inspanningen. Als we de inkomensgrens weghalen, dan weet ik niet op welk bedrag we dan ongeveer zitten. Dat kunnen we zo snel niet eens uitrekenen, dus dat zou ik u niet adviseren. Dat was ook niet het doel van de motie trouwens. Dit is de uitvoering van de motie. En het geld ergens vandaan halen, daar zijn inmiddels ook afspraken over gemaakt en is het geld ook al ingezet. Maar niets staat in de weg om amendementen in te dienen natuurlijk als dit voorstel aan de orde is.

De voorzitter: De heer Blinde.

De heer Blinde: Dank u wel. Blijkbaar is mijn algemene beschouwingen niet helemaal goed aangekomen. Wij zeggen inderdaad van haal die eis van 'tot 130%' weg, dat zij Sterk Lokaal ook. Er is ook gewoon armoede daarboven. Wat ik niet heb gezegd is: Je moet meer dan € 1 miljoen uittrekken. Ik hoor wel dat een heleboel partijen zeggen van: Joh, maar we hebben veel meer geld nodig. Maar goed, wij zijn wel zo realistisch, we hebben nou eenmaal een X-aantal centjes in onze broekzak en je kunt nu eenmaal niet meer uitgeven dan dat je hebt. Dus dat wou ik wel even rechtzetten. En ten tweede. Waarom nou weer uit de financieringsreserve? Dat is volgens mij een legitieme vraag en antwoord dus niet van: Dat hebben we nou eenmaal afgesproken. Ik wil daar eigenlijk een goed antwoord hebben. Waarom nu wéér uit de financieringsreserve?

Gedeputeerde Stelipstra: Ik heb u aangegeven dat dit voorstel een reactie is op de motie die is ingediend. Die ging in het kader van... Waar spraken we over? De begroting. ... in het kader van de begroting en bij mijn weten stond er toen een bedrag van € 4 miljoen op waarover gesproken werd. En uit die € 4 miljoen werd toentertijd gezegd, zouden we daar niet ook € 1 miljoen moeten uittrekken voor dit vraagstuk. Dus ik kom tegemoet aan de wens van uw Staten. En ik zie in ieder geval zelf geen kans om dat op een andere manier te financieren. En als u zegt: Je moet naar boven, de 130% grens kwijtraken of loslaten, dan lukt het met dat miljoen al helemaal niet meer. Dan komt die zelfs met die € 3,25 miljoen in veel grotere bedragen, als u tenminste een vergelijkbare regeling zou willen.

De voorzitter: Nog even in tweede instantie de heer Blinde.

De heer Blinde: Nogmaals, je kunt wel dat stukje discriminatie uit het voorstel halen, namelijk die harde inkomensgrens, maar nogmaals, wij pleiten niet dat, als je dat weghaalt dat je dus meer dan een miljoen... Die miljoen blijft gewoon staan wat ons betreft. Punt. Maar dan kun je alsnog wel, net zoals nu al is 'Wie het eerst komt, wie het eerst maalt', dan kun je allemaal wat van vinden, maar dat is nu ook al zo in de huidige regeling. Dus dat ten eerste. En ten tweede. Toen hebben we inderdaad als Staten gezegd, wij waren volgens mij wel tegen die motie: Er moet een miljoen naartoe. Maar de situatie is ook best wel een beetje gewijzigd met, wat was het, december of november vorig jaar met de Algemene Beschouwingen. We hebben fikse tegevallers voor de kiezen gehad. We zouden ook kunnen zeggen: Misschien moeten we even weer gaan herevalueren met elkaar: Is het wel handig dat... We dachten dat we toen € 4 miljoen te besteden hadden, want dat was de vrij besteedbare ruimte. Nou misschien, achteraf, met de wijsheid achteraf, hadden we niet die € 4 miljoen zo makkelijk uit moeten geven toentertijd.

Gedeputeerde Stelipstra: Dat laatste pleidooi heeft u eerder gevoerd. Wat het eerste betreft, die grens weglaten, ja, dan heb je juist kans dat het geld terecht komt bij de mensen die daar vaak ontzettend goed in zijn om dat binnen te halen en nou net niet de doelgroep die je wil bedienen. Dus daar ben ik geen voorstander van, om het maar zo vriendelijk te zeggen. Het betekent met dit voorstel, en dat klopt het wordt echt wel een normale subsidieregeling dus met op dit moment een plafond van € 1 miljoen, dat wanneer het aantal aanvragen bereikt is tot die € 1 miljoen, dan is inderdaad het plafond bereikt en dan kan er niet meer subsidie verstrekt worden. Dan heb je inderdaad een doelgroep bereikt van op dat moment 400. U kunt zeggen: Wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Dat is inderdaad het geval. Ik kreeg ook de vraag: Is het geld leidend geweest? Dat is wel even wat er op dit moment beschikbaar zou kunnen komen, want uw Staten gaan daar natuurlijk over. Ook uw Staten gaan erover of u hier een hoger bedrag voor wilt. Maar dat is wel even de context waarbinnen we nu zien. En misschien, maar dat hoorde ik ook mevrouw Meeuwissen zeggen, geeft het ons even de kans om te kijken: Hoe gaat dit nou? We hebben wel eens vaker subsidieregelingen.... Met de leningen gaat het echt heel goed in Drenthe, zijn we nog steeds koploper landelijk, want dit is net de groep die je vaak niet kan krijgen. Dus het is denk ik heel goed dat we ook goed gaan monitoren, dat werd ook gezegd door de heer Bos en ook nog door een paar anderen, om te kijken: Hoe verloopt dit nou en hoe gaan we dit verder handen en voeten geven? En daar zit nog de combinatie bij met datgene wat er in gemeenten gebeurt. Wij hebben wel tempo willen maken met dit voorstel. Want uiteindelijk, met eindeloos doorpraten, eindeloos doorgaan, komen we nooit eens een keer een stap verder. Dus we zetten hier echt een stap mee. Maar natuurlijk krijgen wij ook het gesprek met gemeenten: Kunnen we nou de doelgroep nog meer bereiken? Kunnen we meer doen met dat geld van de gemeente erbij? Ik weet dat er ook in gemeenten gesproken wordt om wel die 130% grens..., en dan 150% te halen. Maar dat is dan ook des gemeentes. Over dat budget ga ik niet.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meijden van de SP-fractie.

De heer Van der Meijden: Ik hoor de heer Stelpstra zeggen, dat er in feite geen bereidheid is om de regeling zodanig financieel uit te breiden dat een ieder daarvoor in aanmerking kan komen. Dat zijn er dus 400, wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Zou u de bereidheid hebben om te kijken om dit voorstel voor dit jaar te laten lopen en gefaseerd naar de komende jaren toe een regeling te treffen, zodat iedereen de mogelijkheid heeft om in aanmerking te komen, ook in samenspraak met gemeenten. Maar het lijkt mij juist voor deze groepering, 2900 woningen, dat er maar 400 voor in aanmerking komen en de rest kan er naar gaan fluiten, dat lijkt mij niet echt een uitdrukking van gevoel voor deze groepering, die toch heel zwaar lijdt onder de energiecrisis en daarnaast ooit zijn opgezadeld met woningen die verkocht zijn, noodgedwongen door een bepaald beleid, maar waar niks aan gedaan is, juist die woningcorporaties van de hand hebben gedaan. En die mensen zitten met een huis dat heel slecht geïsoleerd is en wat dies meer zij. Dus ja, ik zou er echt voor willen pleiten jongens en mensen, laten we nu voor die 2900 mensen... en misschien kijken waar liggen de grenzen. Help ze alsjeblieft, want dat lijkt mij toch wel zinvol. Alleen maar 400, dat vind ik een hele... eigenlijk een beetje een soort kwelling voor de rest.

De voorzitter: Punt is duidelijk.

Gedeputeerde Stelpstra: Mijnheer Van der Meijden, u stelt mij een hele moeilijke vraag. Dat is een vraag naar de inhoud en tegelijk ook wordt het dan begrensd door de mogelijkheden. Ja, ik heb die bereidheid, zeker, want ik deel het gevoel dat u daar naar voren brengt voor de volle 100%, misschien moet ik maar zeggen voor de volle 130% in dit geval, want het is natuurlijk heel gek. Maar ik heb die bereidheid zeker, alleen ik kan die bereidheid alleen maar tot concreetheid maken wanneer er van die kant van de kathedor de bereidheid bestaat om ook daar serieus mee te denken over de financiering daarvan. Dus dat zal uiteindelijk met u de budgetten... degene die over de budgetten gaat, dan zult u uiteindelijk moeten zeggen: Wij hebben dit ervoor over. En ik vind dat het daarom zeker goed is dat we nu deze eerste groep eens goed gaan monitoren, ook eens kijken hoe ver we met gemeenten komen en dan ook kijken welke volgende stappen gemaakt moeten worden. Dus ik hoop dat dat voldoende antwoord is.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, PVV- fractie.

De heer Uppelschoten: Mijnheer de gedeputeerde. Ik ken u als iemand die heel erg op rechtsgevoel en juridische juistheid let. Ik vind het, of dat is eigenlijk een vraag aan u: Is het niet een beetje gek dat u met een regeling komt waar rechtsongelijkheid in zit? Want de rechtsongelijkheid is toch, je hebt allemaal die 130%, maar alleen als je een hele slimme mijnheer of mevrouw bent, kun je gebruikmaken van deze regeling. Zo'n regeling wil ik niet tot mijn verantwoording nemen. Iedereen doet er aan mee, of niemand doet daaraan mee. Want wat is het verschil tussen wel of niet snel kunnen reageren?

De voorzitter: Uw punt is duidelijk. De gedeputeerde.

Gedeputeerde Stelpstra: Ja mijnheer Uppelschoten, dat klinkt wel heel mooi, maar dan zouden toch vele, vele regelingen in dit huis afgeschaft moeten worden, omdat heel veel subsidieregelingen met plafonds werken. En u hoort van mij niet, dat ik zeg: Wat ben ik blij dat het er maar

400 zijn en dat we er niet meer kunnen helpen. Ik zou graag willen. Dus wanneer daar een voorstel komt uit uw Staten met de financiering daaronder, dan zal het college daar op gepaste wijze op reageren.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dat was niet mijn vraag. U bent altijd heel scherp op: Er moet gelijkheid zijn. En rechtsgelijkheid met name is bij u een grote topic. Nou komt u zelf met een voorstel waar eigenlijk rechtsongelijkheid in zit. En dan kun je... Ik kom met een voorstel dat dat niet heeft of een voorstel waar het in zit, die wil ik niet voor mijn verantwoording nemen. En dan kunt u allicht zeggen: Ik heb van alles proberen te onderzoeken, maar ik kan het niet oplossen met dit budget van € 1 miljoen. Dan hebben we hier een andere discussie. Maar u komt wel met een voorstel van € 1 miljoen waar rechtsongelijkheid in zit. Dat begrijp ik juist van ú niet.

Gedeputeerde Stelstra: Nou dat snap ik, maar binnen dit voorstel kan iedereen daar gebruik van maken. Alleen er zit wel een maximum aan. Helaas is dat zo. We kunnen een hele bijna filosofische discussie houden over rechtsongelijkheid, maar dat lijkt me niet op zijn plaats. Maar ik herken het gevoel dat u heeft. Ik herken het gevoel, maar laten we hier nou mee beginnen en dan zetten we in ieder geval een stap met zijn allen.

De voorzitter: De gedeputeerde gaat verder. Mijnheer Uppelschoten gaat zitten.

Gedeputeerde Stelstra: Ik heb gehoord dat er ook richting woningbouwcorporatie... of we daar anders op willen inzetten. Ja, daar zetten we stevig op in. Hebben we ook continu gesprekken mee, hebben we al heel lang gesprekken mee. U weet ook, de verhuurdersheffing gaat er nu af. Dat geeft ook weer mogelijkheden. Maar de woningbouwcorporaties zullen het wel zelf moeten doen, maar we zetten daar zeker alles op in. Even kijken. Monitoren heb ik het over gehad. Dat iedereen mee kan doen hebben we het ook over gehad. Hoe verhoudt zich dat tot de kosten van het Rijk? U weet, het Rijk geeft verschillende uitkeringen. Sommigen zijn rechtstreekse uitkeringen aan mensen die op het minimum zitten. Wij probeer in ieder geval zoveel mogelijk te koppelen in dit voorstel. Maar ik zeg er ook direct bij, we gaan niet eindeloos door met koppelen en niks doen. We gaan uiteindelijk ook gewoon met dat busje, dat was bij wijze van spreken, de straat in om te zorgen dat dat die huizen geïsoleerd worden. Ook van mevrouw Meeuwissen kwam naar voren: Waarom moet er nou altijd geld bij? Nou, laat ik u zo zeggen, om binnen de energieportefeuille de zaken een beetje op orde te houden, heb ik eind vorig jaar echt op een aantal punten de kraan dicht moeten draaien, om te zorgen dat we niet naar overschrijdingen toe gingen. Zo hoort dat, vind ik. Dus, er zit echt geen snars ruimte meer in om daar nog iets uit te doen. Huurwoning hebben we het over gehad. Zijn bedrijven hiertoe in staat? Er zijn via... moet ik het even kijken hoe dat heet, 'Slim wonen met energie', dat is een soort club. Daar zijn afspraken over gemaakt ook met bedrijven en die staan inderdaad in de startblokken om dit te doen. Dus daar zijn afspraken mee gemaakt. En waarom deze vorm van isolatie? Dat is ook naar voren gekomen. Dit blijkt toch het meest effectief en heel snel te zijn. Natuurlijk, ik kan 100.000 andere dingen bedenken. Wat zo mooi is aan een debat, er is altijd nog wel iets wat je kunt doen: Driedubbelglas, of bedenk het maar, zonnepanelen, u kunt van alles bedenken. Maar we moeten ook gewoon een keer iets doen. En waar wij nu naar gezocht hebben is gewoon heel praktisch: Handen uit de mouwen, besparen. Wat je bespaart, hoeft je niet uit te geven, zei mevrouw Van den Berg terecht. En op die manier aan het werk te gaan. En ja, er zullen best ook andere dingen zijn die heel goed zijn, maar dit is ook goed. Je zou kunnen zeggen... in goed Nederlands heet dat tegenwoordig geloof ik een 'no-regret maatregel'. We gaan proberen

het met duurzame materialen te doen, een terechte opmerking, zodat je niet inderdaad over een aantal jaren weer andere schadeposten hebt. Nou, volgens mij... Ik heb het een beetje geclusterd voorzitter, want ik zie dat ik uit de tijd loop. Dus volgens mij heb ik de vragen wel gehad en anders hoor ik dat wel.

De voorzitter: Dank u wel. Tot zover. Ik kijk even rond en ik vraag u: Is er behoefte aan een korte tweede termijn? Ik zie ja. Dan ga ik het hele rijtje weer af. En geeft u meteen even aan of het voorstel wat u betreft op steun kan rekenen in de vergadering van PS. Ik begin bij mijnheer Blinde van JA21.

De heer Blinde: Dank u wel voorzitter. Wij merken toch een beetje bij de bespreking van dit onderwerp... We vinden het af en toe een beetje paternalistisch worden eigenlijk. GroenLinks gaf aan: We moeten deze doelgroep helpen, want deze doelgroep voorziet niet zelf de gevolgen van prijsstijgingen. Het lijkt me juist dat deze doelgroep dat echt aan den lijve ondervindt. En ook de heer Stelpstra zei eigenlijk: Als je dus die 130% tot de bijstandsnorm weghaalt, dan gaan juist de anderen er met de poen vandoor. Alsof een speciale groep mensen is, die blijkbaar niet slim of handig of snel genoeg is om zo'n subsidie aan te vragen. Dus, wat voor ons wel echt een breekpunt is: Waarom die 130%? Er zijn wel heel veel werkende armen in Nederland. Dus wat ons betreft een A-stuk. Ik heb niet het idee dat ik iemand op andere gedachten ga brengen, maar wij zullen wel tegenstemmen voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer van der Meijden van de SP-fractie.

De heer Van der Meijden: Dank u voorzitter. Wij zullen een motie indienen, dat zeg ik even op voorhand. Daarnaast zou ik willen vragen aan de gedeputeerde, of we in de tussenliggende tijd zouden kunnen kijken: Wat voor regelingen liggen er nu feitelijk? Wat zijn de gemeenten bereid te doen met die stapeling van middelen mogelijkwerwijs, om te kijken of we inderdaad die 2900 woningen kunnen voorzien van deze regeling.

De voorzitter: Dan mevrouw Roggen, van de Partij van de Arbeid.

Mevrouw Roggen: Dank u voorzitter. Ik heb nog een cadeautje eigenlijk voor de gedeputeerde. Ik had het over die FIXbrigade in Amsterdam, uit de Volkskrant. Ik heb een kopie gemaakt en ik wil dat graag straks even overhandigen, zodat u daar ook uw voordeel mee kan doen. En ook voordeel voor de jongeren die daar ook bij betrokken zijn. En u mag het ook delen met collega Kuipers.

De voorzitter: Dan gaan we verder met de fractie van GroenLinks, mijnheer Bos.

De heer Bos: Voorzitter dank u wel. Richting JA21 wil ik nog even opmerken: Er zit een verschil tussen iets voorzien en iets ondervinden. En in die zin vinden wij dat wij deze mensen op voorhand moeten gaan helpen door hun huizen voor hen te gaan isoleren. En waarom wij belangrijk dat die grens van 130% erin blijft zitten, is omdat we vaak in de praktijk zien, dat juist die doelgroep geen financierings- mogelijkheden heeft om voor zichzelf hiervoor te zorgen en dat we daarom juist deze groep moeten helpen. En daarom is die grens ook van belang. Wij voorzien dat vanuit de monitoring misschien wel blijkt, dat het een succesvolle subsidieregeling wordt. En van daaruit kunnen we altijd verder kijken wat we als Staten willen. Voorzitter dank u wel. A-stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Uildriks van D66.

Mevrouw Uildriks: Dank u voorzitter. Ik heb nog niet gehoord dat de gedeputeerde mijn vragen over de uitvoeringskosten van de SNN heeft beantwoord en ook de vragen over hoe dat dan wordt toegekend door de SNN. Ik ga er even vanuit, omdat er een motie ingediend wordt, dat het een B-stuk wordt. Maar als dat niet zo is, dan mag het wat ons betreft een A-stuk zijn. Dank u voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Meeuwissen van de VVD.

Mevrouw Meeuwissen: Dank u wel voorzitter. De gedeputeerde geeft aan dat het college inderdaad goed gaat monitoren wat er gebeurt met de aanvragen, hoe de regeling uitpakt, hoe die loopt, of er gebruik van gemaakt wordt. En dat hij ook goed blijft kijken wat de gemeenten ook al doen en het Rijk ook al. Dat vinden wij heel erg belangrijk, want, dat zeg ik ook tegen mijn collega's, laten we hier niet doen alsof wij als provincie de enige zijn die dit probleem moeten of ook maar zouden kunnen oplossen. Bijvoorbeeld inkomenspolitiek is ook echt een taak van het Rijk en niet van de provincie. Laten we dat ook niet vergeten. Mochten we op termijn overwegen om de regeling uit te breiden, dan daag ik bij voorbaat al het college uit, om in het dan te maken voorstel financiering te zoeken binnen de bestaande budgetten. En dat er geen snars ruimte in zit, zoals de gedeputeerde aangeeft, dat snap ik als je blijft doen wat je blijft doen. Dus wij dagen ook uit om dan daarin te schrappen en dan komt vanzelf die ruimte er weer. Maar goed, dat is voor de toekomst. Voor nu zijn wij akkoord met dit Statenstuk. En zoals ik al aangaf, op eventuele toekomstige uitbreiding zullen wij zeer kritisch zijn om de genoemde redenen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Peeks van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Peeks: Dank u wel voorzitter. De Partij voor de Dieren vindt dat de provincie alles op alles moet zetten voor energiebesparing. En dan die 400 huizen die dan van deze regeling gebruik kunnen maken. dat klinkt dan best wel weinig eigenlijk. Dus we vragen ons wel af of dat, om die energiebesparingsopgave gestand te doen, wel genoeg zoden aan de dijk zet. Tot zover.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, PVV-fractie.

De heer Uppelschoten: Dank u wel mijnheer de voorzitter. Even een algemene opmerking. We praten nu de hele tijd over het isoleren van huizen. Het lijkt wel als alle huizen geïsoleerd zijn, of er dan geen energiearmoede meer zou zijn. Maar het probleem is toch dat de energierekening te hoog is en dat we daar ook iets aan zouden moeten doen. Het is goed dat we gaan isoleren, maar ik zou bijna zeggen: Ook als het budget wat hoger zou worden, breng ze dan onder bij de energietransitie, want we hebben het eigenlijk over energietransitie, het isoleren van huizen. Het heeft niets met de armoedebestrijding te maken. Dat is een ander onderwerp. Maar het moet mij ook van het hart dat ik ook het gevoel heb: Het is wel heel erg paternalistisch wat we aan het doen zijn. Het lijkt wel op Groningen. Mensen vroegen om geld om hun huis te versterken, maar dat moest dan gebruikt worden voor zonnecellen op het dak. Nu hebben mensen geld nodig om de energierekening te kunnen betalen en wij zeggen: Je moet je huis gaan isoleren. Allemaal met de beste bedoelingen, maar hebben we het hier over hetzelfde probleem. Het zijn gewoon twee heel verschillende dingen. Isoleren is nodig, dat heb ik gezegd, maar we hebben en blijven grote moeite houden met oneerlijke regelingen. Want als we vertrouwen in de overheid willen versterken, dan moeten we niet met dit soort regelingen komen, waarbij de een

één er wel gebruik van kan maken omdat die slim is en handig, en een ander niet, terwijl die wel aan dezelfde dingen voldoet. Dit moeten we absoluut volgens mij niet doen. Wel, regeling 100% in orde, of niet. Maar niet daar tussenin friemelen.

De voorzitter: U steunt het voorstel dus niet? Dan gaan we naar de CDA-fractie, mevrouw Mentink.

Mevrouw Mentink: Voorzitter, voor nu hebben wij genoeg gehoord. In ieder geval, we zijn het eens met wat de heer Stelpstra heeft gezegd. We wachten even nog af of het nog een B-stuk wordt en of er een motie komt. En dan zien we het in een vervolvergadering van de Staten.

De voorzitter: Mevrouw Van den Berg van de ChristenUnie.

Mevrouw Van den Berg: Dank u voorzitter. Dank aan het college voor de beantwoording. Mijn fractie houdt van de pragmatische manier waarop het college dit oppakt en dat er tempo gemaakt wordt, ondanks alle dilemma's en ingewikkeldheden die er zijn. Ook wij voelen wel het ongemak dat je niet iedereen kan bedienen. Maar wat onze fractie betreft, gaan we wel gewoon beginnen en gaan we het goed monitoren, kijken hoe groot de belangstelling is en ook wat er ondertussen in gemeenten gebeurt, wat er vanuit het nationaal isolatieprogramma gebeurt, zodat we met elkaar als alle overheden hier een bijdrage aan kunnen leveren. Tot slot zouden we nog aandacht willen vragen voor het onder de aandacht brengen van deze regeling. Dat het goed bekend gemaakt wordt, zodat ook iedereen de kans heeft om daar kennis van te nemen en een aanvraag in te dienen. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mevrouw Kort, van de fractie STIP.

Mevrouw Kort: Dank u wel voorzitter. Ik heb van de gedeputeerde geen antwoord gehoord op mijn voorstel om die € 5 miljoen, die vrij is gemaakt binnen de Regio Deal, hierbij te voegen, zodat we wel bijna alle mensen kunnen helpen. Dank u.

De voorzitter: En als laatste mijnheer Steenbergen, die vanaf zijn zitplaats ook kan reageren.

De heer Steenbergen: Misschien is dat veiliger voor mij. Voorzitter dank u wel. Sterk Lokaal kan dit voorstel steunen. Wij vinden ook dat er actie gemaakt moet worden. We moeten ermee aan de slag. En dan verwachten wij ook een evaluatie vanuit dit college, waarbij ook meegenomen wordt welke andere regelingen er in gemeenten en bij het Rijk al zijn, zodat we daar een goed beeld van krijgen en misschien, we doen nu maar 400 woningen, daar een vervolgtraject op moeten loslaten. Maar goed, daar zal ook budget voor moeten zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel en dan kom ik nog even terug bij mijnheer Van der Meijden. Gaat u vast maar naar uw plek mijnheer Stelpstra. Gaat u nou voor een motie of voor een amendement? Even de vraag. Kunt u dat even in de microfoon zeggen?

De heer Pormes: Graag een B-stuk en we zullen zien of we een motie indienen of een amendement.

De voorzitter: Dat is in ieder geval helder. Dan is nu het woord in tweede termijn aan gedeputeerde Stelpstra.

Gedeputeerde Stelpstra: Dank u wel voor uw reactie in tweede termijn. Ik had inderdaad nog een paar dingen over het hoofd gezien. Eerst maar even de uitvoeringskosten. Die moeten wel binnen dit budget vooralsnog betaald worden, maar ik ga wel even mijn best doen om te kijken of dat nog op een andere manier kan. We zijn op dit moment druk doende met het binnen proberen te halen van een Europese ELENA subsidie. Dat is een subsidie die heel veel op proceskosten zit. Als die binnengehaald wordt, en ik heb daar goede hoop op moet ik zeggen, dan kunnen we daar ook dit soort dingen uit doen en gaan we dat daaraan toe schrijven, zodat zoveel mogelijk geld in de echte uitvoering blijft. Mevrouw Kort, die € 5 miljoen. In principe kunnen daar dus 1600 woningen mee bediend worden. Maar dat is de afspraak in de Regio Deal en die kunnen we niet zomaar veranderen. Maar je kunt ook zeggen: Die 1600, dan houden we er nog iets van 900 over in totaal, als we die 400 aftrekken. Dan zal linksom of rechtsom toch hetzelfde geld beschikbaar moeten komen. Ik heb best goed naar u geluisterd. Mevrouw Peeks zegt: Die 400, is dat nou... Wat mij betreft is het een eerste start, maar u hebt het budgetrecht. Maar ik kan me heel goed voorstellen dat wij richting de begroting hier nog wel in ieder geval opmerkingen over zullen maken, over de stand van zaken en dat daar ook nog weer een nieuwe afweging kan plaatsvinden. Maar dat zal ook in het totaal moeten worden afgewogen mevrouw Meeuwissen. Ik neem aan dat u dat bedoelt. Niet alleen over de energieportefeuille, want daar heb ik al in moeten knippen het afgelopen jaar. Daar zie ik echt geen lucht meer in, tenzij we met een aantal dingen gaan stoppen. Maar als we dat in het totaal van het pakket doen, dan is dat altijd goed natuurlijk om te kijken wat er wel kan en wat er niet meer kan.

De voorzitter: Mevrouw Meeuwissen van de VVD-fractie.

Mevrouw Meeuwissen: Dank u voorzitter. Uiteraard moet je altijd alles in het totaal afwegen, maar het is ook wel goed gebruik om eerst in de eigen portefeuille te kijken wat daarin eventueel aan accenten verschoven kan worden. En als wij dit accent belangrijker, of u als indiener van een voorstel, als college, een accent belangrijker vindt dan een ander accent, dan daag ik u ook wel uit om daar zelf een oplossing voor te vinden, in eerste instantie binnen de eigen portefeuille.

Gedeputeerde Stelpstra: Zoals ik u al gezegd heb, ben ik die uitdaging al een paar keer aangegaan de afgelopen tijd en daar ben ik alleen maar pessimistisch op geworden dat die tot een mooie uitkomst gaat leiden.

Mevrouw Meeuwissen: Sorry, maar dat is niet, voorzitter als u mij toestaat, dat is dus niet wat ik bedoel. U hoeft dan niet uw eigen portefeuille, alle activiteiten te blijven doen tegen minder geld. Zo lijkt het een beetje.

Gedeputeerde Stelpstra: Maar u vindt het heel veel dingen belangrijk hier. Dat hebt u ook aangegeven.

Mevrouw Meeuwissen: Precies. Maar op een gegeven moment moeten we ook een rangorde aangegeven en zijn dingen belangrijker dan andere dingen. En de eerste stap is binnen de eigen portefeuille, maar daarnaast ook breder. Dat ben ik met u eens.

Gedeputeerde Stelpstra: Maar goed ik heb u aangegeven hoe ik erin sta.

Mevrouw Meeuwissen: Oké.

Gedeputeerde Stelpstra: Even kijken of ik dan nog iets ben vergeten. Mijnheer Van der Meijden, ik heb al gezegd, daar heb ik toch even tijd voor nodig als deze regeling loopt, dat we dan gaan kijken: Hoe moet dit vervolg krijgen en hoe zou dat dan kunnen? Dus dat gaan we zeker doen. En mijnheer Uppelschoten. U zegt: Het gaat hier ook over de hele energietransitie, de lagere energierekening. Natuurlijk, als de energierekening lager is, dan houdt je meer inkomen over. Dus in die zin helpt het wel iets tegen armoede. Maar ik ben het met u eens, dit is een onderdeel van een pakket rondom de energietransitie. Volgens mij zijn we daar behoorlijk mee bezig, om te kijken hoe we daar tempo in kunnen maken. Dat is alleen maar urgenter geworden met de huidige energieprijzen, waarvan in ieder geval niet alleen ik, maar ook mensen die er echt verstand van hebben, voorzien dat dat niet weer op het oude niveau terug zal komen de komende jaren. Tot slot mevrouw Van den Berg. Communicatie is zeker zeer belangrijk. Dat gaan we ook doen. We proberen ook dat weer te combineren met trajecten die we doen, zoveel mogelijk hebben. We zijn met de hele communicatie bezig rondom de hele energietransitie met name ook heel erg gericht op gezinnen. Waar we dat kunnen combineren, gaan we dat ook zeker doen. Dus mee eens.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is daarmee dit agendapunt voor nu voldoende behandeld. Eigenlijk zeg ik dat hij als A-stuk door kan, alleen op verzoek van de fractie van de SP nog even als B-stuk. Misschien dat het presidium later een ander besluit gaat nemen. Dat horen we vanzelf. En dan is mijn voorstel voor nu om de vergadering te schorsen tot 13.35 uur. Is dat voor iedereen voldoende? Geen tegenstemmen. 13.35 uur gaan we verder.

10. Zandwinning De Huttenheugte; brief van het college van GS van 1 maart 2022

De voorzitter: Dames en heren, wij gaan de vergadering voortzetten met agendapunt 10 en zoals Louis van Gaal soms ook de opstelling van het Nederlands elftal wat wijzigt, ziet u binnen het college van gedeputeerden ook een kleine wijziging van de opstelling, maar dat is dan waarschijnlijk wel het sterkste team dat er nu zit. Dus dat gaat helemaal goedkomen. De brief van het college van Gedeputeerde Staten van 1 maart jongstleden met betrekking tot de perikelen rond de zandwinning De Huttenheugte is aan de orde. Het college heeft u door middel van die brief geïnformeerd en het zou zomaar kunnen dat u daar nog wat van wilt zeggen. Aan de inschrijvingslijst te zien gaan nagenoeg alle partijen van het recht gebruikmaken. Het presidium heeft aangegeven dat u 2 minuten spreektijd heeft per fractie in de eerste termijn en ik trap deze keer af met de bij agendapunt 8 zeer teleurgestelde mevrouw Dijkers die toen helemaal als laatste mocht. Zij mag om die reden nu als eerste aftrappen. Het woord is aan mevrouw Dijkers en daarna aan de heer Van Dekken.

Mevrouw Dijkers: Nou, oprecht dank u wel. Voorzitter, zand, onderwerp: een brief ter info naar aanleiding van wat ik eigenlijk maar de 'zandbak' noem. Wij hebben even een en ander nagevraagd en zand levert bij grote hoeveelheden, en dan houd ik een vrij laag gemiddelde aan, minstens € 3 per kuub op en € 10 inclusief vervoer. Bij 300.000 ton betekent dat bij uitvoering van voorliggend voorstel minimaal € 500.000 dat cadeau gaat Vos Zand & Grind. De SP vindt dat de provincie dit onderwerp niet op deze manier kan afdoen. We hebben een aantal vragen voor de gedeputeerde naar aanleiding van deze brief. Wat is de aanleiding om dit nu op deze manier op de agenda te zetten? Welke rol speelt het feit dat de accountant niet akkoord gaat met betrekking tot het toezeggen van een tijdelijk krediet van € 2 miljoen, omdat dit niet geëffectueerd is? Is de aanpak, zoals in de brief beschreven, nodig als legitimering voor de jaarstukken? Vanwaar de haast? En als we in de Staten dit stuk zo ter bespreking laten passeren, dan hebben

we straks al min of meer ingestemd met de gekozen oplossing en verliest het onderzoek dat nu nog loopt, aan betekenis. Wij hebben een ander voorstel. Wat betreft de SP nemen we deze brief nu ter kennisgeving aan en bespreken we het verhaal integraal wanneer het onderzoek is afgerond en het rapport openbaar wordt. Dat rapport willen we dan geagendeerd zien. Het gaat om veel geld, waarbij grote fouten zijn gemaakt. Daarbij past niet 'zand erover'.

De voorzitter: Dank u wel. De Nederlandse taal kent vele zegswijzen die over zand gaan en die kunnen uiteraard niet uitblijven bij een dergelijk agendapunt. Ik geef nu het woord aan de heer Van Dekken van het CDA en daarna aan de heer Post. Het woord is aan de heer Van Dekken.

De heer Van Dekken: Dank u, voorzitter. Ik ben onder de indruk inderdaad: stevige woorden vanuit de SP. Voorzitter, het onjuist informeren van deze Staten rondom de zandwinning De Huttenheugte levert een stevig verwijt op. We zijn als CDA niet van de afrekencultuur, maar je zult het maar constateren als vertrekkend of aantredend gedeputeerde, deze politiek, bestuurlijk ernstige kwestie. En al snel raakt het ergens aan de verantwoordelijkheid van je als gedeputeerde en ben je, naar het lijkt, zo sterk als de zwakste schakel in de keten. Voorzitter, we spreken hier in dit huis vaak over onze kerntaken en dat we dat in de juiste verbinding met anderen willen doen. We blijven op zoek naar de zogenaamde pragmatici en structuurzoekers die soms zijn afgehaakt tot de politiek en ons verwijten maken. Soms op beelden, maar heel zelden op feiten. En een verwijt in juridische zin moet altijd brengen tot de vraag of er sprake is van een feitencomplex rondom een toerekenbare schuld of opzet. Is er iemand bewust zand in de ogen gestrooid of was er sprake van verloren zand als een soort grove nalatigheid in onze ambtelijke machine? En daarom is het goed dat er onderzoek loopt om de oorzaken van dit waarschijnlijke debacle duidelijk te maken. Ik sluit me helemaal aan bij de woorden die de SP daarover zojuist sprak. Wij wachten ook met spanning de resultaten van het onderzoek af. Voorzitter, welke maatregelen zijn er genomen om het proces van informeren te verbeteren, toen duidelijk werd dat de samenwerking tussen de ambtelijk adviseurs en bestuurlijk verantwoordelijken niet goed was gegaan? En een nieuw projectteam heeft de werkzaamheden opgepakt, maar wat of hoe is er met dat oude team omgegaan? Is er nog iets disciplinairs gedaan, zonder hier nou over personen te spreken? En dan over de businesscase zelf, voorzitter. Wij snappen ook wel dat je als provincie liever niet zelf in een zandhandel wilt zijn, maar toch maar wat basale vragen. Hadden we voor de projecten Klijndijk en Emmerschans, toen duidelijk werd dat de kosten voor transport en vervaardiging substantieel duurder werden, het zand ook nog op een andere manier kunnen verkrijgen? En klopt de vraag dat wanneer er 120.000 kuub zand wordt geactiveerd voor € 824.000, maar 312.000 kuub zand bij Vos slechts € 421.000 oplevert? Is dat dan niet merkwaardig en veel te goedkoop en worden we hier niet gedupeerd? De opmerkingen over de accountant en toen hij dat tijdelijk krediet afkeurde, daar heeft de SP zojuist al over gesproken, maar dan nog, wat te denken van € 323.000 aan niet- toerekenbare kosten. Wat voor kosten zijn dat nou eigenlijk? En zijn er ergens, met alle respect voor de inkoopbereidheid van het betreffende zand- en grindwinningsbedrijf, aanbestedingsregels genegeerd? Voorzitter, ...

De voorzitter: Mijnheer Van Dekken, u bent wel een beetje over de tijd.

De heer Van Dekken: Ja, ik rond af. Ik hoop echt, voorzitter, dat het nu lopende onderzoek antwoord zal geven op dit soort vragen. Wij realiseren ons dat het onjuist informeren van deze Staten ernstig is en feitelijk ook de hoofdkwestie. Maar mede afhankelijk van de aanvullende antwoorden vanuit het college en dat onderzoek, zullen wij ons definitieve oordeel geven over deze gang van zaken. Ik dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we verder met de heer Post van de ChristenUnie en daarna met de heer Pragt. Het woord is aan de heer Post.

De heer Post: Tja, voorzitter, de ChristenUnie zit hier een beetje anders in dan de twee voorgangers. Waar gehakt wordt, vallen spaanders en dat is altijd heel erg naar. Dat is ook niet anders. Fouten kun je niet voorkomen. Wij zien in die brief van GS dat GS kan omgaan met die fouten en daar open en eerlijk over is en dat ook tijdig heeft gemeld. Dan klinkt het heel gek, maar dat is wel een compliment waard. Niet onder het zand vegen, het hele spul, maar er gewoon open en eerlijk mee omgaan. Hoe naar de boodschap ook is. Wat ons betreft is de bodem van het stof wel bereikt. Dat neemt niet weg dat het heel vervelend is dat we op deze wijze worden geconfronteerd met extra uitgaven. Dat is tenslotte ook gewoon belastinggeld. En daar waar je fouten eenmaal hebt gemaakt en dat die gebeurd zijn, gaan wij ervan uit dat dat gewoon te goeder trouw is gebeurd, maar wel op een hele vervelende manier en dat je er dan alleen nog maar van kunt leren. Dus ik ga niet vragen aan Gedeputeerde Staten, voorzitter, of ze in het vervolg die fouten willen voorkomen, want dat is gewoon onmogelijk. Waar mensen werken, gaan dingen gewoon mis. Maar ik ben wel heel benieuwd naar wat hiervan wordt geleerd en op welke wijze we er dan vervolgens mee om kunnen gaan. En dan sluit ik me wel aan en ben ik ook nieuwsgierig naar de resultaten van het onderzoek en wat we daar dan mee kunnen doen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Post. Dan gaan we verder met de heer Pragt van de fractie van D66 en daarna de heer Pormes. Het woord is aan de heer Pragt.

De heer Pragt: Dank u, voorzitter. Als Staten zijn wij bij het besluit van 11 november 2020 en de brief van 21 september 2021 onjuist of onvolledig geïnformeerd omtrent de situatie en de financiële gevolgen van zandwinning De Huttenheugte. Het juist en volledig informeren van de Staten is van groot belang om ons werk goed te kunnen vervullen en dat dit niet is gebeurd, is een ernstige zaak. Wij vragen ons af hoe het komt dat we meermaals onjuist en onvolledig zijn geïnformeerd. De afwijkingen zijn ook groot: 225.000 kuub wordt 120.000 kuub. Center Parcs blijkt niet op de hoogte van de afspraken, terwijl dit wel wordt vermeld in de officiële stukken. In de eerste berichtgeving wordt gemeld dat de gevolgen van het niet goed verlopen van zandwinning De Huttenheugte minimaal zijn, omdat het zand elders gebruikt en geboekt kan worden. Nu blijkt er een tekort te zijn van € 1,9 miljoen. Kan de gedeputeerde uitleggen hoe het heeft kunnen gebeuren dat we als Staten onjuist en onvolledig zijn geïnformeerd? Welke maatregelen zijn er genomen om in de toekomst te voorkomen dat de Staten op een dergelijke wijze onjuist en onvolledig geïnformeerd worden? En D66 vraagt zich af of nu alles op tafel ligt wat betreft zandwinning De Huttenheugte betreft. Of kunnen we nog meer tegenvallers verwachten? We vernemen graag. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pragt. Dan gaan we verder met mijnheer Pormes van de GroenLinks-fractie en daarna mijnheer Loof. Het woord is aan mijnheer Pormes.

De heer Pormes: Dank u wel, voorzitter. Het mag duidelijk zijn dat dit geen schoonheidsprijs verdient, maar het is tegelijkertijd ook heel goedkoop politiek bedrijven door onjuist informeren op een vreemde manier te interpreteren. Kijk, onjuist informeren is altijd gekoppeld aan de schuldvraag of het college schuld had aan die onjuiste informatie. En dat gebeurt altijd als niet het college daarmee komt, maar dat wij ontdekken dat er sprake is van onjuiste informatie. En daarom vind ik dat het college ook een wenselijke vorm van reflectie heeft getoond door ons niet alleen te corrigeren, maar ook direct te informeren, transparant, en ons ook in voldoende mate inzicht heeft gegeven in het vraagstuk. Daarom heb ik maar één vraag over het onderzoek. Wanneer

denkt u dat dit wordt afgerond? En op welke wijze denkt u dit met ons verder af te handelen?
Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Pormes. Dan gaan we verder met mijnheer Loof van de fractie van de Partij van de Arbeid en daarna met mevrouw Meeuwissen. Het woord is aan de heer Loof.

De heer Loof: Dank u, voorzitter. Brieven als deze over zandwinning De Huttenheugte komen niet zo vaak voorbij. Gelukkig maar, want hier word je niet echt vrolijk van. Je zult maar op 1 december 2021 aantreden als nieuwe gedeputeerde en ongeveer op dezelfde dag geconfronteerd worden met een kwestie zoals hier geschetst. Dat wens je niemand toe. Laat ik dan ook positief beginnen met onze waardering uit te spreken voor het feit dat de Staten in een vertrouwelijke sfeer al heel snel door GS zijn geïnformeerd over de problemen rond de zandwinning. Ook het feit dat GS erin is geslaagd om binnen 3 maanden tot een heldere uiteenzetting te komen van wat er is misgegaan of wat er is gebeurd en hoe dit naar de toekomst toe opgelost gaat worden waarderen wij. Dan heb ik het alleen al even over het dossier als zodanig. En wat ook pleit voor GS is dat ze in haar brief van 1 maart nadrukkelijk aangeeft verantwoording te willen afleggen aan de Staten. We hoeven GS niet op het matje te roepen. GS kiest voor een open houding en transparante weergave van de situatie en de vlucht naar voren is volgens ons ook het beste wat je kunt doen in een situatie als deze. De brief voor kennisgeving is wat dat betreft voor ons ook niet aan de orde. Een vraag die de brief als zodanig wel oproept, is de opmerking op pagina twee, waar we lezen dat er sprake is van een zekere afronding van het project nu de vaststellingsovereenkomst er ligt. Of eigenlijk is het geen vraag, maar eerder een verwachting die we graag nog een keer bevestigd willen zien. Komen er geen andere onverwachte zaken meer bovendien? Voorzitter, blijft staan dat GS vorig jaar september onjuist is geïnformeerd, dat de provincie een flinke scheur in de broek heeft opgelopen en de hele kwestie als zodanig niet goed is voor het vertrouwen in politiek en overheid. Wat leert ons dit? Uiteraard is GS politiek en bestuurlijk verantwoordelijk, maar we lezen ook op pagina twee in de brief dat PS en GS onjuist zijn geïnformeerd en dan sta je als bestuurder tamelijk machteloos. Het is een belangrijke alinea in de brief halverwege pagina twee. Het projectteam is vervangen en er wordt onderzoek gedaan naar hoe dit alles heeft kunnen gebeuren. GS komt bij ons terug als dit onderzoek is afgerond. Wij hopen ten eerste dat dat onderzoek ons meer inzicht biedt in een aantal belangrijke vragen. Hoe heeft dit kunnen gebeuren? Is de integriteit in het geding geweest en wat gaat GS doen om te voorkomen dat dit opnieuw kan gebeuren? En inderdaad, mijnheer Post: voorkomen kun je niet altijd, maar je moet daar wel je best voor blijven doen. Tenslotte: zijn er aanwijzingen dat dit ogenschijnlijk onverschillig handelen, laat ik het zo maar even formuleren, op meer plekken in de organisatie kan voorkomen? Onze fractie snapt dat deze vragen wellicht nu nog niet beantwoord kunnen worden. Een poging daartoe echter waarderen wij zeer. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan gaan we verder met de fractie van de VVD, mevrouw Meeuwissen en daarna met mevrouw Peeks. Het woord is aan mevrouw Meeuwissen.

Mevrouw Meeuwissen: Voorzitter, dank u wel. Het verloop van de kwestie rond zandwinning De Huttenheugte stemt ons niet bepaald vrolijk. We zien dat in het provinciehuis zaken slordig en niet conform afspraken zijn afgewikkeld en dat er bovendien verkeerd geïnformeerd is. Eerst richting het college en vervolgens ook richting de Staten. Dat is een kwalijke zaak. We zijn als fractievoorzitters in december door de toen kersverse gedeputeerde bijeengeroepen en bijgepraat. Zij gaf aan dat het college een oplossing ging zoeken om de zaak alsnog af te wikkelen,

maar ook dat onderzocht zou worden hoe dit heeft kunnen gebeuren en wat dit betekent voor de toekomst. Het gaat om grote bedragen en de VVD is hiervan geschrokken. Het is voor de nieuwe gedeputeerde zuur dat dit in haar wittebroodsweken op het bordje kwam, maar ja, dat is 'part of the job'. Maar het blijft beroerd. We vinden dat het college goed gehandeld heeft in de situatie, toen ze erachter kwam wat er aan de hand was, hoe treurig ook. Wat we nu graag willen weten is wat het interne onderzoek al heeft opgeleverd. Wat is hiervan geleerd? De ChristenUnie vroeg er net ook al om. Gaat het college of de provinciale organisatie dingen anders doen? Dan hoop ik daarbij niet op een reflex waarbij met nog meer regels en extra controlestappen de bureaucratie eindeloos vergroot wordt en aan nog meer ambtenaren werk verschaft wordt, maar toch wel een reactie. Dus ik hoop dat de gedeputeerde daar ook, nu het onderzoek nog loopt, daar al wel een reactie op kan geven. Want ik kan me niet voorstellen dat het college zich daar in al die maanden geen beeld van heeft kunnen vormen. Voor de VVD is het dus kortom een kwalijke zaak, wel goed gehandeld en we zijn heel benieuwd naar de reflectie van het college.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Meeuwissen. We gaan verder met mevrouw Peeks van de Partij voor de Dieren en daarna mijnheer Uppelschoten. Het woord is aan mevrouw Peeks.

Mevrouw Peeks: Dank u wel, voorzitter. Zo snel kan ik niet lopen, dat ik hier al sta. De conclusie van het debacle met betrekking tot de zandwinning lijkt ons dat er een grote inschattingsfout is gemaakt omtrent de hoeveelheid zand die de provincie nodig had voor het uitvoeren van een aantal infrastructurele projecten. Daarnaast is het een en ander fout gegaan in de communicatie met Center Parcs, maar ook met de Staten. Verder reizen de verliezen de pan uit, want het verlies dat nu genoemd wordt, is een schatting en kan nog verder oplopen als het hele onderzoek naar de gang van zaken is afgerond. De firma Vos is bereid gevonden om het zand te verhandelen en het is ons niet helemaal duidelijk hoe het bedrag dat de verkoop oplevert tot stand is gekomen. Dus graag een uitleg van de gedeputeerde hierover. Ook is er een post onvoorzien van € 150.000 opgenomen en wij vragen ons af aan welke onvoorziene kosten we hierbij moeten denken. Verder vraagt de Partij voor de Dieren zich af of dit het is wat betreft verliezen en of we op termijn weer geconfronteerd worden met een aantal extra kosten. Tot slot sluiten wij ons aan bij het voorstel van de SP om dit verder nog nader te spreken als het onderzoek is afgerond. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Peeks. We gaan verder met mijnheer Uppelschoten van de PVV-fractie en daarna met mijnheer Omlo. Het woord is aan de heer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het is een beetje een vreemde situatie dat we hier praten over iets wat eigenlijk onder een gedeputeerde valt die vertrokken is. Maar goed, daar is helaas niks aan te doen. Het zij zo. Ik ben blij dat de nieuwe gedeputeerde meteen openheid van zaken heeft gegeven en duidelijk heeft gemaakt wat er speelt en ook wat voor vervelende dingen er gebeurd zijn. Ik wil wel opmerken dat ik ervan uitga dat er te goeder trouw gehandeld is door iedereen, maar je kunt wel lezen dat er hele optimistische inschattingen zijn gemaakt over materialen en het geld. En dat er ook naar creatieve oplossingen is gezocht om het probleem op te lossen. We zijn ook heel benieuwd naar het onderzoek, maar je kunt je afvragen of dit zo'n groot probleem is dat je dit eigenlijk zou moeten laten onderzoeken door een externe partij en dat zelf de zaken onderzoeken misschien niet zo handig is. Maar dan ben ik heel benieuwd wat de gedeputeerde daarvan vindt, of we daar een externe partij voor nodig hebben. Wat wel opvalt, dat is dat de accountant op een gegeven moment niet akkoord is gegaan met het afboeken van de kosten voor de projecten waarvoor het zand bedoeld was. En

ik neem aan dat daar bedoeld was dat de kosten van het project veel groter werden geboekt en dat hij uiteindelijk gezegd heeft: alleen de vervaardigingskosten mogen vermeld worden en geen hogere kosten, dus de vervaardigingskosten van € 824.000. Op pagina twee staat dat dat de kosten zijn die in rekening gebracht mogen worden voor het project en niet veel hoger. Want als het hoger zou zijn, zou het verlies kleiner zijn, want dan waren de kosten afgeboekt op projecten. Dat is één. Het tweede wat dan opvalt als je daarnaar kijkt, is dat er staat € 824.000 voor 120.000 kubieke meter en € 421.000 voor 310.000 kubieke meter. Dus tweeënhalve keer zo veel. Dus als die € 824.000 de juiste kosten zijn, dan zou je kunnen zeggen: dan moeten die kosten bij de verkoop van zand aan Vos ook hoger zijn. Als je die kosten zou doorrekenen dan zou je uitkomen op € 2 miljoen, had daar moeten staan en niet € 421.000. Als die € 421.000 juist is, dan kan daar niet die € 824.000 staan. Dan zou die € 824.000 € 320.000 moeten zijn, maar dan betekent dat dat het verlies nog veel groter wordt. Dus het is een raar gegoochel met cijfers. Dus ik zou graag willen weten wat hier aan de hand is. Dat is mijn bijdrage verder. Ik heb nog ...

De voorzitter: Ik zou zeggen: dank u wel. Want u bent al over uw tijd.

De heer Uppelschoten: Nog één ding. Er staat dat PS en GS onjuist geïnformeerd zijn, maar even een correctie. GS is fout geïnformeerd door de ambtelijke staf, maar PS is fout geïnformeerd door GS en zo moet je het dan zeggen. Dus die zin klopt niet in de brief. Dat was mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Uppelschoten voor uw bijdrage. Dan is nu het woord aan de heer Omlo van JA21 en dan weet mijnheer Steenbergen al dat hij straks ook weer voorzichtig deze kant op mag lopen.

De heer Omlo: Voorzitter, opnieuw staat zandwinning De Huttenheugte op de agenda en inmiddels is duidelijk dat er een behoorlijk bedrag gemeenschapsgeld zal verdampen in het dichten van de procedure. Want toen bekend werd dat het zand door bezwaren van omwonenden niet beschikbaar zou zijn op het moment dat het nodig was, heeft JA21, volgens mij toen nog Forum, opgeroepen om in gesprek te gaan met alle belanghebbenden. In plaats daarvan is het krediet bijgesteld met € 2 miljoen, want het project N34 moest door. Termen als leergeld, zonde en helaas werden naar de mening van JA21 iets te gemakkelijk uitgesproken. Natuurlijk hebben wij onze complimenten destijds ook uitgesproken over het werk-met-werk maken dat ook aan de uitdieping ten grondslag lag. Het liep en loopt echter totaal anders. Zand erover lukt niet meer. Voorzitter, onjuist, onvolledig of niet informeren van de Staten, waar deze informatie dan ook uit de organisatie vandaan komt, geeft een barst in het vertrouwen en dient opgehelderd te worden. In voorliggende brief worden oprechte excuses aangeboden en ook al het reparatieproces geschetst en tevens het lopende onderzoek genoemd. Daar schuurt het volgens onze fractie. Bekend is dat een ambtenaar of ambtenaren de gedeputeerde destijds bewust of onbewust verkeerd hebben geïnformeerd. Er hebben reeds enkele herschikkingen plaatsgevonden. Waarom en op welke schaal gebeurde dit? Zou het antwoord op deze vraag kunnen komen uit het lopende onderzoek? Wanneer is dit interne onderzoek afgerond? Er zijn meer fracties die daarnaar vragen. Wat is de reden dat er gekozen is voor eigen onderzoek? Voorzitter, het gaat over veel geld, maar het gaat vooral ook over de kwaliteit en zuiverheid van het openbaar bestuur. Daarom ziet JA21 veel meer in een onafhankelijk accountantsonderzoek en wij roepen het college en overige fracties dan ook op om dit in werking te zetten. Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Omlo. Dan als laatste mijnheer Steenbergen van Sterk Lo-kaal. Het woord is aan de heer Steenbergen.

De heer Steenberg: Voorzitter, dank u wel. De Staten onjuist geïnformeerd. Dat is erg kwalijk, maar wel afhankelijk van wel of niet bewust en dat zal het nog lopende onderzoek moeten uitwijzen. Sterk Lokaal heeft met stijgende verbazing de geagendeerde brief van het college gelezen. Alles wat er mis kan gaan, is mis gegaan. Geen communicatie met de belangrijkste partijen, De Huttenheugte en de aannemer. Verkeerde interpretatie van de begrotingsregels, waardoor de accountant heeft gecorrigeerd. Verkeerde berekeningen van de hoeveelheid benodigde zand. Realiseringstermijnen die niet haalbaar waren. Dit en dat zeggen we eigenlijk nog een beetje netjes, het lijkt wel op broddelwerk. Hoe heeft dit kunnen gebeuren? Wat ik net al zei, het onderzoek loopt nog, daar zullen we niet een duidelijk antwoord op krijgen. Maar hoelang gaat het onderzoek nog lopen? Eind december was dit al bekend. Dus met andere woorden, wat is de stand van zaken? En wanneer kunnen we dat onderzoek tegemoet zien? In totaal een verlies van € 1,7 miljoen gemeenschapsgeld dat we niet voor andere nuttige doelen in het belang van onze inwoners, bijvoorbeeld isolatiemaatregelen van woningen, hadden kunnen inzetten. Erg jammer allemaal en wij hopen dat het onderzoek zal uitwijzen waar het probleem zit en dat we daar voor de toekomst van gaan leren. Wij wachten met meer dan gewone belangstelling op de reactie van het college. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Steenberg. Dat betekent dat alle fracties die dat wilden inmiddels gebruikgemaakt hebben van hun eerste termijn. Dan is nu het woord, als zij zo ver is, aan gedeputeerde Vedelaar en dat lijkt inderdaad zo te zijn.

Gedeputeerde Vedelaar: Voorzitter, dank u wel. Ik sta hier namens het college met een zwaar gemoed. Het is door alle fracties al gememoreerd. Het is een ernstige zaak als zaken zo misgaan en belastinggeld zo verdwijnt. Ik zei net in de pauze al even tegen collega-gedeputeerde Stelpstra: je zal maar dit onderwerp moeten bespreken nadat er in de Staten is gesproken over energiearmoede. Die voel je dan dubbel en dwars binnenkomen. Die keuzes kunnen gemaakt worden en dat geldt natuurlijk voor alle andere onderwerpen en dan maakt het niet uit of je een nieuwe gedeputeerde bent of een gedeputeerde die er al jaren zit, want dat is de verantwoordelijkheid die wij met elkaar te dragen hebben en ook de verantwoordelijkheid om zo zorgvuldig mogelijk met belastinggeld, met onze uitgaven, met oplossingen aan de slag te gaan. Maar gelukkig kon ik dat. Als nieuwbakken gedeputeerde die een probleem aantrof, die samen met het college daarover het gesprek aan is aangegaan. Maar ook kon ik aan de slag met de oplossing. Dus ik denk dat het goed is geweest en dat heb ik u allemaal horen zeggen vandaag, dat we meteen in december vertrouwelijk u allen geïnformeerd hebben, omdat ik het zo ernstig vond dat u door het college van GS verkeerd en onjuist geïnformeerd was en dat de consequenties ook wel ernstig leken. Dus ik heb het prettig gevonden dat ook met u te kunnen doen en te mogen doen en in de tussentijd te kunnen werken, weliswaar achter een beetje gesloten deuren, aan een nieuwe overeenkomst, om dan ook de oplossing te kunnen formuleren. Dat moest achter gesloten deuren, omdat we anders onze eigen positie ook daarin verder zouden schaden. Als je aan het onderhandelen bent over marktprijzen, zandprijzen en alles wat daarmee samenhangt en u zag mij naar voren komen met vele A4'tjes papier, mijn computer en mijn telefoon heb ik laten liggen, ik zal het in mijn eentje moeten doen vanachter dit spreekgestoelte. Maar dat laat ongeveer zien wat een gepuzzel het is geweest. Voorzitter, als ik één les mag trekken, meteen maar, voordat ik alle vragen langsloop, dan is het ook wel 'schoenmaker blijf bij je leest'. Ik denk dat en ik heb alle debatten teruggekeken die u hier al over hebt gehad en ik kan me des te meer het chagrijn voorstellen, want er is al zo vaak over gesproken in deze zaal, in al die debatten is eigenlijk altijd aan de orde geweest: we kunnen werk-met-werk maken, het is innovatief, wat een fantastische kans. Er moet een plas uitgediept, we verbreden wegen en dat zand

kan zo benut worden en ik denk dat het idee echt een dikke vette tien verdiend. Maar de uitvoering was een hele dikke onvoldoende en dat is niet omdat mensen slecht werk 'an sich' leveren, collega Stelpstra zal straks ook iets meer duiden over het onderzoek dat nu loopt, in elk geval hoe wij in onze organisatie ook omgaan met het leren van lessen uit dit soort processen, maar dat is ook omdat zo'n project complex en ingewikkeld is en in dat hele proces steeds is gezegd: wij willen geen marktpartij zijn die aan zandwinning doet. Tot op de dag van vandaag schrijven wij dat op: wij willen geen zandwinnaar zijn. En toch concludeer ik: wij zijn zandwinnaar geworden, maar niet met tien, twintig of dertig jaar ervaring. Niet met de kennis en ervaring die in die markt zit en niet met alle aspecten die daarbij komen kijken. Inmiddels kan ik wel zeggen, want je kunt het wel leren, ik weet heel veel van zand. Ik weet hoe hoog het zand ligt. Ik weet waar de uitgangen zitten. Ik weet hoe de vergunning in elkaar zit. Ik weet hoe het mengsel van het zand in de meest optimale vorm tot stand moet komen om de juiste marktprijs daarvoor te krijgen. Maar het is niet iets waar ik mij mee bezig moet houden, denk ik, als gedeputeerde voor de provincie Drenthe. Dat ook maar even gezegd. Daardoor kon het ook ontstaan dat er een te lichte inschatting is gemaakt over mogelijke opbrengsten en aankomende risico's, want datgene wat je niet ziet, kun je misschien ook niet weten, zeg ik maar heel algemeen. Nog los van het onderzoek dat op dit moment nog loopt en waar we heel scherp moeten kijken naar hoe wij onze processen ingericht hebben om dit soort risico's echt te vermijden. Want dat moet echt niet meer. Maar risico's te laag ingeschat, mogelijke opbrengsten te hoog. Daarmee zijn we de boot ingegaan. Laat ik het maar gewoon zo zeggen. Voorzitter, dan in reactie op wat allemaal hier is ingebracht, heb ik een indeling gemaakt. Eerst maar even over waarom nu en waarom deze haast? Mevrouw Dijkers heeft er over gesproken. Dan een heel aantal vragen over de financiën, een best wel complexe en ingewikkelde materie. Dan heb ik al iets gezegd over hoe dit kon gebeuren, maar daar wil ik toch even op terugkomen en hoe dan verder en ook met de lessen. Dan ga ik eigenlijk een bruggetje maken naar mijn collega-gedeputeerde Stelpstra die daar ook het nodige over zal zeggen. Voorzitter, waarom nu en waarom deze haast? De haast was er, je ontdekt iets. Je constateert dat GS de Staten verkeerd en onjuist hebben geïnformeerd en dus moest er direct gehandeld worden in de ogen van dit college. Dat was het moment van december en wat er dan ook moet gebeuren is, als je ziet dat we het niet in de tang hebben, dan moet het zo snel mogelijk in de tang komen. Dus een oplossing ten aanzien van gesloten contracten die eigenlijk niet meer pasten bij de realiteit. Ingeschatte risico's die niet pasten bij de realiteit. Ingeschatte kosten die ook niet passen bij de realiteit. Dus die moesten we zo snel mogelijk naar die realiteit toe gaan brengen. Dat vroeg ook om een aanpassing van het contract. En ik zal u vertellen: hoe langer we wachten met het aanpassen van dit contract, dit contract is onder verantwoordelijkheid van GS aangepast, hoe hoger de prijzen, en helemaal in deze situatie. De prijzen rijzen de pan uit. Ik zal daar straks iets over zeggen, want die prijsontwikkeling heeft heel veel gedaan met de financiën van dit project.

De voorzitter: Een vraag van mevrouw Dijkers van de SP-fractie.

Mevrouw Dijkers: Misschien heb ik het niet goed gezien, maar wat ik begrijp is het derde project, Pottendijk, dat dat later uitgevoerd gaat worden. Voor zover ik weet is dat niet van de baan. Ik heb ook gelezen dat dat zand tot 2025 in ieder geval werk is, omdat daar weg te krijgen of op te leveren. En dan verkopen we nu 312.000 ton voor een laag bedrag en dan gaan we, mogelijk binnen dezelfde periode, voor Pottendijk datzelfde zand marktconform geprijsd weer terugkopen? Of is daar dan op zijn minst nog een afspraak in de maak met de organisatie Vos Zand & Grind? Want anders lijkt het mij helemaal een bijzondere constructie.

Gedeputeerde Vedelaar: Voorzitter, het gaat over een paar dingen. Ik wil eerst de suggestie wegnemen dat hier iemand een spekkoper is geweest. Daar zal ik straks iets over zeggen. En ik zal zelfs spreken over de afnemer van het zand en ze hebben het ook over degene die het zand uit de plas heeft gehaald tot nu toe en alle namen even achterwege laten. Maar er zijn een paar dingen aan de orde. Dus allereerst Pottendijk. Dus Emmerschans, Klijndijk en eventueel Pottendijk is steeds gezegd. We zijn nu tot de conclusie gekomen dat de planning van Pottendijk gewoon te onzeker is om nu tot een oplossing te komen. En we hebben ook gezegd: dit project moet tot een afronding komen met alle zekerheden die we in beeld hebben. We wilden ook geen open einden daarin laten bestaan. Dat is de reden geweest om te zeggen: alleen die projecten waarvan we zeker weten dat die levering van zand ook kan gebeuren, overigens is dat nog steeds hele dure zand uit onze eigen winning, die we elders misschien wel tegen een andere prijs kunnen aankopen, dus of het nou helemaal zo gunstig is voor het project, want dit is een kwestie van kasboeken en welk geld gaat waar heen, en dat maakt het ook zo complex en ingewikkeld, maar in ieder geval vanuit risicobeheersing gezegd: enkel naar die projecten waar nu ook zand geleverd kan worden en alle andere onzekerheden sluiten we uit. Dus er zal nog steeds zand naar Pottendijk moeten, zo ook naar andere wegen die aangepakt worden en waar zand nodig is, maar dat wordt dan gewoon uit de markt gehaald. En waarom is het niet interessant om nog verder te kijken naar mogelijke projecten? Want dat was natuurlijk wel het geniale aan dit hele idee. Centre Parcs wilde de plas uitdiepen en de N34 zou worden verbreed. En die N34, ik woon er heel vlakbij. Je rijdt langs De Huttenheugte over die N34. Dus de afstand is ontzettend kort en de grootste kosten in de prijsopbouw van het zand zitten altijd al, maar momenteel helemaal, met nog weer eens een toeslag van 20% in de laatste paar weken, in het vervoer van het zand. Dus hoe dichterbij de locatie het zand wordt gewonnen, hoe goedkoper de prijs. Hoe verder weg je dat zand moet brengen, hoe hoger de prijs. En zo gaat die marktprijs ook omhoog. De prijs voor het zand dat wij eruit hebben gehaald, is natuurlijk ook nog beïnvloed geweest door een heel aantal dingen. Ik ga ze toch eventjes langslopen. Want daar wordt de rekening door u allemaal gemaakt en ik heb hem ook gemaakt met een rekenmachine naast de computer, toen ik alle stukken voor het eerst zag. Want hoe kan dat nou? Dat verschil in die prijs? Allereerst denk ik dat de hogere kosten voor het zand uit dit project komen door de schaalgrootte. Het is op zichzelf een kleine winning. U moet zich voorstellen, dat gaat echt over meer dan een miljoen kuub die in andere winningen uit de grond komen of uit het water komen. En dus heb je schaalgrootte om ook in die verkoop bezig te kunnen zijn. Bij dit project kwam ook nog de afspraak dat wij de slenken zouden uitbaggeren, de slenken, de armen van de plas. Dat kost € 150.000, een afspraak met Center Parcs gemaakt. De stagnatie en indexering moest worden toegepast. Het project heeft al met al twee jaar stilgelegen. Dat had te maken met het feit dat de aanbesteding al liep, terwijl er eigenlijk nog een heel project bij de rechter lag en er afspraken met omwonenden gemaakt moesten worden. U weet daar alles van. Destijds is dat tot een oplossing gekomen, maar daardoor is ook de hele grote vertraging ontstaan, kon het zand niet aan de N34 geleverd worden, moest verder weg gekeken gaan worden. Dat zijn allemaal verhogingen van de kosten die erbij zijn gekomen. Kosten van huur voor de grond, voor het depot, ook behoorlijk hoog. En ik heb al eerder gezegd: onvoldoende sturen op de kosten en de risico's die zich voordeden. Dat maakt ons zand heel duur. En dan naar de kostprijs voor het deel wat er nog in de plas zat, of in ieder geval nu in het depot terechtkomt en wat voor eind 2024 door de afnemer bekostigd wordt, die prijsberekening, ... we hebben dat niet heel breed in de markt gezet, maar we hebben wel marktpartijen gevraagd daar een bieding voor te doen. Dit was de hoogste bieding. Dat is denk ik, goed om te weten, maar daarin hebben we ook heel erg gekeken naar welke risico's hiermee verbonden zijn. Er zijn twee risico's, dat is een risico in tijd. Voor een bepaalde datum moet het zand uit het depot zijn, dat is echt een risico voor de afnemer. En een ander risico is de grote afstand, want immers direct om het

zanddepot heen zijn geen projecten waar zand aan geleverd moet worden. Dus je zult veel verder weg moeten gaan leveren en elke extra gemaakte kilometer telt behoorlijk op in de plus op het zand. Heel gedetailleerd, maar ik denk dat het goed is om even aan te geven. Dan misschien de € 323.000, een vraag van het CDA, niet toerekenbare kosten. Dat zijn de kosten die gemaakt zijn, vooral de juridische kosten, eigenlijk die kosten die je niet kunt toerekenen aan directe levering van zand. Want er wordt wel degelijk zand geleverd aan Klijndijk en Emmerschans. Die kunnen we toerekenen aan deze projecten, maar er zijn ook kosten gemaakt in dit project die feitelijk niets met zandwinning te maken hebben, maar met juridische kosten, proceskosten. Dat is die € 323.000 die dus, als niet-toerekenbaar gezien moet worden en als verlies genomen moet worden bij de Jaarrekening en het andere verlies gaat over die € 1,4 miljoen. Opgeteld is dit € 1,7 miljoen en die zitten in de voorziening bij de Jaarrekening. Dan de accountant. Dat is echt een belangrijke les. Het onderzoek loopt nog, maar een belangrijke les is, want ook hier zit een heel technisch verhaal achter het krediet. U heeft € 2 miljoen aan krediet beschikbaar gesteld en bedacht was dat dat op een tussenrekening komt en dan moet dat later toegekend worden aan projecten. Want, stellen de regels van onze BBV, een krediet moet ten goede komen aan een kapitaalgoed wat vervaardigd wordt of aangeschaft wordt met meerjarig nut. Dit was een zanddepot waar alleen maar kosten gemaakt werden. Als je het kan toerekenen aan een aanleg van een weg, dan mag het wel. Dus er is destijds € 2 miljoen beschikbaar gesteld. Die zouden toegerekend worden aan de projecten. Dat kon op dat moment niet, want alle vertragingen liepen en ze zijn ook niet toegerekend aan de projecten. De accountant heeft gezegd: maar zo kan het niet, want zo kan je hem niet in je BBV opnemen. Vervolgens stelt u de vraag: waarom is dat niet op een juiste tafel terechtgekomen? Waarom is dat niet hier verteld? Waarom hebben wij dat gesprek ...? Ik kan het antwoord daar nog niet op geven, maar dat is echt één van de meest belangrijke, want de accountant geeft het aan. Hij heeft dat ook geconstateerd en dan moet daar vervolg op gegeven worden en er moeten rode vlaggen omhoog gaan: wacht eens even, want feitelijk hebben we het hier over bijna € 2 miljoen waar we nu een tekort aan hebben, behalve dat in deze € 2 miljoen en sorry als ik het complex maak, verondersteld werd dat we het geld zouden terugverdienen. Eerder is gecommuniceerd over een voordeel van € 4 miljoen tot € 8 miljoen. Daardoor was bedacht dat deze € 2 miljoen op een tussenrekening staat, die zichzelf uiteindelijk weer vult met opbrengsten van verkocht zand. Dat is niet of nauwelijks gebeurd. Er is wel zand verkocht en er is ook geld aan toegerekend via de projecten of nu via de afname van het zand en er is zeker geen winst gemaakt op de vervaardiging van zand. Ik denk dat dat de meest technische vragen waren die aan de orde zijn geweest. Ik heb eigenlijk al het nodige gezegd over hoe dit kon gebeuren. Ik denk in algemene zin dat we ons bezig hebben gehouden met materie waarin we niet thuis zijn en onvoldoende kundig in zijn geweest. Ik denk dat er te rooskleurig gekeken is naar de opbrengsten en te weinig scherp is gekeken naar de risico's. En als u dan vraagt: hebben we nu alles boven tafel, dan zeg ik: ja, dat denk ik wel. We hebben met elkaar een ongelooflijke risicoanalyse gemaakt. Dat is overigens, een ongelooflijke risicoanalyse bestaat helemaal niet, daar hebben we natuurlijk standaardprocedures voor in deze organisatie hoe je een goede risicoanalyse maakt. Die hebben we opnieuw gedaan. Alles is in beeld gebracht en daarom weet ik ook alles over de menging van zand. Dat is niet zo interessant, maar wel relevant als je als projectleider aan de slag bent op dit project. Dus welke kwaliteit heeft het zand, zodat je dat ook tegen de juiste prijs in de markt kan zetten. Zo hebben we al die aspecten langsgelopen en daar hebben we ook risicoberekeningen op gemaakt en het tekort op gebaseerd en ik denk dat daar een behoorlijke zekerheid voor te geven is. Het enige wat ik eraan toe wil voegen is dat ook hier een heel erg complexe en ingewikkelde markt gaande is, maar dat geldt voor elk project. Het zijn de benzineprijzen, de levertijden. Ik denk als we kijken naar alle infrastructurele projecten, dat we binnenkort met elkaar echt de vragen langslopen: wat doen

we nog wel? Wat kan nog wel? Of moeten we herprioriteren? Of moeten we in tijd dingen wegzetten? Dat is een direct gevolg van de geopolitieke crisis op dit moment, de oplopende energieprijzen en eigenlijk de oplopende staalprijs en eigenlijk alles wat daarmee samenhangt. Dat heeft niet zoveel met de zandwinning te maken, maar kan iets betekenen bijvoorbeeld voor hoe snel je het resterende zand nog kwijt kunt in dezelfde markt. Die omstandigheid wil ik toch hier wel genoemd hebben.

De voorzitter: Een vraag van de heer Van Dekken van het CDA.

De heer Van Dekken: Voorzitter, ik dank de gedeputeerde voor haar heldere beantwoording tot nu toe. Ik las zojuist mijn eigen bijdrage nog even en om nu te voorkomen dat ook de waardering die wij als CDA-fractie voelen voor het feit dat u de vlucht naar voren hebt georganiseerd en de openheid hebt gehanteerd om ons goed te informeren, daar wil ik vanaf deze plek zeker ook nog de waardering voor uitspreken, dat wordt zeer gewaardeerd. Maar nu toch nog even over die discussie van de opbrengsten van het zand. Ik bivakkeer op dit moment in een bouwwereld zou je kunnen zeggen, en daar heb ik geleerd dat er inmiddels wel 15 soorten zand zijn. Dus u leert wat. Ik heb de afgelopen periode ook gedacht: merkwaardig, maar hoe hebben we nou kunnen vaststellen of kunnen veronderstellen dat de opbrengsten van dat zand tegen die kuubprijs, zoals genoemd in de brief, kunnen aannemen als zijnde een werkelijkheid die ertoe doet? En dat ook en laat ik het maar even wat plat vragen: het zand dat daar gewonnen werd, was dat nou ook toepasbaar voor de projecten waarvoor ze bedoeld waren? En dat uitbaggeren van die sloten of die slenken, kun je dat dan ook gewoon richting zo'n project brengen? Gaat dat onderzoek dat er nog komt, gaat dat ons op dat punt ook nog wat meer helderheid geven wellicht? Zo vraag ik me in alle openheid maar even af.

Gedeputeerde Vedelaar: Voorzitter, er is een aantal dingen aan de hand. Er is gerekend met prijzen. Dit idee werd bedacht in 2018. We zijn vier jaar verder en de prijsontwikkelingen in de markt ten aanzien van zand, maar vooral ten aanzien van vervoer zijn enorm gestegen. Ik denk dat daar een heel groot verschil zit in de inschattingen die aan het begin zijn gemaakt. Daarbij, waar aan de voorkant geen rekening mee was gehouden, was dat wij een behoorlijk lange procedure met elkaar doorstaan hebben, met inclusief de gemaakte kosten die daarbij kwamen kijken en doorgedaan zijn, omdat we het wilden oplossen. En ik denk, daar is ook wel wat voor te zeggen dat je iets wilt oplossen, maar de vraag is: hoelang blijf je aan het oplossen voordat je op de rem gaat staan? Ik denk dat dat een belangrijke vraag is, ook in onze organisatie. Je kunt heel erg willen oplossen, maar soms moet je zeggen: ho stop, tot hier en niet verder, want we moeten de balans opmaken. Dat is onvoldoende gebeurd, denk ik, in die tussentijd. Dus ja, daar denk ik dat er een heel groot verschil zit in die kosten. Het zand was op zichzelf prima voor de projecten. Dat is het nu ook. Het heeft alleen iets te maken met menging, maar er komt een nieuw projectteam die zich ook weer helemaal verdiept in het winnen van zand. En natuurlijk hebben we deskundigheid en die huur je ook in, maar dat heeft iets te maken met de manier waarop zand opgespoten wordt, hoe zich dat mengt. Dus je kunt niet zomaar zeggen: oké, dat zand dat hier ligt, laad ik in een grote vrachtwagen en dat kan weg. Nee, dan moet je eerst gekeken hebben of zich dat in een juiste vermenging daar bevindt. Maar nogmaals, voorzitter, ik denk niet dat het aan de provincie is om zich met deze techniek en professionaliteit en deskundigheid bezig te houden. Dat zou wat mij betreft ... Overigens, we zijn in de uitvoering van allerlei projecten heel deskundig, maar deze hadden we niet in huis. Niet in ons huis in ieder geval. Dus ik denk dat daar een hele belangrijke ..., maar het zand was op zichzelf geschikt en ik denk nog steeds dat met de beste intenties begonnen is. Hoe leren? En dat is meteen de brug naar, want ik denk dat het heel belangrijk is om lessen te leren en in ieder geval zonder dat we

daarin allerlei controlemechanismen gaan toevoegen, maar wel zeggen: Is er in ons systeem iets mis waardoor dingen gemist kunnen worden? Waardoor onvoldoende rekening gehouden is met risicomangement? Zijn we te optimistisch? Zijn we te oplossingsgericht? Of zijn er daadwerkelijke fouten gemaakt? Dat moet boven tafel komen en daar moeten we lessen van leren. Daar zal gedeputeerde Stelpstra verder op ingaan.

De voorzitter: Maar voordat hij dat doet, is er eerst nog een vraag van mijnheer Uppelschoten.

De heer Uppelschoten: Ik heb net ook iets gezegd over dat verschil in het zand voor degene die het gewonnen heeft, zal ik maar zeggen, om geen namen te noemen, en hoe het leveren van provinciale projecten, de vervaardigingskosten, dat er zo'n groot verschil zit. Ik begrijp dat in de tijd de prijzen van het zand kunnen veranderen en dat dat ook het vervoer kan zijn, maar het is wel een uitzonderlijk groot verschil. Laat ik het maar zo zeggen: als je voor de verkoop van het zand, als je daarvoor de kosten zou nemen, die horen bij de provinciale projecten, dan zou het waard geweest zijn € 2 miljoen. En er staat hier voor € 421.000 in de boeken, ik bedoel in de brief. Ik denk, ja, alles kan. Maar dat is wel een uitzondering verschil. Dus ik zou vragen en dat hoeft nu niet, maar dat er wel een soort toelichting komt hoe er nou zo'n groot verschil kan zijn tussen wat wij zelf als kosten nemen voor het zand en waarvoor wij het zand dan verkopen. En dat het een factor twee of tweeëneenhalf goedkoper is, nou ja, alles kan natuurlijk, maar het vraagt om toelichting. Dat is één. En ten tweede wil ik, dat ben ik eigenlijk net vergeten. Ik herinner me ook bij de start van dit project, dat is omdat ik iets langer in de Staten zit, is er ook een Wob-verzoek geweest van een ander die ook het zand wilde winnen. Dat was een Wob-verzoek. Ik heb mij er verder niet mee bemoeid en volgens mij niemand hier, maar toen was er blijkbaar ook al onduidelijkheid, laat ik het zo zeggen, over hoe dat gegaan was. En misschien hoorde dat bij het project en was dit een voorspel van wat ons te wachten stond, maar misschien zou er ook nog eens naar gekeken kunnen worden wat er toen eigenlijk gebeurd is en dat er een Wob-verzoek is ingediend en om uit te zoeken waarom een bepaalde aannemer dat niet gekregen heeft. Dat waren twee vragen. Ik heb er verder geen conclusies bij. Ik zeg alleen als je het onderzoek doet, neem dat alsjeblieft mee.

De voorzitter: Mijnheer Uppelschoten, één keer de vraag stellen is genoeg. Mevrouw Vedelaar eerst even een reactie daarop en daarna de heer Van Dekken en daarna mijnheer Omlo.

Gedeputeerde Vedelaar: Ik denk dat ik net in grote lijnen het prijsverschil heb geduid, maar er zit nog veel meer techniek in, voorzitter. Ik kan dat nu doen, maar ik kan ook zorgen dat het bij u komt, want dat hebben we helemaal in beeld. Maar ik wil echt de suggestie weg nemen dat hier een ..., want we zijn echt heel blij met degene die dit zand wilde kopen en tegen een reële prijs. Daar heb ik me van laten verzekeren en zodat u er ook van verzekerd wordt, gaan we zorgen dat we die wat meer gedetailleerde informatie zullen delen. Dan de aannemer. Ja, dat was zelfs een rechtszaak. Dus er was een aannemer die zei: ho, wacht eens even, de provincie gaat zand winnen. Dat is toch mijn vakgebied? Ik ga daarvoor naar de rechter. Overigens heeft de rechter ons in het gelijkgesteld. Maar als u er een voorteken uit wilt halen ...

De voorzitter: Nog een vraag van de heer Van Dekken, CDA.

De heer Van Dekken: Inderdaad, voorzitter, want waar ik prima mee kan leven is dat de gedeputeerde hier zegt: wij zullen daar bij de beantwoording van het onderzoek terugkomen op die meer technische kwestie. Dus hulde en lof daarvoor. Maar dan toch nog even over die € 323.000,

royaal € 323.000. Je zou je toch ernstig kunnen afvragen of dat dan alleen in 2021 is gerealiseerd. Of dat dat toch al niet eerder in de eerdere jaren als last of als kosten zou moeten worden gedefinieerd. Dus op het moment dat we die antwoorden krijgen vanuit het onderzoek, zou het mooi zijn als we daar ook nog wat meer helderheid over kunnen krijgen, over die niet toerekenbare kosten.

Gedeputeerde Vedelaar: Die zeg ik toe. In grote lijnen zijn dit echt, dus de niet toerekenbare kosten aan de projecten Klijndijk en Emmerschans en dan moet je denken aan de aannemerskosten, de huur van het gronddepot, juridische kosten, kosten voor planvorming en onderzoek en directievoering en toezicht, dat krijgt u ongeveer in dat technische antwoord. Maar als u vraagt, is dat alleen in 2021 en zal dat nog naar andere jaren schuiven, dan kom ik daar nog op terug. Maar ik stel voor dat we die twee dingen uit elkaar halen. Ik ga zorgen voor een technische, financiële beantwoording en daarnaast gaat mijn collega straks iets vertellen over wat wij verzorgen ten aanzien van de lessen. Ik denk dat we die twee dingen even apart van elkaar naar de Staten moeten brengen.

De voorzitter: Dat heeft u net ook aangekondigd. Dan mijnheer Omlo.

De heer Omlo: Dank u wel, voorzitter. Even de vraag over het werk- met-werk maken. Hoe kijkt u daar nu tegenaan met de informatie die u nu heeft?

Gedeputeerde Vedelaar: Ik denk nog steeds dat dat idee dat vier jaar geleden bedacht is: er moet een plas uitgediept, wij hebben zand nodig, het ligt naast elkaar en we kunnen werk- met-werk maken, ik denk dat we dat allemaal gedacht hebben hier, dat dat een goed idee was. Dus echt een tien voor het idee en een vette onvoldoende voor de manier waarop we dat tot uitvoering hebben gebracht. De les is dan wel: denk heel goed na voordat je je begeeft op een gebied waar je niet in thuis bent. Moet je dat dan op die manier doen?

De voorzitter: Oké. Dan rest dus nu de vraag: hoe nu verder? En daarover gaat gedeputeerde Stelpstra ons informeren. Het woord is aan de heer Stelpstra.

Gedeputeerde Stelpstra: Dank u wel, voorzitter. Ik was wel even bang dat alles door elkaar heen ging lopen, maar gelukkig zei mijn collega, dat we die technische gang van zaken en dat onderzoek hoe dat nou kon gebeuren uit elkaar moeten houden. Het is misschien ook goed om te zeggen dat we er ook bewust voor gekozen hebben om dat ook niet allemaal in één portefeuille te laten. Toen dit begon te spelen, heb ik het vierogen-principe al gehoord. Dus dat hebben wij ook onmiddellijk in het college toegepast door te zorgen dat ik ook vanuit de personele kant daarnaar kan kijken. Als er dan zoiets voorbijkomt, dan heb je eigenlijk net als u ook die vraag: hoe heeft dat kunnen gebeuren? Dan kijk ik ook even of er nu acuut gehandeld moet worden of niet. Er is onmiddellijk acuut gehandeld. Het team dat er zat, is vervangen door een ander team en dat is ook nodig, want op zo'n moment wil je ook nieuwe stappen zetten zonder dat daar nou allemaal diepzinnige gedachten onder zaten. Maar je moet dan wel even die doorstart kunnen maken. Daarom is dat ook gebeurd. Dat is dus de urgente oplossing van dat moment geweest. Dan ga je twee kanten eigenlijk een onderzoek doen en die staan niet los van elkaar. Het eerste onderzoek is: is hier gehandeld op een manier zoals je van een ambtenaar mocht verwachten dat hij handelt? Dat is de persoonlijke kant van het onderzoek bijna, de medewerkerskant. En de tweede kant is: zijn hier de processen goed gevolgd en zijn die adequaat gebleven? Het zal u helder zijn dat die altijd op elkaar ingrijpen, want het persoonlijke handelen wordt natuurlijk ook voor een deel door processen gedaan. Wat u uit het onderzoek kunt verwachten ...

De voorzitter: Mijnheer Pragt spoedt zich naar de microfoon en hij heeft een vraag.

De heer Pragt: Even aansluiten op de onderzoeken. Door wie worden die onderzoeken uitgevoerd? Is dat intern of extern?

Gedeputeerde Stelpstra: Zo makkelijk is het niet, omdat ik net bezig was even uit te leggen hoe dat gaat. Maar laat ik dan maar meteen met uw vraag beginnen. Ik wilde aan de organisatorische kant beginnen, maar dan ga ik aan de medewerkerskant beginnen. Primair ligt daar de verantwoordelijkheid bij de directie om te kijken of mensen hun werk goed gedaan hebben. Dus dat is de primaire verantwoordelijkheid en die ligt daar en die ligt uiteindelijk altijd bij ons als college als het gaat om de politieke verantwoordelijkheid. Dus u mag mij erop aanspreken. Daar hangt ook een aantal protocollen onder. En één van de protocollen die eronder hangt, heeft ook te maken met die vraag die door mijnheer Loof gesteld is en die kwam op een paar plekken meer terug: is hier nou sprake geweest van bewuste misleiding of niet, om het zo maar even te zeggen. Integriteit. Daar hebben we een speciaal protocol voor. Dat is gehanteerd en dat doet iemand die onafhankelijk in de organisatie daarmee bezig is. Ik kan u ook melden in ieder geval dat wij tot nu toe geen enkele aanleiding hebben om te veronderstellen dat van bewuste misleiding sprake is geweest.

De heer Pragt: Dat begrijp ik. Dus intern binnen de organisatie. Niet extern is het onderzoek ...?

Gedeputeerde Stelpstra: Nee, niet door een extern bureau. Daar zag ik ook geen aanleiding toe.

De heer Van Dekken: Ik permitteer me maar even de vrijheid. De voorzitter was even buiten beeld.

De voorzitter: De heer Van Dekken.

De heer Van Dekken: Ik hoor wat de gedeputeerde op dit punt zegt. Maar als we het dan kunnen afdoen en constateren dat dat protocol is gevolgd en ook vanuit de AVG en de compliance en de governance, al die vraagstukken erbij, zegt u dan met zoveel woorden dat onze vertrouwenspersoon op dit punt, die integriteitfunctionaris, ook tot het oordeel is gekomen dat hier geen ambtenaar willens en wetens buiten een orde is geweest. Is dat wat u zegt?

Gedeputeerde Stelpstra: Tot nu toe is de conclusie dat er geen sprake is en er geen aanleiding is om dat te veronderstellen.

De heer Van Dekken: Dat vind ik heel fijn om te horen.

Gedeputeerde Stelpstra: Daar ben ik ook heel blij om. Daarom wil ik dat hier ook gezegd hebben, want eigenlijk vind ik, laat ik dat ook maar zeggen, dat dit eigenlijk tot de competentie van het college behoort, die natuurlijk altijd verantwoording aflegt. Als het gaat om een zaak waar medewerkers bij betrokken zijn, dan wil ik die ook bij het college houden. Dus dat gaat ook over de vragen die u verder stelde, mijnheer Van Dekken. U vroeg ook over disciplinaire maatregelen en dat soort dingen. Het feit dat er niet bewust intern ... hoe zeg je dat nou? Het feit dat er geen sprake is van integriteitsschending wil nog niet zeggen dat de dingen goed zijn gegaan, maar dat is en blijft ook des colleges en die laat ik daar ook. Dan is de tweede vraag inderdaad: wat zijn dan de organisatorische veiligheidskleppen? Zijn die er goed? En mevrouw Meeuwissen

zei daarover: het betekent niet dat ik allemaal nieuwe bureaucratie hoef. Maar bureaucratie is niet altijd verkeerd, dat zult u met mij eens zijn. Bureaucratie dient ook om veiligheidskleppen in te bouwen. Dus daar kijken wij nu ook naar: waren die voldoende? Is er aanleiding om in de processen daar dingen op aan te passen? Dat loopt op dit moment. Dus wat u van ons krijgt en ik verwacht dat tegen eind april, dan krijgt u van ons een brief, waarin wij zullen aangeven wat wij geconstateerd hebben als het gaat om de processen en wij vinden dat er op die en die punten iets moet gebeuren en veel mooier kan ik het ook niet maken, maar ook niet veel ingewikkelder, want veel ingewikkelder is het ook niet.

De voorzitter: En daar stond zomaar een punt. Maar mijnheer Omlo heeft nog een vraag aan de heer Stelpstra denk ik. Dan gaan we daarna richting een tweede termijn.

De heer Omlo: U zei een paar keer: geen extern onderzoek. Kunt u nog één keer duidelijk maken waarom u daar niet mee akkoord bent?

Gedeputeerde Stelpstra: Ik zie daar geen enkele aanleiding toe. Mijnheer Van Dekken wees er al op, we hebben daar interne protocollen voor waar ook onafhankelijk wordt gekeken of hier sprake is van integriteitsschending. Dat is gedaan en daar was geen sprake van en dan zie ik geen aanleiding om een extern onderzoek te doen. Het klinkt misschien gek, maar dat er dingen fout gaan in een organisatie behoort ook gewoon tot een organisatie en daar hebben we ook gewoon ons management voor, om dat gewoon goed te regelen.

De voorzitter: Mijnheer Omlo nog even in tweede reactie.

De heer Omlo: Dan draai ik hem even om. Als PS dat zou willen, gaat u dan akkoord?

Gedeputeerde Stelpstra: Nee.

De voorzitter: Dan mijnheer Uppelschoten. Kort graag.

De heer Uppelschoten: Heel kort. Een intern onderzoek, dat begrijp ik, maar het gaat dus om de vraag dat PS onjuist geïnformeerd is. Dat heeft GS gedaan. Dus het zou kunnen zijn dat GS misschien te lichtvaardig informatie heeft doorgegeven aan PS. Ik heb het steeds weer over te goeder trouw. En dat moeten jullie zelf beoordelen of dat wel of niet zo gebeurd is. Is dat wel verstandig dat jullie dat zelf doen?

Gedeputeerde Stelpstra: Dat doen we dagelijks.

De heer Uppelschoten: Dat hoop ik niet.

Gedeputeerde Stelpstra: Wij behoren dagelijks de informatie naar u toe te sturen en ik wil het niet ... Kijk, mijnheer Post zei: 'waar gehakt wordt, vallen spaanders.' Dat is ook zo, maar daarmee is het niet zo dat er dan geen fouten zijn gemaakt. Natuurlijk zijn er fouten gemaakt. We hebben u ook een brief gestuurd, waarin we dat zelf hebben toegegeven. Wij zijn volledig verantwoordelijk en die verantwoordelijkheid nemen wij ook volledig, maar wij zijn ook in staat om u op een goede manier daarover te informeren. En ik wil het niet groter maken dan het is.

De heer Uppelschoten: Ik vraag het ook, omdat in die brief stond dat PS en GS fout geïnformeerd zijn. Dat is niet correct in die brief en dat geeft ook iets aan. Jullie hebben ons niet goed

geïnformeerd en dat jullie door de ambtenaren niet goed geïnformeerd zijn, dat is jullie probleem. Maar jullie hebben ook nog even een probleem naar ons toe.

Gedeputeerde Stelstra: Dat heeft mijn collega ook geschetst. Taalkundig zou je inderdaad een exercitie over die zin kunnen houden. Het ware misschien correcter geweest als wij in die brief hadden gezet, dat wij u niet genoeg geïnformeerd hadden en dat wij ook niet de goede informatie hebben gekregen. Maar dat heeft mijn collega ook gezegd, dus volgens mij is dat wel helder.

De voorzitter: Dit punt is voldoende besproken en gedeputeerde Vedelaar had ook adequaat op uw opmerkingen gereageerd. Daarmee is dit punt voldoende besproken. Dan gaan wij over tot de tweede termijn, want die hoort hier absoluut bij. We doen dat weer netjes in de volgorde van de eerste termijn en ik geef als eerste het woord aan mevrouw Dijkers van de SP-fractie.

Mevrouw Dijkers: Nee, ik heb op dit moment verder geen aanvulling. Ik wacht op de agendering van het onderzoeksrapport.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Van Dekken van het CDA.

De heer Van Dekken: Slechts één enkele vraag, voorzitter. Kan het college een uitspraak doen wanneer dat onderzoek naar verwachting gereed is?

De voorzitter: Eind april had u aangegeven, toch?

De heer Van Dekken: Dat is zelfs al toegezegd.

De voorzitter: Dat was het, mijnheer Van Dekken? Dan gaan we naar de heer Post van de ChristenUnie.

De heer Post: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn wel onder de indruk van de beantwoording van de vragen, dus ik geloof dat hier een heleboel dossierkennis is opgebouwd in de afgelopen maanden. Chapeau, zou ik haast zeggen. Ik ben benieuwd naar de 'lessons learned' en die krijgen we eind april.

De voorzitter: Dank u wel. Daar gaan we naar de heer Pragt van D66.

De heer Pragt: Lange verhalen dat niet alles is opgehelderd. Er lopen nog onderzoeken en D66 blijft toch erg veel moeite houden dat het intern wordt onderzocht en dat er niet een extern onderzoek plaatsvindt. Het is niet een foutje dat gemaakt is. Inderdaad, fouten worden altijd gemaakt. Het is echt een ernstige zaak die tot op de bodem dient te worden uitgezocht. We moeten helder krijgen hoe het heeft kunnen gebeuren en hoe we dit kunnen voorkomen. Dus wij pleiten voor een extern onderzoek.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Pormes van GroenLinks.

De heer Pormes: Voorzitter, mij rest uitsluitend mijn waardering uit te spreken over de wijze waarop de vragen en opmerkingen zijn beantwoord.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Loof, Partij van de Arbeid.

De heer Loof: Dank u, voorzitter. Wij hebben waardering ook voor de bijdrage van beide gedeputeerden op de vele vragen en opmerkingen die gesteld zijn. Ook even complimenten in de richting van de heer Uppelschoten als het gaat om hoe u dat even heeft gelezen, van GS en PS en onjuist geïnformeerd. Ik vond dat u dat eventjes keurig uit elkaar heeft gehaald, want volgens mij klopt dat wat u zegt. En wat er inderdaad tussen de ambtelijke top en GS heeft plaatsgevonden, dat horen we nog in het verloop van het onderzoek, dus dat komt dan nog terug. Ik ben heel blij en de heer Van Dekken noemde dat net ook al, om nu te horen dat er tot op dit moment in ieder geval geen sprake is geweest van bewuste misleiding, althans dat is niet geconstateerd. Dat is wel een belangrijke zorg minder. Eén zinnetje dat mij toch bijblijft uit het betoog van mevrouw Vedelaar is: 'schoenmaker blijf bij je leest'. Daar begon je mee, begon u mee, sorry, neem me niet kwalijk, en dat is ook iets wat wij ons in dit huis moeten blijven realiseren vooral, dat we dat gaan doen. Misschien nog wel beter dan dat we deden. Dat is ook voor ons weer een 'lessons learned' denk ik dan. Dus dank voor de beantwoording tot dusver en daar wou ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof Dan mevrouw Meeuwissen van de VVD.

Mevrouw Meeuwissen: Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Loof. Zandwinning, hoewel het een goed idee leek, is misschien toch niet iets wat de provincie zelf ter hand zou moeten nemen. We kijken verder uit naar het rapport dat er nog gaat komen. Ik begrijp werkelijk helemaal niks van de suggesties dat er nu opeens een extern onderzoek zou moeten plaatsvinden, want ik vind juist dat we op echt een goede manier met elkaar in gesprek zijn hierover, dat we goede informatie krijgen en ik heb er geen enkel idee bij dat dat dan nu niet goed onderzocht zou worden door de eigen organisatie. Dus ik vind dat heel vreemd om daar nu al om te verzoeken. Maar dat even terzijde.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Peeks van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Peeks: Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me ook aan bij de woorden van de SP over dat we wachten op de agendering van het onderzoek en met betrekking tot het onderzoek sluit ik me dan weer aan bij D66, dat er toch wel een extern onderzoek zou moeten zijn. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mijnheer Uppelschoten van de PVV.

De heer Uppelschoten: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik wil beginnen met nogmaals te zeggen dat ik heel blij ben dat de nieuwe gedeputeerde schoon schip gemaakt heeft en dat alle informatie op tafel gekomen is en dat we daar nu over kunnen beschikken. Ik heb er ook vertrouwen in dat het eigen onderzoek integer is en als daaruit zou blijken dat er nog vragen zijn, of dat er twijfel zou zijn, dan kunnen we altijd een extern onderzoek doen. Maar dan moet er dan, wat mij betreft, ook een aanleiding toe zijn en op voorhand ga ik er niet van uit, zoals ik ook op voorhand van de goede trouw van de medewerkers ben uitgegaan, zo ga ik ook uit van de integriteit van het eigen onderzoek van GS. Dus ik wacht gewoon met vertrouwen het onderzoek af en dan besluiten we of er vervolgonderzoek nodig zou moeten zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Omlo van JA21.

De heer Omlo: Dank u, voorzitter. Ik sluit me een beetje aan bij D66. Ook een extern onderzoek willen wij wel, maar we komen sowieso met een motie bij PS. Bij deze.

De voorzitter: U kondigt een motie aan, waarvan akte. En dan Sterk Lokaal, de heer Steenberg.

De heer Steenberg: Voorzitter, dank u wel. Eerst dank aan het college voor de zorgvuldige, duidelijke en heldere antwoorden en ik wil ze ook prijzen voor de enorme dossierkennis die ze nu hebben opgedaan. Wat het externe onderzoek betreft, ik denk dat wij vertrouwen kunnen hebben in deze organisatie en dat het onderzoek integer zal gebeuren. Ze hebben er ook zelf alle belang bij dat het onderzoek goed gaat, want dit moet één keer zijn en nooit weer. Dus we hebben er alle vertrouwen in dat het onderzoek intern goed gebeurt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik dank u allemaal voor uw reacties in tweede termijn.

De heer Loof: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Loof.

De heer Loof: Ik zat nog even te denken. Er wordt een motie aangekondigd in PS, maar gaan wij dit in PS behandelen? Wat is hier eigenlijk het vervolg?

De voorzitter: Nee, we gaan dit zeker niet in PS behandelen, maar als er een motie Vreemd aan de orde in PS komt, over welk onderwerp dan ook, dat zien we dan wel. Dus tot zover in tweede termijn en dan hoort daar wat mij betreft bij de vraag of er vanuit de gedeputeerden nog behoefte is om in tweede termijn te reageren. En ik zie twee 'ja'-knikkers en als eerste gedeputeerde Vedelaar. U heeft het woord.

Gedeputeerde Vedelaar: Voorzitter, ik wil alleen maar dank zeggen aan het debat en de opmerkingen die zijn geplaatst en het vervolg dat we eraan zullen geven, dat zullen we met veel inzet vormgeven. Ik dank iedereen die mij de afgelopen maanden ondersteund heeft om ook zoveel kennis op te kunnen doen. Dan geef ik het woord graag door.

De voorzitter: En dan de heer Stelpstra.

Gedeputeerde Stelpstra: Ook van mijn kant dank dat velen van u er vertrouwen in hebben dat er een goede brief gaat komen. Mevrouw Meeuwissen, ik denk niet dat het een rapport wordt, u krijgt een brief van ons. Niet te dik, dat zei u zelf al, maar wel volledig, dus die komt er. Mijnheer Omlo, u wilt met een motie komen. Dat is uw goed recht natuurlijk, maar misschien is het toch verstandiger om eerst even onze brief af te wachten, want het lijkt mij anders dan toch een beetje met hagel schieten terwijl er iets onderweg is. Dus in die zin was ik blij met de woorden van de heer Uppelschoten. Ook dank voor uw vertrouwen, mijnheer Uppelschoten, maar ook van als er aanleiding toe is, als wij ons werk niet goed doen, dan kunt u altijd nog die beslissing nemen. Ik denk dat dat een goede weg is.

De voorzitter: We constateren met elkaar dat er dus twee toezeggingen liggen vanuit het college: een technische uiteenzetting op een financiële vraagstelling en de brief die voor eind april is toegezegd. En ik zie nog een vraag bij de heer Van Dekken van het CDA.

De heer Van Dekken: Voorzitter, ik sluit me eigenlijk aan bij de woorden van mijn collega Loof. We hebben altijd zeer inspirerende bijeenkomsten in ons presidium, maar ik zou in de richting

van mijn collega Omlo willen zeggen: waarom nou niet meegegaan om eerst dat onderzoek even af te wachten, wat het college daar ook bij opmerkt: de brief komt eraan. Ik was echt blij dat u zei: eind april is dat er al. Het is inderdaad, u concludeerde dat zojuist als voorzitter al goed, volgens mij, het staat elke fractie hier vrij om te komen met een motie Vreemd, maar ik zou toch in de richting van mijn collega van JA21 willen zeggen: zouden we het nu niet zo kunnen doen om op het moment dat dat onderzoek er ligt, de brief er is vanuit het college, dat we dan weer verdergaan met dit inhoudelijke onderwerp. Dat wil ik mijn collega toch vragen via u.

De voorzitter: Ik zie dat mijnheer Omlo de behoefte heeft om daarop te reageren.

De heer Van Dekken: Dank voor de prachtige tips van de heer Van Dekken. Wij gaan ons bera- den.

De voorzitter: Dan is daarmee dit onderwerp, stel ik vast, voldoende en ook op een uitermate plezierige wijze behandeld.

11. IPO-, SNN-, EU-, NRK en andere Verbonden partijen

De voorzitter: Dan resteert nog agendapunt 11 voor vanmiddag, IPO-, SNN-, EU-, NRK en andere Verbonden partijen. Is er iemand die daar het woord over wil voeren?

12. Sluiting

De voorzitter: Als dat niet het geval is, dan sluit ik hiermee de vergadering om 14.50 uur en wens ik u allen plezier en succes met het verdere vervolg vandaag.